

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeve ulice št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravnistvo: Knafljeve ulice št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Povodom cesarskih manevrov na Moravskem.

Pripravljenost avstrijske armade. — Spomin na kritični trenotek. — Volta Mantovana. — Viljem II. in Franc Jožef I. — Dva prestolonaslednika.

Tudi letos ima avstrijska armada svoje cesarske manevre. Mislilo se je, da jih ne bo, ker je aneksija Bosne veljala toliko milijonov, da je sedaj država v največjih denarnih kalarnitetah, cesarski manevri pa veljajo mnogo, silno mnogo denarja. Toda vzhle praznim denarnim blagajnam se manevri vendar vrše.

Namen manevrov sam na sebi je v vojaškem oziru vedno eden in isti, vojaštvo naj se vežba; toda časih imajo tudi postranski namen, ki zna biti zelo pomemben. Menda se ne motijo preveč tisti, ki pravijo, da hoče Avstrija z letošnjimi cesarskimi manevri pokazati vsemu svetu pripravljenost svoje armade za vse slučaje. Ta demonstracija je logična posledica sedanjega mednarodnega položaja, ki je za Avstrijo vse prej, kakor ugoden. Avstrija ima danes enega samega prijatelja na svetu, Nemčijo, in se ta prijatelj je podoben jezu, ki se je vtihotopil v brlog lisice.

Spomniti se je treba letošnje pomladi. Takrat je bilo obzorje silno oblačno. Zaradi Bosne se je bilo bati vojne. Avstrija se je pripravljala za najskrajnejše slučaje. Pripravljala se je na tihem, a računala je tudi z najhujšimi eventualnostmi. Da, vršil se je že celo kronski svet, na katerem sta prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in šef generalnega štaba Konrad pl. Hötendorf zastopala stališče, da Avstrija lahko napove Rusiji in Italiji vojno, češ, Rusija je vsled vojne z Japonsko oslabiljena, Italija pa ni pripravljena. Takrat se je bilo bati vojne na tri fronte, vojne z Rusijo, vojne z Italijo in vojne s Srbijo in Črno goro. Cesar Fran Jožef in vojni minister Schönauich sta bila proti vojni.

Na tistem kronskem svetu se je poudarjalo, da je avstrijska armada popolnoma pripravljena za vojno na tri fronte.

Pripravljena je bila res. Ne da bi bil parlament dovolil potrebnega denarja, je vojna uprava izdala več sto milijonov za nabavo vsakovrst-

nih potrebščin in je generalni štab vse pripravil za vojno. Tako, kakor avstrijska armada letošnje spomlad, ni bila pripravljena ne Rusija, ne Italija, ne Srbija.

Znano je, kako se je zgodilo, da se je takratni skrajno kritični položaj naglo spremenil. Poslanik nemškega cesarstva v Petrogradu je v najnevarnejšem trenutku obiskal ruskega ministra zunanjih del Izvol'skega in mu zagrozil, da pojde Nemčija v slučaju rusko - avstrijske vojne z vso svojo armado zoper Rusijo. Samo z Avstrijo bi se bila Rusija vzhle svoji nepripravljenosti še upala začeti vojno, zoper Avstrijo in Nemčijo kaj takega ni mogla storiti.

Zgodovinsko dejstvo je, da je v prvi vrsti intervencija Nemčije preprečila vojno med Avstrijo, Rusijo, Italijo in Srbijo, vojno, katero so vojaški krogi avstrijski želeli in od katere so trdno pričakovali, da pridobi Avstriji kraljestvo srbsko.

Eni menijo, da je Avstrija želela in prosila pomoči v Berlinu; drugi trde, da je bila Avstrija ta pomoč jako neprijetna in da je nemški cesar onemogočil avstrijske načrte, katerih uresničenje so smatrali vsaj vojaški krogi za popolnoma zagotovljeno, prav ker je bila avstrijska armada vsestransko pripravljena.

Morda imajo letošnji manevri poleg tega, da demonstrirajo svetu moč avstrijske armade, tudi še ta namen, pokazati Nemčiji, da je bila njena intervencija letošnje spomlad čisto nepotrebna. Gotovega v tem oziru pač ne more nihče povedati. Očitno je le eno, da imajo vzhle denarnim stiskam prirejeni manevri demonstrativen značaj in da pričajo svetu, kako solidarni sta Avstrija in Nemčija.

V vojni je oprema in pripravljenost armade gotovo velikanskega pomena. Ali zgodilo se je že dostiokrat, da so bile dobro pripravljene armade poražene in nasprotno, da so zmagale slabo pripravljene armade. Vsekako je zmožnost vojskovodij poglaviti faktor, od katerega je največje odvisno.

V mirnih časih je nemogoče, da bi vojskovodje dokazali svoje zmožnosti. Kaj znajo vojskovodje, to se pokaže v vojni. Manevri so le poskušnje.

Če bi hoteli soditi po uspehih manevrov, bi morali gledati z največjo skrbjo na slučaj vojne.

Leta 1907 so bili veliki manevri na Koroškem, prvi, ki jih je vodil šef generalnega štaba Conrad. Ti manevri so se jako slabo obnesli — to je soglasna sodba generalnostabnih oficirjev samih. Neuspeh se opravičuje s tem, da je Conrad upeljal nov način manevriranja, ki takrat še ni bil udomačen.

Leta 1908 so bili veliki manevri pri Veszprimu na Ogrskem. »Danzers Armezeitung«, bojevit in za vojno vedno vneti organ generalitete, je sam priznal, da bi bili pri teh manevrih nasprotniki lahko vjeli tri korne poveljnike, če bi bili le hoteli! In javna tajnost je, da bi bil v resnem slučaju pri taki konstelaciji kot pri Veszprimu en cel kor popolnoma uničen.

Radovedni smo, kako bodo iztekli letošnji manevri na Moravskem. Sodbe o njih pa si občinstvo ne sme delati po slavošpevih avstrijskih oficirjev. Ti bodo vse od kraja hvalili. Resnica se bo izvedela iz inozemskih listov.

Zadovoljni pa bomo lahko, če se bodo avstrijski generali pri teh manevrih tako obnesli, kakor so se italijanski generali pred nekaj dnevi pri velikih manevrih, katerim je bila središče Volta Mantovana.

Na spomlad se je reklo, da Italija za vojno ni pripravljena. Pri Volti Mantovani se je pokazalo, da je ta nepripravljena Italija nad vse nevarna. Bodimo hvaležni modrosti cesarjevi, da je bil na spomlad zoper vojno. Kdo ve, če ni gospod Conrad sodil preveč optimistično!

* * *

Nemški cesar je prišel gledat manevre na Moravskem. To je vsekakor nov dokaz avstrijsko - ruske solidarnosti. Že osemnajst mesecev smo pričeli neprestanih manifestacij, ki napravljajo časih utis, kakor bi bil nemški cesar prevzel protektorat nad Avstrijo in kakor bi bila habsburška monarhija prišla pod poveljstvo Berlina.

Slovanom, torej ogromni večini prebivalstva habsburške monarhije, so te manifestacije nemško - avstrijske solidarnosti jako nesimpatične, ker so izraz Slovanom nevarne zunanepolitične struje, ki ima svoje slabe posledice tudi na notranjo politiko. Slovani so in ostanejo neizprosni nasprotniki zveze med Avstrijo in

Nemčijo, imeti hočejo svobodno, neodvisno, močno in vsem narodom enako pravično Avstrijo, ne pa Avstrijo, ki ji bodo zapovedovali iz Berlina.

Koliko manifestacij nemško - avstrijske solidarnosti je bilo samo od maja lanskega leta. Tedaj je prišel cesar Viljem na čelu vseh nemških kraljev in knezov na Dunaj čestitat cesarju na 60letnici njegovega vladanja. Meseca septembra istega leta se je nadvojvoda Fran Ferdinand udeležil manevrov v Alzaciji in Lotaringiji. Dva meseca po teh manevrih je prišel cesar Viljem obiskat nadvojvoda Frana Ferdinanda na njegov lovski gradič blizu Dunaja in je od tam napravil še obisk v Schönbrunn. Malo časa pozneje je prišel nemški prestolonaslednik na Dunaj in je bil gost cesarja Franca Jožefa, in kmalu na to je, vrnivši se z otoka Krfa, cesar Viljem prišel vnovič na Dunaj. Iz dvornih krogov je izšel tedaj poziv napraviti cesarju Viljemu velikanski sprejem, češ, da je z nibelunško zvestobo izpolnil dolžnost zavezništva v trenutku, ko se je bilo bati vojne zaradi Bosne. In prav sedaj so različni nadvojvode pri manevrih nemške armade na Württembergem, cesar Viljem in njegov sin pa sta pri manevrih avstrijske armade na Moravskem.

Človek ima utis, kakor da bi v merodajnih krogih čutili potrebo manifestirati pred vso Evropo nemško - avstrijsko solidarnost ter dokazati, da je zveza med Avstrijo in med Nemčijo živa realnost. A da se ne misli samo na sedanjost, nego tudi na prihodnost, to priča skrb, s katero se obrača javna pozornost na prestolonaslednika obeh držav, prav kakor bi se hotelo pokazati, da politika sedanjih cesarjev je tudi politika prihodnjih cesarjev teh dveh monarhij.

* * *

Zveza med Nemčijo in med Avstrijo je že stara. Ali takega značaja ni imela nikdar, kakor ga ima sedaj. Bila je politična zveza, ne pa tudi dinastična zveza.

Znano je, kako je zlasti prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand očitno kazal dispozicije, ki so bile v direktnem nasprotju s temi, ki jih sedaj posvedočuje. Prestolonaslednik se je v prejšnjih letih vidno ogibal kontakta s Hohenzollernei

in nič ni skrival, da nima simpatij ne za nemškega cesarja, niti za nemškega prestolonaslednika.

Ne samo, da prestolonaslednik Fran Ferdinand v tistih časih ni šel nikdar na Nemško, tudi doma ni skrival svojega mnenja. Ko je prišel nemški prestolonaslednik v Gmunden na lov, je v dunajskih dvornih krogih zavladala nevolja. V Gmundenu je namreč prebival vojvoda Cumberland, sin hanoveranskega kralja, ki ga je bil pruski kralj odstavil in pregnal. Dunajski dvor je imel na vojvodo Cumberlandskega vedno posebne oziroma, saj je njegov oče izgubil krono in kraljestvo kot zaveznik Avstrije. To so v Berlinu prav dobro vedeli, a vendar je šel nemški prestolonaslednik v Gmunden na lov. Najbrž nalašč. Posledica tega je bila, da ga ni prišel pozdraviti noben član avstrijske vladarske hiše. Vračujoč se v Berlin, se je nemški prestolonaslednik peljal čez Češko. Restavrater na postaji Vesely na Češkem je dobil naročilo, da pripravi za nemškega prestolonaslednika in njegovo spremstvo dejeuner. Mož se je naglo peljal v Prago, nakupil najboljšo stvar in pripravil res cesarski zajutrek. Izdal je 1200 K. Ko ga je komornik vprašal za račun, je zahteval 100 K. Zahteval je tako malo, da bi prestolonaslednik ne bil užaljen, češ, mož želi dobiti red; a da je mož račun na red, o tem ni dvoma, čemu bi sicer 1100 K proč vrgel.

Sto kron za dejeuner za šest oseb pa je bilo nemškemu prestolonasledniku preveč. Naročil je nemškemu konzulu, naj se pritoži. Nemški konzul je stvar res naznanil železniškemu ministrstvu in to je prouzročilo, da je bila nesrečnemu restavraterju odpovedana kolodvorska restavracija. Mož, ki je imel 1100 K izgube, se je obrnil do nadvojvode Franca Ferdinanda, ki je takoj posredoval pri železniškem ministrstvu in odpoved restavracije je bila preklicana.

Nekaj mesecev po tej bridki lekciji, ki jo je nadvojvoda Fran Ferdinand dal nemškemu prestolonasledniku, je bila na Dunaju v »Salon Blatt« razglašena naslednja »dvor-na novost«: »Nemški prestolonaslednik je s svojo soprogo danes odpotoval iz Berlin v Saint-Moritz v Švici, kjer ostane osem dni; nadvojvoda Fran Ferdinand, ki je hotel s

LISTEK.

„Mali lord“.

(Roman, angleški spisal F. H. Burnett. Založila »Narodna založba«. Strani 175. Cena 1 K 60 v.)

Z angleškim slovstvom smo se Slovenci v prevodih kaj malo seznanili. Ako izvezamo nekaj Šekspirja in par drugih romanov, ki so izšli kot samostojne knjige, čitamo angleška dela le še v podlistkih političnih časopisov. Iz vsega pa, kar se je doslej prevedlo na slovenski jezik, si človek ne more ustvariti prav nikake jasne slike o bogastvu in lepoti angleške literature. Znano nam je, kakor vsa druga slovstva le v nemških prevodih. In vendar ima angleško slovstvo svoje posebnosti, katerih nismo vajeni pri nobenem drugem narodu, in prvi vrsti ima svoje tradicije, ki nikjer drugod niso tako globoko še dandanes vkoreninjene, kakor pri Angležih. Ni treba, da bi tukaj omenili samo Valter Scotta, tudi če čitamo moderne angleške romane, nam veje iz njih v vsakem poglavju duh prastarih tradicij, katerih se zlasti plemstvih krčevito drži.

Marljiva »Narodna založba« je zdaj izdala v slovenskem prevodu lahko rečemo znameniti Burnettov roman »Mali lord« ali kakor original slove »Lord Fauntleroy«. Ta

povest je tudi dramatičnizirana in se je v pretekli sezoni z vspehom vpriporila v ljubljanskem gledališču.

Nekaj posebnega je na tej povesti. Dejanje cele povesti traja le nekaj mesecev in se suče povsem okrog osebe sedemletnega dečka, malega lorda. Naj navedemo v par besedah vsebino.

Najmlajši sin ponesnega angleškega grofa se na svojem potovanju v Ameriki seznani z neko ubogo družabnico Amerikanko, s katero se tudi priti volji svojega očeta, ki sovraži vse, kar je ameriško, poroči. Le par let živi v srečnem zakonu z njo ter umre zapustivši ji sinčka Cedrika. V skromnih razmerah vzrase deček pod skrbnim materinim nadzorstvom v vrliga Amerikanka, kateremu sta najljubša prijatelja neki branjevec in mali snažilec čevljev. Grofu umrta starejša sinova brez potomstva, iz cele rodbine je le še vnuk Cedrik živ. Zato pošlje ponj v Ameriko, da podeduje za njim posestva grofov Dorincourtov. Deček pride z materjo na Angleško. Mati ne sme stanovati v gradu, ampak v drugi hiši in jo Cedrik sme le obiskovati. Glavni del povesti se peča z razmerjem med starim očetom in vnukom. Samoglačen stari, ki so se ga vsi ljudje bali in ki do vnukovega prihoda ni občutil nikake ljubezni do kakšne stvari, je začel rad imeti ljubkega in korajžnega fanta, ki se ga ni prav nič bal, ampak videl v njem le izvir vseh dobrot in višek popolno-

sti. Mali deček je v kratkem času starega očeta izpreobrnil, da je postal zopet človekoljuben in dovteten za dobra dela. V povesti nastopi tudi intrigantka, ki hoče izpodrinuti malega lorda ter svojega sina spraviti na njegovo mesto, kar se ji pa ne posreči vsled odkritja lordovih ameriških prijateljev.

Dejanja je torej v povesti jako malo, toda vkljub temu mora vsakdo čitati »Malega lorda« takorekoč z naslado. Posamezni značaji so tako spretno in živo resani, da vidimo vse osebe pred seboj. Nekaj jih zastopa svobodno demokratično Ameriko, druge pa angleško okostnelo visoko družbo, ki živi le svojim tradicijam. Pa pride v Ameriki vzgojeni z demokratičnim duhom prepojeni mali lord in ovrže s svojo ljubkostjo, dobrošernostjo in prostim nastopom stare predsodke. Ponosnega starega grofa vam okrog prsta ovije.

Roman »Mali lord« ima tudi to posebnost, da ni nič ljubezni v njem opisane, izvenemski kajpada ljubezen do staršev, prijateljev in do človeštva. Kljub temu pa povest nima one moralne tendence kakor jo najdemo v mladinskih spisih, kjer se te tendence včasih za lase privlečejo, ako jih je premalo. »Mali lord« je moderen angleški roman, zanimivo čtivo za najbolj razvajanega, a obenem najprimernejše čtivo za mladi- no. Ljudske in srednjeolake knjižnice imajo kaj malo bolj primernih slovenskih knjig kakor je ta, pa tudi

za ljudske šole za učence višjih razredov, ki so se že nekoliko seznanili z zgodovino, je prav priporočljiva.

Knjigo torej toplo priporočam vsakemu — česar se ne more o vsaki knjigi storiti — in prepričan sem tudi, da jo bo vsakdo po prečitaniu s takim zadovoljstvom odložil kakor sem jo jaz.

Dr. Rud. Marn.

Na severnem rtiču.

Ali je bil res na severnem rtiču? Tako vprašuje ves svet.

Ubogi dr. Cook! Več kot dve leti se je drsal po večnem ledu proti severnemu rtiču, sedaj, ko se je srečno vrnil, mu pa ljudje nečejo verjeti, da je res dosegel svoj cilj in da je resnično na severnem rtiču razvil zastavo Združenih držav ameriških.

Skoro tisoč let že mislijo ljudje na to, da bi dosegli severni rtič. Koliko ljudi je za to idejo že trpelo, koliko jih je že šlo v smrt. Danes že več ni mogoče naštetih vseh tistih, ki so poskusili čez večni led dospeti do one točke. Severni rtič ima že svojo dolgo vrsto mučnikov.

Prvo ekspedicojo na severni rtič je vodil Thoral na leto 1002. On je bil prvi, ki je našel led Eskimov, ki so seveda pogumnega moža hitro ubili.

Petsto let pozneje, namreč leta 1501, se je odpravil Costeal na pot, da bi našel najkrajšo zvezo z Indijo, a začel je na sever in se ni več vrnil.

L. 1533. sta se odpravila Willoughley in Duforth, da bi prodira do severnega rtiča. Čez več kot dvajset let so našli njiju trupli.

Rikard Chaneellor se je odpravil na severni rtič l. 1555. Takratni znanstveniki so sanjali, da morajo biti na severnem rtiču ogromni zakladi. Chaneellor je šel iskat zlata in je našel smrt.

Leta 1578. se je smeli angleški pomorščak Froshuber odpravil s 15 ladjami na severni rtič. Njegovi spremljevalci so večinoma pomrli. Froshuber se je pač vrnil, a prinesel je seboj smrtno bolezen, ki ga je kmalu vrgla v grob.

Leta 1579. se je vrnil s take ekspediceje Humphrey Gilbert le za toliko časa, da je na domačih tleh umrl; njegov tovariš Parmenius je že poprej zmrl.

Leta 1606. se je odpravil John Knight na severni rtič in se ni več vrnil.

Leta 1608. je priredil tako ekspedicojo znameniti Hudson. Daleč gori v Grenlandiji so se mu uprli njegovi spremljevalci. Niso hoteli več z njim. Zapustili so ga na večnem ledu. Ali je zmrl, ali je umrl lakote, ali so ga požrli medvedje?

Leta 1721. so Barlow, Knight in Vaughan napravili ekspedicojo. Na ladji je bilo 37 oseb; vrnil se ni nihče.

Leta 1735. je šel poročnik Lassenius s 52 tovariši isto pot. Skorbut jih je vse pokončal.

svojo soprogo danes odpotovati v Saint-Moritz, je svoj odhod preložil za osem dni.

Tudi cesar Viljem ni bil na Dunaju nič posebno priljubljen. Imel je navado, da je prišel vsako leto na Dunaj na slavnost 7. huzarskega polka, čigar imetelj je bil. Nekega dne je bil polk premeščen v — Debrezin in cesar Viljem ni več mogel na Dunaj hoditi.

Toda znal si je pomagati. Dobil je vsak čas kak drug povod, da je prišel na Dunaj. Toda dvorniki so si znali pomagati. Sestavili so vedno take programe, da cesar Viljemu ni ostalo čisto nič prostega časa in končno ga niso pustili več izstopiti na Dunaju, nego so peljali njegov posebni vlak direktno v Penzing.

Nekega dne je hotel cesar Viljem priti v Bruck ob Litvi, kjer je veliko taborišče avstrijske armade. Da bi bil ta obisk onemogočen, je vojna uprava razglasila, da je v taborišču nastala epidemija. Cesar Viljem je moral ostati doma.

Takih in enakih dogodkov bi lahko navedli še mnogo.

V letu 1907. pa so se razmere naenkrat izpremenile. Nekega dne je nadvojvoda Fran Ferdinand v strogem inkognitu povsem skrivaj odpotoval v Berlin, imel je s cesarjem Viljemom štiri ure trajajočo konferenco in se je še tisti dan vrnil na svoj grad. Kakor so tudi ta skrivnostni obiski skrivali — izvedelo se je vendar zanj. Najprej so ga oficijozno sploh tajili, a ko ni šlo tako, so našli vse polno drugih izgovorov. Tod je bilo čisto, da je nadvojvoda dobil tako bolezen v ušesu, kakoršno je imel cesar Viljem in da ga je šel vprašati, kako je ozdravil. Tam zopet je bilo čisto, da je nadvojvoda prezidal neki grad in da je šel cesarja Viljema prositi, naj mu priporoči kakega arhitekta, češ, dunajski arhitekti da ne znajo dosti. Občinstvo se je zadovoljilo s temi imenitnimi pojasnili bistroumnihih oficijozov.

Od tega skrivnostnega obiska nadvojvode Frana Ferdinanda v Berlinu datira intimnost med dunajskim in berlinskim dvorom, ki je bila od meseca maja 1908. tolikokrat manifestirana in ki je dobila sedaj novega izraza pri cesarskih manevrih na Moravskem. Tudi avstrijski in nemški prestolonaslednik sta se minolo zimo v kabinu v Saint-Moritzu vpričo vsega občinstva slovesno sprijaznila.

Danes ni nobenega dvoma več, da je bil na skrivnostnem obisku nadvojvode Frana Ferdinanda v Berlinu sklenjen med Avstrijo in med Nemčijo dogovor zaradi aneksije Bosne in Hercegovine in morda tudi še glede drugih načrtov na Balkanu in da od tod izvira sedanja solidarnost med Dunajem in Berlinom. Toda v sreči slovanskih narodov ni zveza med Avstrijo in med Nemčijo nikdar odneva. Slovanski narodi nečejo o tej zvezi ničesar vedeti. Slovani so bili in bodo vedno neizprosni nasprotniki te zveze, ki služi samo pangermanskim namenom. Nemški cesar lahko inspicira pripravljenost avstrijske armade na Moravskem, a zaveda naj se, da je vsaka politična zveza brez realne vrednosti, če ni zasidrana v srca prebivalstva.

Leta 1741. je napravil tako ekspedicijsko Behring. Vrnil se ni nihče. Leta 1819. sta šla na to pot Franklin in Hood, leta 1833. Jules de Blosseville, leta 1854. Bellot — a nobeden se ni vrnil.

V letih 1881. do 1883. je vodil veliko ekspedicijsko na severni rtič Greely; večina njegovih spremljevalcev je umrla.

Končno se je l. 1896. Andrée v zrakoplovu odpravil na severni rtič in v svoj smelni poskus plačal z življenjem.

Koliko jih je še drugih, ki so se udeležili različnih ekspedicijskih na severni rtič in našli tam le grob v večnem ledu.

Koliko jih je pa še, ki so napravili take ekspedicijske, a se vrnili srečni in zdravi.

Do severnega rtiča pa do sedaj ni prišel še nihče.

Dr. Cook je resen znanstvenik, ki je bil že vodja različnih velikih ekspedicijskih. Sedaj se je vrnil s svoje ekspedicijske na severni rtič. Odsoten je bil dve leti. Slovesno zatrjuje, da je dosegel svoj cilj, a ljudje mu nečejo verjeti.

Cook je po pravici ogorčen. Zakaj verjamejo ljudje Stackletonu in Pearyju, da sta dosegla južni rtič in zakaj ne njemu, dasi ima za svoj uspeh ravno take dokaze, kakor ona dva.

Čudno je, da najbolj neverni Tomaži so ravno Amerikanci. Nemo propheta in patria? Mislim, da igra pri tej nevernosti največjo vlogo —

Varanje ljudstva.

Delovanje deželne vinarske zadruge se je pričelo v isti smeri, ki ji je bila določena na njenem ustanovnem obnem zboru v ljubljanskem »Unionu«. Že takrat smo trdili, da to podjetje ne bo nič drugega, kakor nova firma za klerikalno strankarsko organizacijo, pod katere imenom se bodo lovile razne državne subvencije in uredile nove jaslje za lačne koristolovce, katerih mrgoli danes v klerikalni stranki. To prepričanje nam je še bolj utrdil zadnji shod v Sv. Križu pri Kostanjevici, ki ga je sklical načelnik te vin. zadruge, poslanec dr. Hočev var na dan Malega šmarna. Gosp. dr. Hočev var, ki ne more preboleti po naprednjakih prekrizanih klerikalnih računov in svoje smole na združenem polju v Krškem, se je podvzval v Sv. Križ, da tam pridobi vinogradnike za gospodarske in politične smotre deželne vinarske zadruge. Prišel je tje osnovat krajevno vinarsko zadruge, s katero je doma v Krškem pogorel, ker sam kot jurist nima strokovnega znanja o vinarstvu in kletarstvu, moral je vso stvar kmetom razložiti c. kr. kletarski nadzornik g. Gombač, katerega strokovna izvajanja so prišli poslušati tudi nekateri napredni vinogradniki iz Sv. Križa in Kostanjevice. Po Gombačevem govoru so gospodje udarili na politično struno. Glavno besedo je imel kaplan Fatur, katerega častno stražo je tvorilo vesoljno križevsko čukarstvo.

Križevski veljaki, kakor gg. Kerin, domači župnik Pavlič in drugi vinogradniki, ki bi gotovo kaj pametnejšega povedali, niso prišli do besede.

Samo kaplan je imel mnogo povedati o »kmečki zvezi«, ki temelji na »krščanstvu in narodnosti«. Predlagal je tudi naj se za pripravljalni odbor te krajevine vinarske zadruge imenuje kar odbor slavne »kmečke zveze«, da se tako še bolj pokaže »nadstrankarstvo« tega podjetja. Predlagal je tudi zaupnico poslanec dr. Hočev varju in dr. Susteršiču. Vsi kaplanovi predlogi so bili seveda sprejeti. — O železnici, ki naj bi tekla po krški dolini od Brežice do Novega mesta, je govoril g. poslanec.

Dr. Hočev var je pri tem zabaval na zastopnike prizadetih občin, ki so se baje pri tej progri vsedli brežičkim nemškutarjem na lim in delajo za projekt, ki bo ugoden samo za brežičke nemčurje. (Gospodu županu Zurecu v Kandiji se je močno kolenilo). — Dalje je trdil dr. Hočev var, da ti zastopniki občin in mest ob Krki delajo z brežičkimi nemčurji za ozkotirno železnico, med tem, ko se on poteguje za normalno tirno in da bo on delal za drugi projekt, kakor so ga odobrili zastopniki teh občin.

Kar je tukaj trdil dr. Hočev var, je kompletna neresnica. O ozkotirni železnici se sploh nikdar govorilo ni in imajo pri celi stvari vso moč v rokah prizadete občine, med katerimi je seveda tudi brežička, katere se ne more od sodelovanja izključiti. Nemčurjem se torej ni nikdo na lim vsedel, ampak vsak član železniškega odbora natančno ve, za kaj se gre.

Gospod poslanec dr. Hočev var je pokazal velik talent v preobračanju dejstev in pri tem nepremišljeno udaril tudi po županu Zurecu, kateri ima sedaj nalogo, da svojega somišljenika poduči o celi stvari in mu zavist. V Ameriki je na tisoče ljudi, ki se pripravljajo na razkritje severnega rtiča; ti so v strahu, da jih je Cook pripravil ob bodočo slavo, ob upanje, da se bo ves svet z njimi bavil in da bo tudi materijalna žetev bogato izpadla.

Ali položaj dr. Cooka je vsekako jako siten. Časte ga kralji in principi, znanstveniki in ministri, slave ga časopisi, a vzlic temu ga vprašujejo za dokaze, če je res dosegel severni rtič.

Cook se je razljutil in je vsem dvomljivcem sveta zaklical: »Če ne verjamete mojim besedam, pa pojdi-te na severni rtič; tam boste našli kovinasto cev, v kateri so taki in taki dokazi, izpričujoči, da sem bil jaz res tam.«

Krepak je ta odgovor, izvrsten je, a kaj, ko je tako prekleceno težko in nevarno iti na severni rtič.

Zanimivo, nad vse zanimivo je, kar pripoveduje dr. Cook kako je potoval čez večni lev. Ljudje ga strme poslušajo, kar sapa zadržujejo — a naenkrat se prikaže na njihovih obrazih senca in na vseh ustnicah trepeče vprašanje: Ali je pa vse to tudi res?

O, da, prav hudo neprijeten je položaj dr. Cooka, zlasti ker je v njegovem poročilu nekaj nedostatkov in protislovij za katere od njega ni dobiti zadovoljujočih pojasnil.

Prav v tem času, ko je takorekoč ves svet imel v pretresu Cookovo poročilo o razkritju severnega rtiča in si skušal napraviti sodbo, jeli Cook res dosegel svoj cilj ali ne, pa je brzojav prinesel senzacionalno vest,

pove, da nimajo brežički nemčurji backov pred seboj, kakor gospod državni poslanec.

Križevski shod je bil v dvojnem oziru na mestu. Prvič se je na njem še očitneje pokazalo, da je deželna vinarska zadruge strogo klerikalno strankarsko podjetje, kateremu morajo vsi poštteni vinogradniki nasprotovati in jo kot strankarsko-politično organizacijo z vsemi sredstvi pobijati; drugič pa smo prišli do spoznanja, da se mora v bodoče tudi »nedolžnemu« dr. Hočev varju gledati na prste in paziti na njegove besede, ki so vse drugo, kakor sama in gola resnica.

Učitelj — mučenik.

Za kranjsko učiteljstvo je prišla nekaka doba preiskušnje, prava jeklena kopol. Kar je bilo gnjilega, to odpada, le zdravo krepko jedro mu ostaja in kljubuje intrigam in podkupovanju. Po mojem mnenju življenje tistih breznazčajnejšev, ki so zadnji 2 leti preskočili v klerikalni tabor, ne more biti srečno. Naj si so vsled izdajstva dobili še tako lepe službe ali pa imajo upanje, da jih dobe, ti ljudje ne morejo imeti mirnega spanja, v oči ti ne morejo odkriti pogledati, kajti črv v vesti jih mora grizeti, če jim je je le še količkaj ostalo.

Neprestano pa mora tem ljudem stati pred oči pogled na tiste moženazčaje, ki vkljub uboštvu radi trpe, samo da si ohranijo čiste roke in mirno vest. Klerikalci zvezani s Kaltenebergerjem strahujejo napredne učitelje najbolj s tem, da jih pošiljajo v — Sibirijo. Iz krajev morajo nenadoma stran, kjer so se vzeli, pridobili si zvez in znanstev, kjer so si z delom pridobili pošteno socialno stališče.

V nov začetni boj se morajo podati starejši možje. Pa kaj, ko bi že nje same ta nesreča zadela! Žena in otroci so še hujše prizadeti kakor oče. Žena je bolj priklenjena na družbo, v kateri je bivala dolgo let in kjer je morda doma, kakor mož. Otroci pridejo med tuje ljudi v kraje, kjer jim je težko dobiti primerno šolsko izobrazbo. Pri tem pa nismo upoštevali moralne strani. Taka prestatitev v Sibirijo se v ljudstvu nauhuškanem po brezvestni duhovščini, razlaga vse drugače. Ali mislite, da duhovnik pove, da je učitelj le zato prestavljen, ker je značajno branil svoje prepričanje? Ne, duhovnik širi med ljudstvo vesti o njegovi nezmožnosti in o stanovskih grehilih. In ljudstvo seveda verjame, ker na tako satansko zlobnost, ki jo kažejo klerikalci, samo niti misliti ne more.

Če se tako uživimo v položaj preganjanega učitelja, moramo priznati, da učitelj — mučenik danes ni fraza. Najhujše je ta hip prizadet g. Potokar, ki so ga iz Sent Lovrenca pognali združeni Kalteneberger-Lampe - Jarc v Banjolo. Zdjaj početkom septembra se je moral seliti. S Kočevja je bilo nastopiti daljno pot z vozom. Naložili so Potokarjevo opravo in štiri otročje. Prišedši vrh hriba, je začela ploha. Straža je udarila tik voza. Konji so se splašili. Družina je vsa jokala, bila do skrajnosti preplašena. Večja nesreča se je preprečila le s tem, da je voznik zmagal konjale. V tem pa je bila ploha, da ni pomagala nobena plahta. Vsa oprava — žimnice, divan, perilo, podobne — vse uničeno... Ni treba go-

da je ta isti cilj dosegel drug potovalec Robert Peary.

Tudi ta je znamenit raziskovalec Grenlandije in za njo ležečih do-slej še nerazkritih delov sveta. Potoval je že opetovano po onih »pokrajinah« in sicer dvakrat s Cookom. Skoro poldrugo leto je tega, kar se je odpravil na pot, da prodere kolikor mogoče blizu severnemu rtiču. Nič se ni slišalo ves čas o njem. Zdjaj naenkrat je brzobjavno sporočil, da je dosegel severni rtič in tamkaj razvil ameriško zastavo.

Ali je to res? se zopet vprašuje strmeči svet in zopet ga navdajajo dvomi, ki jih pa še ne more utemeljevati, ker je Peary še daleč gori v Grenlandiji in bo še preteklo nekaj časa, predno bo prišel med civilizirane ljudi in bo mogel podati dokazov za resničnost svojega poročila.

Če pa severnega rtiča nista dosegla ne Cook in ne Peary? Potem ga pač doseže kdo drugi.

Zivimo v času, ko dosega človeški duh takorekoč dan na dan nove triume. Kaj je človeški duh s pomočjo znanosti vse dosegel v tem času, ko je postala znanost svobodna in se otresla slehernega cerkvenega vpliva. Prave čudeže je ustvarila znanost: Iznažide zaradi katerih bi bila cerkev svoje dni sežgala nebroj ljudi kot čarovnike, in razkritja, ki jim kaj enakega od Kolumbovega časa ni dobiti primere. V tem delu in njega veličastnih uspehih se vidi moč in velikost človeškega duha in dokaz, kako »zvizišni« ideali navdajajo prav sedanji rod.

F. R.

voriti o nevarnih posledicah te nezgode za zdravje te nesrečne rodbine.

A če tudi danes naš prijatelj Potokar z ženo in 4 otroki stoji kot revež — vendar je mož bogat: neomadeževan je njegov značaj, čiste so njegove roke. In Vi vsi tisti, ki Vas je zvalil mamon, da ste postali izdajci, Vi vsi skupaj niste vredni, da Potokarjevimi čevlji odvežete. Profesor Tomišek, če boste predavali gimnazijcem o značajih, pustite enkrat značaje iz grških in rimskih časov, opišite jim raje klasični značaj preganjanega kranjskega učitelja. In če je treba radi nasprotstva pokazati na osebo, ki po vetru plaše obrača, menda ne boste v stiski, da jo najdete in učencem predstavite. Z.

Notranji položaj.

Demisija ministrov?

Dunaj, 10. septembra. »Die Zeit« piše, da bodo v ponedeljkovem ministrskem svetu nekateri ministri demisionirali, in sicer dva nemška svobodnomisleca, en Poljak in en minister, ki stoji kršč. socialcem blizu.

Konferenca pri Bienenrhu.

Dunaj, 10. septembra. O današnji seji čeških poslancev pri Bienenrhu se poroča sledeče: Ministrski predsednik je naznanil došlim poslanecem, da bo češki dež. zbor skličen 21. t. m. Češki posl. so izjavili, da je naloga dež. zbora pogajati se, oni sami so prišli na konferenco samo v svrhu informacije in niso prevzeli nobenih obveznosti ne napram vladi ne napram Nemcem.

Češki fevdalci.

Praga, 10. septembra. Dne 19. t. m. bodo imeli tudi češki fevdalci svojo sejo. S Čehi so fevdalci edini v tem, da se ne sme Nemcem dati za obstrukcijo nobena okupni-na in da se morajo pogajanja vršiti v češkem dež. zboru.

Ogrska.

Kriza.

Budimpešta, 10. septembra. Lukaes je prej ko slej mnenja, da je za rešitev krize poklican v prvi vrsti sedanji kabinet. On sam bo stopil v ospredje le, če bo neobhodno potrebno. Za sedaj pa je popolnoma pasiven in upa, da mu ne bo treba nadaljevati akcije, poleti započete.

Škofje.

Budimpešta, 10. septembra. Rumunski škofje so imeli tridnevno konferenco v kateri so se posvetovali o jezikovnih naredbah Apponyjevih. Mnogo škofov je izjavilo, da raje odlože svojo čast nego zaukažejo svojim duhovnom poučevati verstvo v kakem nerumunskem jeziku. Sprejela se je resolucija proti naredbam grofa Apponyja.

Carjevo potovanje

Petrograd, 10. septembra. Iz poučenih krogov se čuje, da carska dvojica ne bo obiskala niti sultana niti laškega kralja. Bolezen carinje pa je le pretveza, vzrok je bojazen pred ruskimi anarhisti, ki jih je na Laškem vse polno. Nasproti temu se pa poroča iz oficijelnih ruskih krogov, da ni ničesar znanega o tem, da bi bil car opustil misel na potovanje. Vsled bolezni carinje se bo potovanje sicer oddaljilo ne pa odložilo.

Konec švedske generalne stavke.

Štokholm, 10. septembra. Ker so bile razne difference glede pogojev in ker so se nekatere strokovne organizacije upirale, se zopetni začetek dela ni izvršil povsod enako hitro. Alkoholno prepoved je vlada razveljavila. Vojaštvo, ki je med stavko bilo poklicano iz province v glavno mesto, se je zopet vrnilo na deželo.

Perzija.

Teheran, 10. septembra. Pred odpotovanjem bivšega šaha na Rusko je izbruhnil tu velik požar, ki je povzročil nad milijon škode in v katerem je poginilo nad 50 ljudi. Sumi se, da so zažgali pristaši bivšega šaha.

Berolin, 10. septembra. Med bivšim šahom in vlado se je doseglo popolno sporazumljenje. Vlada je izplačala rento za četrta leta. Šah je odpotoval z velikim spremstvom.

Maroko.

Madrid, 10. septembra. Položaj v Maroku je za Špance vedno zelo slab. O onem odločilnem pohodu, ki se je že davno obljubljal, še ni ničesar čuti. Stroški so vedno večji; sedaj znašajo na dan 500.000 peset. Dolej se je izdalo že 100 milijonov.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

V četrtek je razprava trajala z malimi odmori od 8. zjutraj do 8. zvečer. Ves ta čas je govoril državni pravdnik Accurti. Povedal ni nič

novega, nego je premleval samo to, kar je že povedal v obtožnici. Predvsem se je trudil, da opere glavnega svedoka Nastiča pred očitanjem, da je agent-provocateur, ter ga naslika kot povsem zanesljivo in verodostojno pričjo.

Pri večerajšnji razpravi je bilo navzočih 15 zagovornikov.

Predsednik jih je vprašal v katerem redu da hočejo govoriti.

Zagovornik dr. Lev Mazzura je odgovoril, da bodo govorili po tem-le redu: 1. dr. Hinković (za oba Pribečevića, Petrovića in Malobabića); 2. dr. S. Budisavljević (za Ogrižovića, Hercegovca, Rebrača in Hajića); 3. dr. Nemeec (za Živkovića, Gjurića, Oblakovića, Kačara in Matijaševića); 5. dr. Bertić (za Radovanovića in Čorića); 6. dr. Roknić (za tri obtožence iz dubiškega okraja); 6. dr. Gjurgjević (za Vasića in Hrvaćanina); 7. dr. S. Mazzura (za Kalembera); 8. dr. Španić (za dr. Gjurića); 9. dr. Solarić (za obtožence iz okraja Gjulaves); 10. dr. Belobrč (za obtožence iz Jasenovca); 11. dr. Lev Mazzura (za Kalembera in Vukoragovića); 12. dr. Gaj (za obtožence iz Dvora); 13. dr. Medaković (za Podunavca in Jagujčica); 14. dr. P. Magdić (za Zukanovića, Vuksana in Dragošavea); 15. dr. Miladinović (za Kutuzova in Kalafetića); 16. dr. Winter (za Vuketića) in 17. dr. Dušan Popović (za Bekića in ostale obtožence iz Virgin mosta).

Na to je nadaljeval svoj govor držav. pravdnik. Med drugim je naglašal, da je vporaba srbske zastave veleizdajalski pojav ter v podkrepljenje te svoje trditve čital naredbu — madžarskega ministra za notranje posle, s katero se zabranjuje razobešanje drugih zastav razen madžarske.

Dr. Hinković: Ali je madžarska naredba merodajna za Hrvatsko? Citirajte še francoske naredbe!

Dr. Popović: Zato smo mi proti madžarski zastavi na Hrvatskem.

Drž. pravdnik: To nimate prav. To je velika razlika. Srbska zastava je pri nas zastava tuje države.

Dr. Popović: S to vašo naredbu bodo pristali edinstvene madžarske države zabranili hrvatsko zastavo na Hrvatskem.

Drž. pravdnik: Z vami se ne bom prepiral o državnopravnih stvareh.

Dr. Magdić: V Subotici po tej naredbi zabranjujejo razobešanje hrvatske zastave.

Dr. Gaj: A madžarske šole na Hrvatskem?

Drž. pravdnik: Madžarske šole niso nevarnost za Hrvate, pač pa srbske... (Silno ogorčenje med zagovorniki in občinstvom.) Državni pravdnik je na to nadaljeval svoja izvajanja ter rekel med drugim: Proglasujem svečano za podlo podtikanje, da bi bil ta proces vpriporjen proti Srbom za to, ker so Srbi in ker čuvajo pravoslavno vero in svoje posebnosti.

Vsi ti, ki sede tu na obtožni klopi, so obtoženi radi tega, ker so se drznili zapeljivati verne podanike našega vladarja k nezvestobi in neojalnosti tako, da jim sedaj preostaja edino milost našega premilostljivega vladarja Frana Josipa I.

Dr. Medaković: To je divno! Tako govori še pred obsodbo!

Dr. Hinković: Stvar zares postaja vedno lepša. Na to je predsednik odredil odmor.

Prijateljem slovenskega dijaštva.

Vsak narod zre s ponosom na svojo mladino, zavedajoč se, da zavis od nje njegova bodočnost. Za evet mladine se smatra povsod akademična mladež in ni čudno, če se bije danes na Slovenskem za akademični naraščaj tako hud boj.

Pred kratkim so se zbirali v Ljubljani akademiki, ki se ogrevajo za konservativne in nazadnjaške nazore. Prihodnji teden pa pridejo v slovensko stolico narodno - radikalni akademiki; v dneh od 16. do 19. t. m. se vrši v Ljubljani III. shod narodno-radikalnega dijaštva. Že ime samo pove, da bomo pozdravili v svoji sredi mladino, ki si je napisala na svoj prapor najodločnejšo propagando narodne ideje, mladino, ki pa tudi v kulturnih vprašanjih ne dela s klerikalizmom nobenih kompromisov.

Narodno - radikalni akademiki so Vaši stari znanci. V dunajski »Sloveniji«, praški »Adriji« in graškem »Taboru« se pripravljajo za bodoče delovanje med narodom; v akad. ferialnem društvu »Prosveti« že tekem svojih dijaških let praktično uveljavljajo teoretsko pridobljeno znanje; v glasilu narodno - radikalnega dijaštva »Omladin« se zrcali sila njihovih idej. Jasno je tedaj,

(Dolje v prilogi).

da pridejo v belo Ljubljano najodličnejši gostje, oni tako po številu kot po idejah najmočnejši del slovenske mladine, na katerega lahko s poudarjenim zre slovenski narod. Poleg njih pa počaste slovensko prestolnico s svojim obiskom v velikem številu češki, hrvaški in srbski akademiki.

Namen III. shoda narodno - radikalnega dijaštva je razmotrivanje pesnih dijaških in kulturnih vprašanj; na javnem ljudskem shodu pa se bo tudi manifestiralo za slovensko solstvo.

Podpisani pripravljali odbor pozivlja pred vsem starejšine slovenskih akademskih društev, da slede z vso pazljivostjo razpravam III. shoda narad. dijaštva ter upravičeno pričakuje, da bo tudi vsa ostala slovenska javnost iskreno pozdravila ta shod in se s toplimi simpatijami soudeleževala njegovih priredb.

V Ljubljani, 10. sept. 1909.

Za pripravljali odbor:

Dr. Oton Fethic - Frankheim,
I. tajnik.

Adolf Ribnikar,
predsednik.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. septembra.

Prisanost deželne odbora. Deželni odbor vojvodine kranjske se je posla 15. julija t. l. sledeča prošnja: »Visoki deželni odbor vojvodine kranjske v Ljubljani! Vseučiliški odsek dunajskega dijaštva se obrača na slavn diželni odbor s prošnjo, da blagovoli kupiti par stotin vseučiliških brošur »Slovenska visoka šola v Ljubljani« ter jih razdeliti med narod. Svojo prošnjo opiramo na sledeče razloge: 1. Namen naše brošure je zanesiti med narod zanimanje za vseučiliško vprašanje, pojasniti škandalozne nastope nemških bursev in njihovih zaščitnikov pri akademskih oblastih ter vladi, upravičiti našo zahtevo po slovenski visoki šoli v Ljubljani ter navesti primerne korake, ki utegovejo voditi v dosega cilja. Upamo, da se nam je to v polni meri posrečilo. 2. Neogibno je potrebno, da naše ljudstvo o vsem tem zve. Ker je brošura pisana poljudno in živahno, je pripravna izpolniti svojo agitacijsko in informacijsko misijo v polni meri. 3. Gotovo je, da so slovenske korporacije dolžne, podpirati vsa taka podjetja, saj to delajo tudi nemške. 4. Ker je slavn diželni odbor z nakupom brošure »Boj za slovensko vseučilišče« pokazal, da umeva tozadevno svojo nalogo, se nadajamo, da usliši tudi našo prošnjo, posebno, ker tvori naša brošura najlepše izpopolnilo brošur slovenske dijaške zveze. — Na to prošnjo ni deželni odbor še danes odgovoril, če tudi bo že kmalu dva meseca, odbor je prošnjo sprejel. Če pomislimo, da je deželni odbor nakupil tisoč brošur klerikalnih dijakov, da pa na prošnjo neklerikalnega vseučiliškega dunajškega odseka v dveh mesecih niti črhnil ni, tedaj je pač upravičeno vprašanje na neklerikalne deželne poslance, do kdaj se bode dopustilo deželnemu odboru podpirati na deželne stroške klerikalce, druge pa ignorirati? Kakor so napravili z deželnimi stipendijami za medicince, ki so jih kar brez razpisa podeljevali klerikalnim dijakom, tako so naredili z brošurami in bodo nadaljevali, dokler se jim ne pokaže ostrija neklerikalnega zoba. Neklerikalni deželni poslanci, na vas je, da uvedete temeljito reformo!

Nauki katoliške cerkve in klerikalci. Vedno imajo klerikalci vero na svojih umazanih jeziki in z nauki katoliške cerkve stresajo okrog sebe, kakor bi medved hruske tresel. Toda v srcih nimajo nič vere, nego samo grdobije, in za nauke katoliške cerkve jim je tako malo, da jih niti ne poznajo. 1909 let je od izveličarjevega rojstva, a tisti, ki vedno trobentajo, da se bore za vero in za nauke katoliške cerkve, so si zdaj med sabo v laseh, kdo vero in nauke prav razlaga. Terseglav je na čukarskem shodu v Mirnu na Goriskem oznanjal nov katolicizem, ki je naloget na strastno nasprotovanje pri mnogih duhovnikih. Kar uči Terseglav to je v direktnem nasprotju s tem, kar uči katekizem — ni čudi torej, da je prišlo do boja med klerikalci samimi, kdo da oznanja pravo vero. Terseglav se brani v »Mladosti« in v »Slovencu« uprav krčevito. Ne lastimo si seveda prav nobene sodbe o tem teološkem prekljanju, ki tako živo spominja na gotove prepikantne polemike srednjeveških menihov o menstruaciji in o popkih izvestnih svetopisemskih oseb. Z našega stališča bo samo dobro, če znaža Terseglavova razlaga katoliške vere in katoliških nauk. Konsekvenca te razlage je taka morala, da bi se je še cigani branili, taka morala pa mora že v doglednem času cerkev tako kompromitirati, da bo duhovščina izgubila ves vpliv na spodobno misleče ljudi. Občinstvo pa opozarjamo, naj prav pazljivo zasle-

duje to teološko vojno. Ne samo, ker je res prizor za bogove, da se sedaj ravsaajo klerikalci med sabo, kdo oznanjuje pravo vero in kdo krivo vero, nego ker ta vojna tako živo kaže, da enim in drugim izmed teh klerikalcev sploh nič ni za vero in za katoliške nauke, ter da imajo eni in drugi vero samo za sredstvo v dosego posvetne moči. Z vero vežejo ljudem roke in jim otemnjujejo razum, vera jim je le vir dohodkov in moči in prav nič drugega.

G. Antonu Kristanu in L. Lotriču. Zasebna poročila mi potrjuje, da so »Slovenec« podatki o shodu »Svobodne Misli« v toliko resnični, da sta smatrala za svobodni-selno dolžnost napasti narodne radikalce in mojo osebo. G. Kristan ste pogrevali staro laž, da se delam po političnih shodih, kakor da sem pobožen katolik. Po »Slovencu« pobrane iz mislihotine o litijskem shodu ste spet ponovili. Tudi Vi gospod Lotrič ste nekaj namigovali, kar ste si kar na celum izmislili. Pozivljamo Vaju, da se bojateja s poštenim orožjem celo napram — naprednjaku. Pri g. Kristanu mi je končno umljivo, da je delal reklamo za svojo stranko in s tem pokvaril shod »Svobodne Misli«, da se je temu pridružil tudi g. Lotrič, to si težje razlagam. Prosim Vaju, da si nehata domišljevati, da mora biti vajino umevanje svobodni-selnosti in Vajina taktika za nas druge svobodni-selce dogma in da je treba napadati vse tiste, ki nismo do pičice Vajinega naziranja. Delajte Vi po svoje, a ne mečite polen našemu delovanju. Pozneje enkrat se bo lahko primerjalo, kdo je in bo za osvobojenje Slovencev več pozitivnega storil: ali narodni radikalci ali g. Lotrič in Kristan. V Ljubljani, 9. septembra 1909. — Dr. Gregor Žerjav.

Dr. Hočevarju je dr. Lampe naprtil veliko breme, kakršnega ne zmorejo njegova silka ramena. Naložil mu je zadružno vinarsko organizacijo za celo deželo. Zdaj se revež trudi in poti po krškem okraju, kar se da. Doma v Krškem je imel strahovito smolo, ker so ga prehiteli njegovi nekdanji prijatelji in somišljeniki. Osnovali so vinarsko združbo na široki podlagi za celo Dolenjsko. To ga je vželo. Sel je takoj na praznik, dne 8. t. m. v Sv. Križ pri Kostanjevici, da se tam rehabilituje. Za svojo desno roko si je izbral nekdanjega svojega protikandidata gosp. kletarskega nadzornika Gombača. V silni vrag muhe je. Pa kakor reševanje bivšega notarja ni šlo izpod rok, tako bo tudi tukaj veliko neprimlik za dr. Hočevarja. Ves pesek v oči ne bo nič pomagal. Oj, gospodine dr. Hočevar, kaj vam je vsega tega treba bilo?

Klerikalni župan kot vlomilec. Bralno društvo v Šmartnem pri Litiji ima najeto sobo, katero deli s pevskim društvom »Zvon«. Taisto ima v sobi klavir in omaro, v kateri so shranjene note in vse drugo društveno premoženje. Na prošnjo prostovoljnega gasilnega društva se hrani tod tudi gasilska zastava. Za nedeljo pripravljajo klerikalci mladinski shod, a gasilno društvo je odreklo sodelovanje pri tej prireditvi. Dne 9. t. m. so dva člana gasilnega društva in župan Leopold Hostnik vlomili v sobo bralnega društva in pevskega društva »Zvon« odprli z vetrihom društveno omaro in odnesli zastavo gasilnega društva in pa zastav in pas pevskega društva »Zvon«. V omari so vse premetali in poškodovali zastavo društva »Zvon«. To je navaden vlom in navadna tatvina. Pozivljamo pevsko društvo »Zvon« naj naznani klerikalnega župana Hostnika in njegova pomočnika kriminalni oblasti zaradi uloma in tatvine. Ta slučaj postavlja razmere v Šmartnem pri Litiji v bengalično luč. Iz dejstva, da se drzne župan z dvema pomočnikoma storiti navaden zločin, vlomiti v tujo posest in ukrasti tuje imetje, se lahko sklepa, na kako stopnjo moralne pokvarjenosti je padla klerikalna družba v Šmartnem. A kako je bilo mogoče, da so politična nasprotja postala tako velika, da se spozabi klerikalni župan, torej organ javne varnosti, tako daleč, da stori celo ulom in tatvino? Kdo je v ljudih raznetil tako blazno sovraštvo do političnih nasprotnikov? Kdo je te ljudi, ki sami po sebi vendar niso tako pokvarjeni, izprideni in lopovski, tako naščuval, da so izgubili vsak smisel za poštenje in spodobnost ter menijo, da namen res posvečuje sredstva in da so dovoljeni tudi uboju, tatvine in vlom, samo če gre za klerikalno korist? To je delo znanega M. Riharja, ki je služboval kot kaplan pri D. M. v Polju in zdaj dela zdradbo v Šmartnem pri Litiji. Ščuvanja in hujskanja tega človeka so tako nizkotna, tako ostudna in podla, da se ni prav nič čuditi njih sadovom, ki se kažejo v taki moralni propadlosti njegovih pristavev, da se župan udeležil uloma in tatvine! Že da se bodo ljudem odprla oči, da bodo spoznali, kako globoko so padli in kam jih je pripeljalo blazno hujskanje podivjanega Ri-

harja, je potrebno, da se stvar naznani sodišču. Za sedaj smo najbolj razvedni, kako stališče bo zavzela deželna vlada in koliko časa bo trpela, da bo fungiral kot organ javne varnosti človek, ki je storil zločin vlom in tatvine.

Lepaki »Prosvete« za slovenske šole so napravili sive lase gospodom okoli deželne vlade. Ker niso v tekstu našli prav ničesar, kar bi mogli zapleniti, so pa iznajdljivi gospodje prepovedali — lepake nalepiti na ljubljanskih oglih. Res salomonska sodba! Upamo, da ne bo obveljala in da bodo gospodje okoli slavne c. kr. deželne vlade zopet za eno blamažo bogatejši.

Z rešitvijo rekurza idrijskih klerikalcev proti stavbi mestnega doma čaka že tretji mesec deželni odbor. Umejemo, da je stališče deželne odbora zelo težavno. Na eni strani soglasen sklep občinskega odbora in želja ogromne večine idrijskega prebivalstva, na drugi strani pa rekurz 68 klerikalcev. Vendar zadeva je nujna in rešiti se jo mora na vsak način. V zadnji seji se je sklenilo, da deputacija občinskega odbora, ki se zahvali merodajnim činiteljem za podpravljenje mestne realke, skuša tudi to zadevo spraviti v tek. Bliza se jesenski čas in naj se li pusti nedovršeno in nepokrito poslopje še eno zimo izpostavljen vremenskim vplivom? Kar se danes vrši v Idriji v zadevi prezidavanja mestne hiše št. 509, je naravnost zločinsko početje. Niti najmanjšega stvarnega razloga nimajo klerikalci proti prezidavi in vendar se ta zavlačuje edino in samo v veliko škodo občine. Recimo, da deželni odbor zopet ugodi klerikalnemu rekurzu, prično se pravde, ki bodo zopet nepotrebni troški za občino. Vemo dobro, da če bi bil deželni odbor prepričan, da se v zadevi prezidavanja mestne hiše št. 509 lahko miselno in zapravljivo gospodari z občinskimi imetjem, bi že bil vložil tožbo proti občinskim odbornikom za povrnitev škode, a si tega ne upa, ker ve, da bi pred sodiščem pogorel. Kako je že grozil Oswald, koliko bodo morali plačevati občinski odborniki! Pa je ostalo samo pri grožnji. Občinski odborniki bi s prav mirno vestjo stopili pred sodišče v trdni zavesti, da so ravnali le v korist idrijske občine. Sicer pa bi bilo tudi zavedno idrijsko prebivalstvo obrnilo hrbet možem, ki bi s svojimi sklepi škodovali občini, pa se je zgodilo nasprotno, šezvečjo večino so bili vnovič vsi izvoljeni. Priporočal bi končno deputaciji, da vzame seboj sliko nedovršene poslopja, da se z njo demonstrira klerikalno postopanje v tej zadevi.

Velik protestni shod goriških Italijanov. Pišejo nam: Za jutri (nedeljo) sklicujejo goriški Italijani velik protestni shod, kjer bodo zopet »slovesno« protestirali proti premeščenju slovenskega učiteljskega iz Korpe v Gorico. »Piccolo« pišejo iz Gorice, kako se pripravljata staro in mlado, da bo nedeljska manifestacija (in najbrže tudi demonstracija) proti Slovincem in vladi tem inpozantnejša, kajti vsakteri goriški »Italijanci«, da je vžaljen v dno svoje italijanske duše radi pretečega atentata na italijanstvo »ubogec Gorice! — Župan Bombig (čitaj: Bombič) je pa hitel brzojaviti na ministrskega predsednika in ministra za uk in bogočastje, da je vsled ponavljajočih se vesti o premetitvi slovenskih učiteljskih paralek v Gorico, meščanstvo razburjeno in da se je na magistratu predstavila številna deputacija meščanstva zahtevajoč, naj on, župan podvzame najenergičnejše korake in proteste proti nameravani slovenizaciji italijanske Gorice. Župan kliče ministroma, da naj vlada dobro premisli, predno izvrši ta korak, ker bi ta izvedba dovela gotovo do energičnih protestov meščanstva. — Tako »Piccolo«. — V očigled tej nesramni gonji goriških italijančkov proti svojim dobrotnikom Slovincem — od katerih edinih se žive in bogate, — se moramo res vprašati: Koliko časa bodo goriški Slovenci tako mirno in potrpežljivo redili te strupene gade na svojih prsih? Kaj bi res ne bilo mogoče izstradati in iztrezniti teh slovenskega kruha presitih in pijanih goriških italijanskih fanatikov? Res, skrajni čas bi že bil, da bi se makari z bičem v roki že enkrat naredilo red in mir v tem italijanskem hlevu.

Čuki in frančiškani. Čuki so res jako dvomljiva družba. Kako pridejo ti ljudje do tega, da žalijo frančiškane in njih redovniško frizuro? Reci čuku, da je frančiškanska frizura zanj najbolj primerna — pa ti bo začel sakramentirati in preklinjati, da se bo kar bliskalo in srmo-tilo bo frančiškane na najgrji način. Tak pogovor je bilo slišati v četrtek ob pol osmih zvečer na jubilejskem mostu. Ljudje so se ustavljali, se smejali, pa se tudi jezili na čukarsko surovost in brezobzornost. Če bodo ljudje Čuke že dolgo dražili s flečkajnersko frizuro, bodo ti »vrlci« mladeniči še frančiškanski samostan »šturnali«.

Čuki na Čukem. »Slovenec« je prinesel notico o čukarskem shodu na Čukem. Dobro bi bilo, ko bi ponatisnil, kar je na primer praški »Čas« poročal o tistem čukarskem nastopu; ljudje bi se kar valjali od smeha. Ena pa se mora pustiti češkimi čukom: spodobnejši so, kakor slovenski čuki. Dočim so slovenski čuki vzeli sokolski krog, s čimur so si posebno nakopali občeno zaničevanje, imajo češki čuki svoj poseben krog, in sicer modre srajce. Iz tega se vidi, da so češki klerikalci vendar veliko boljši in dostojnejši ljudje, kakor slovenski klerikalci.

Iz poštne službe. Imenovani so: pristav Anton Boc za poštarja v Postojno, Valter Kaucky za poštnega oficijanta v Kočevje in Štefan Breznik za Ljubljano. Prestavljena sta Arnošt Rojic iz Ljubljane v Opatijo, Fran Jereb iz Opatije v Ljubljano.

Iz šolske službe. Prov. učiteljica v Černomlju, Pavla Bayer, pride v Čepče, učiteljski kandidat Josip Gorišek pride v Dobljče.

Umrli je večerj vrli rodoljub in somišljenik narodno - napredne stranke gosp. Mihael Hribar, gostilničar na Martinovi cesti. Blag mu spomin!

»Domovina«, vzgojevalno in izobraževalno društvo, ki si je stavilo za nalogo osnovati ljubljanskemu srednješkolskemu dijaštvu dobro dijaško kuhinjo, ustanoviti prepotrebni dijaški internat in dati bolnim dijakom tudi bolniško preskrbo, ima svoj ustanovni občni zbor v ponedeljek. Upamo, da se tega zborovanja v mnogobrojnem številu udeleži ljubljansko napredno občinstvo in s tem dejanski pokaže našim srednješolcem svoje simpatije. Občni zbor se vrši — ne, kakor smo večerj pomotoma poročali, v hotelu »Tivoli« — ampak v mestni posvetovalnici na rotovžu in sicer ob 6. uri zvečer. Predsednik pripravljalnega odbora dr. Karel Triller in tajnik Adolf Ribnikar dasta vsakomur radevolje nadaljna pojasnila.

III. narodno - radikalni shod. Vabila na shod so se ravno razposlala. Ker pa se morda komu vabilo pomotoma ni poslalo — kar je pri velikem številu razposlanih vabil umljivo — prosimo vsakega, ki bi vabila ne dobil, naj blagovoli reklamirajo. Dobro došel pa nam je naš shodni vsak — z vabilom ali brez vabila, ki je le formalnost — kdor z nami simpatizira.

Naprednemu učiteljstvu! V dneih od 16. do 20. septembra se vrši v Ljubljani III. shod nar. radikalnega dijaštva. Vabila za shod so se že razposlala. Radi velikega števila teh smo morda komu prezrli. Naj se vsakdo takoj prihlasi, da se mu vabilo in spored vpošlje. Na shodu se bo obravnavalo par točk — manjšinsko delo — ki so zanimive pred vsem za oni faktor, ki deluje na obmejnih krajih med ljudstvom, to je za učiteljstvo. Vspešno bo delo če je podvzmeta dijak in učitelj vzajemno. Zato se obrača pripravljalni odbor do vas naprednih učiteljev, da se udeležite shoda kar v največjem številu. Vse prihlase je pošiljati na pripravljalni odbor za III. shod nar. rad. dijaštva. Ljubljana, Mestni dom. — »Prosveta«.

Spomenik septembrskim žrtvam. Slovenski umetnik nam piše: Fotografija načrta, ki jo je akad. kipar Peruzzi razstavil v Gričarjevi trgovini, zadostuje, da si more človek ustvariti sodbu o spomeniku. Seveda bolj bi učinkovala skica iz mavca. Reči moram, da na mene, razum krasnega načrta za Gregorčičev spomenik še nobeno Peruzzijevo delo ni napravilo takega utisa, kakor to. S priprostim sredstvi doseči efekt, to velja vedno kot važno umetniško pravilo. Ravno v tem oziru mislim je napravil nekaj jako dobrega. Ona žaljučea ženska, ki stoji ravno kakor steber z nagnjeno glavo na vrhu, izražava upravnih veličasten način žalost nad padlima žrtvama in daje spomeniku primerni monumentalni utis. Ta enostavnost mora imeti zaželjeni vspeh, če se bo P. le poslužil priproste in stilizirajoče tehnike. Nočem reči, da bi ga pomencaril (Metzner, znani dunajski kipar), ampak ne bo škodilo spomeniku, če bo v velikih ploskvah brez nepotrebnega detajljanja izdelan. Tako odpade potem sam ob sebi staromodni utis, ki ga je spomenik napravil na g. Fr. K. Ideja s plamenom mi tudi ugaja. Toda navadno plamena ne bo na spomeniku, zato bi bilo dobro, da bi se videl načrt tudi brez plamena. Kadar bo ogenj prišel do veljave, namreč v mraku in ponoči, takrat se pa ne bo videlo spomenika. Kaj, ki bi tudi ogenj bil izklesan iz kamna? *

Nemška knjigarna Kleinmar & Bamberg v Ljubljani vabi na nenavaden način kupce k sebi. Vsem dijakom razpošilja na ime pod zavito sirenaka vabila s seznamom knjig. Desetletne dečke titulira »Blagorodni gospode«, a kar je najbolj čudno, za vsakega dijaka ve ta tvrda za stanovanje. Kaj takega more svedeti le pri ravnateljstvih. Dijaki

slovenskih gimnazij so dobili samo-slovenska, dijaki nemške gimnazije in realke pa samo nemška vabila. Slovenskim dijakom je pač znano, da dobe vse knjige in šolske potrebščine za isto ceno v Narodni knjigarni in pri g. Schwentnerju v Prešernovi ulici.

Revolverski strel ob cesti na Rožnik. Policija je uvedla strogo preiskavo radi strelav pri vili trgovca Lassnika. Kolikor smo mogli poizvedeti, jemlje krivdo, da je streljal, na-se Lassnikov hlapec. Pravi, da je streljal iz jeze, ker ga je družba, ki je ob 3/4, na 10. zvečer pela mimo vile »Hej Slovanci«, vzbudila iz spanja. Nadalje zatrjuje, da je revolver proč vrzel, ko je v četrtek čital v »Slovenskem Narodu« notico o streljih. Seveda je pripovedovanje Lassnikovega hlapca kaj malo verjetno. Vse kaže na to, da je prevzel vso krivdo na-se, da bi s tem prikril pravega krivca. Če se mu bo to posrečilo, to pa je drugo vprašanje.

Lov na inseerate. Kakor se nam poroča iz interesiranih krogov, je postalo nabiranje inseeratov od popolnoma nepoklicanih faktorjev dandanes že naravnost neznosno. Naši trgovci in obrtniki dobivajo dan za dnevom take obiske. Tudi tuji spekulantni nadlegujejo naše trgovce in gostilničarje z nabiranjem inseeratov in na ta način se zgube leto za letom velikanske svote denarja, ki so naj-češčeje popolnoma neplodne. Kakor smo poučeni, je po družih kronovinah ta nadloga že davno ponehala. Trgovci, gostilničarji in drugi podjetniki imajo tam načelo, da inserirajo le v časopisju, ali pa na takih tiskovinah, od katerih je gotovo, da imajo uspeh. Inseriranje je stroga trgovska in podjetniška stvar in ne sme postati davek ali miloščina. Ko pobirajo potem taki listi ali faktorji inseerate, pri katerih je res nadejati trgovskih uspehov, ti ne pridejo do veljave, ker nočejo biti tako usiljivi in predrzni, kakor nepoklicani nabiratelji. Dobro bi torej bilo, da bi trgovski gremij ravno tako, kakor je storil sklep zaradi noveletnih daril in loterijskih dobitkov tudi v tem oziru storil gotove korake, ki bi bili dostojnemu in premišljenemu inseriranju primerni. Tukaj bode pomagalo trgovcem le enotno postopanje. Posebno svarimo pred tujimi agenti za inseerate, ki se sklicujejo na domače merodajne osebe. Od takih naj se vedno zahteva izkaz ali priporočilo, katerih ponavadi tak ljudje ne dosežejo. Torej pozor! Ogromne svote, ki se dandanes pogube za nepotrebne inseerate, pomenijo narodnogospodarski kapital, ki ga je škoda na ta način potrositi.

Na Mirju je postalo jako živahno, odkar je odločeno, da se tamkaj zgradi obrtna šola. Ker je bilo treba načrte za obrtno šolo nekoliko predelati, se z delom še ni moglo začeti. Pri kopanju za temelj se je do-bilo nekaj vode, vendar ni še gotovo, če je voda temeljna ali samo dotok. Na rimskem zidu se vrše pod vodstvom dr. Šmida in po naročilu centralne komisije izkopavanja. Z ozirom na pičla sredstva, ki so na razpolaganje, koplje dr. Šmid tam, kjer so bila najbrže rimska vrata in za njimi vojaška stražnica. Že zdaj je našel več zanimivih rimskih starin. Prav bi bilo, ko bi mestna občina omogočila, da se odkoplje še ostali del rimskega zidu; seveda bi se moralo zgoditi to kmalu, dokler je namreč dr. Šmid še v Ljubljani.

Na naslov mestne uprave. Na Rožnik je slabo skrbjeno, kakor dokazuje dogodek v noči 8. t. m., ko je nekdo na vračujoče se izletnike streljal. Ne čudimo se, ako se zatekajo lopovi v zatišje ob Lasnikovi vili, saj je tam že ob 8. uri tema kot v rogu, a svetilke nobene. Zadnja svetilka je pred Korenčanovo vilo, a mestna cesta sega do vile »Zore«, ob tej cesti sta dve že obljubeni hiši, 3 pa dobe prebivalec kmalu. Vsi ti prebivalci se morajo zadovoljiti z luninimi žarki, ali pa positi »lahterne« v roki. Skrajni čas je, da se električna razsvetljava podaljša ob tej cesti, in sicer ne v kilometrski razdalji, kakor je baje projektirano. Po tej cesti se vrača vsak večer največ izletnikov v mesto. Kot ljubljanski meščani bi si želeli, da bi hodili po obljubljenih mestnih cestah brez svetilek in — revolverja v roki. Pri tej priliki tudi prosimo slavno mestno upravo, naj ukaže včasih po kakem delavcu pregledati to cesto. Ob razpotju pri križu in naprej mimo novogradečih vil morajo izletniki ob najmanjšem deževju gaziti blato preko členkov.

Smešen prizor. Kakor znano pogloubuje se sedaj Grubarjev kanal. Ker je vodno planje nizko, se dela, da se mali stranski kanali, po katerih se odteka voda, zavarujejo proti eventualnosti zopetne poplave, tudi ob nedeljah nadaljuje. Tako je bilo tudi na praznik. Mnogo ljubljanskega občinstva je z zanimanjem gledalo mrgolenje delavcev. Kar pride nekdo po strugi, neki Jereb; ogleduje nekaj časa delo pa jo mahne k polirju in zaupje nad

njim: Wer ist hier Bauleiter? Nato mu polir odgovori: Hier arbeitet eine ungarische Firma. Nato začne Jereb vpiti po strugi: »Mi Vam že pokazemo, da ne boste več delali v praznikih! Bei uns in Krain ist andere Ordnung. Hodeč po strugi je še vpil, »to je škandal«. Seveda so se ljudjem srca smejala tem onemoglim izbruhom g. Jereba. — Gledalec.

— **Državni arhiv** namerava vlada v najkrajšem času ustanoviti v Ljubljani.

— **Ljubljane! pozor!** Jutri v nedeljo 12. t. m. priredi novo ustanovljena podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Mostah veselico na Predovičevem Selu v prostorih g. Predovičev. Ker so klerikalci baš proti tej podružnici pričeli najljutejšo gonjo, je dolžnost rodoljubnih Ljubljancev, da pokažejo svoje simpatije mlademu društvu s čim najštevilnejšo udeležbo. Za to kliče: Ljubljance, jutri vsi na Predovičevo selo!

— **Pevski zbor slovenskega trgovskega društva »Merkur«** priredi jutri popoldanski izlet v St. Vid pri Lukovici. Zbirališče na državnem kolodvoru. Odhod z vlakom ob 2. uri 5 minut do Domžal in odtod z vozovi v St. Vid. Člane društva »Merkur« in prijatelje društva vabimo k obilni udeležbi.

Olepeševalno društvo v Rožni dolini priredi v nedeljo, dne 19. septembra t. l. veliko ljudsko veselico, združeno z vinsko trgovatvijo, v gostilniških prostorih in na vrtu gosp. Končana v Rožni dolini. Spored: I. Sviranje godbe. — II. Prihod očeta župana in spremstvu viničarjev in viničaric. — III. Šaljiva posta. — IV. Papirnata bitka. — V. Prosta zabava in ples. Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina 20 v, otroci do 10 let so vstopnine prosti. Preplačila se z ozirom na blagodejen namen, ki ga ima društvo, hvaležno sprejemajo. Za udobnost sl. občinstva je najbolje skrbjeno, obširni prostori (pet sob) in lep vrt. Dobra in točna postrežba zagotovljena. K obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

V **Škofji Loki** je priredil dne 8. t. m. tamošnji »Sokol« na Glavnem trgu javno telovadbo, ki je za društvo velevažno uspela. Na ta sokolski praznik so prihiteli pijatelji od vseh strani, iz lepe loške okolice, v kroju bratje »Sokoliki« iz Kranja, Zelenikov, Javornika, St. Vida, Ljubljana II. ter zastopniki ostalih dveh ljubljanskih sokolskih društev. Prijazni Škofjeloški trg se je napolnil z domačim, posebno pa kmetskimi občinstvom. Pri celi javni telovadbi, pri kateri so nastopili člani, članice, moški in ženski naraščaj, je sodelovalo 58 telovadcev in telovadkinj, kar je gotovo prav lepo število. (Ob zvokih vrle godbe g. Kolenca iz Gorican je prikorakoval 20 članov ter proizvajalo 1., 3. in 4. celjsko prsto vajo prav pohvalno. Sledil je nastop 10 članic z vajami s palicami. V sled pritiska zaslepljenih staršev ni bilo možno nastopiti nekaterim dobrim domačim telovadkinjam, tako da so prihiteli vrle »Soklice« iz Kranja spopolniti število. Čast jim! Burna pohvala je bila nevtrajenim »Sokolom« priznanje za njih trud. Nato je nastopil ženski naraščaj, 13 po številu ter izvajal s prapori med vajami mične skupine. Izvedba je bila prav dobra, ter so male telovadkinje žele za točno izvedbo zasluženo pohvalo. Sledila je orodna telovadba 20 članov v treh vrstah na drogu, bradlji, konju in kozi. Vrste so bile vestno pripravljene za nastop, zato je pa tudi ta važen del javne telovadbe občinstvu zelo ugajal in ni hranilo glasne pohvale vrlim telovadcem. Posebno I. vrsta na bradlji in drogu je naravnost presenetila občinstvo in dokazala, da je društvo od lanskega leta zelo napredovalo. Na obeh orodjih so vsi telovadci te vrste nastopili z vajami za višji oddelek ter dvignili domačega »Sokola« v javnem mnenju brezdvomno mej društva prve vrste. Nato je izvajal deški naraščaj v slikovitem kroju proste vaje ob godbi tako skladno in precizno, da se je občinstvo kar čudilo. Posebno pa je bil 12letni kazatelj vsled svoje res vzorne izvedbe predmet živahne ovacije skoro cele Loke. Izredno pa se je občinstvo zanimalo za luksemburške proste vaje, katere je izvajalo članstvo. Zanimanje je pa bilo tudi upravičeno, kajti telovadci so naravnost očarali občinstvo vsled vzorne izvedbe teh prekrasnih vaj. Taka harmonija in lepota v izvajanju je le sad velikega truda. Javno telovadbo so zaključile tri skupine naraščaja in 2 članstva. Občinstvo je kar vzdržema ploskalo. Zaslužena pohvala je donela do nevtrudljivega načelnika br. Pristava, ki je visoko gori nad bradljo in telesi, v stoji na rokah gledal doli na svoje vztrajne brate in sestre ter udan mu naraščaj. Po telovadbi se je vršila živahna veselica, katere gmotni vspeh bo gotovo dobrodošel društveni blagajni.

Slovenski Bled. Bil sem v kratkem dvakrat na Bledu, toda vedno sem odšel v narodnostnem oziru močno ozlovoljen. Skoraj pri vseh napisih se blesti na prvem mestu nemščina in celo v nekaterih slovenskih gostilnah te pozdravijo po nemški; bil sem v dveh slovenskih gostilnah, povsod se mi je pisal račun na reklamni listek za neko kislavo. Ako že mora v slovenski gostilni natakarcia računati v nemškem jeziku, vsaj Ciril-Metodove listke bi lahko imeli za Slovence. Na južno me je zapeljal v »Curhaus« slovenski napis »Zdravniški dom«, ki stoji izjemoma ali pa kot vada na prvem mestu. Toda glej, nihče ne zna slovenski. Vprašani po vrsti tri natakarcie, vse mi porogljivo odgovore, da me ne razumejo. In to na Bledu. Drugi pot sem zašel na južno v »Luisenbad«, kamor mi je nasvetoval neki ljubljanski tovariš čes, tam bodeš slovensko postrežen. Toda motil se je. Na slovensko naročilo sta me gledala dva, sicer prijazna natakarcia kakor bik nova vrata. Ko sem pa vprašal, kakšen hotel je to, da ne razume besedice slovenski, mi je natakarc kratkomo odgovoril »ein deutsches«. Sicer hodijo res v ta hotel pretežno Dunajčani, toda jaz poznam veliko, veliko odličnih slovenskih rodbin, ki se ne stidiijo pred nemško postrežbo na slovenski zemlji. Zadnji porcijon nemščine se mi je seveda nujil na železnici. — Malo več narodne zavednosti bi Bledu ne škodovalo, kajti ako pojde tako, ne bo dolgo več Bled »kinč slovenske zemlje«. Dobro bi bilo, da bi naši dnevniki prinašali vsak teden enkrat seznam odločno slovenskih gostilnic na Bledu, po katerem bi se lahko izletniki ravnali. Kajti ako v Italiji postrežejo v laščini, na Francoskem v francosčini, bi se na slovenski zemlji vsaj domačini in drugi slovenski gosti lahko toliko respektirali, da se postrežejo v slovensčini. Izletnik.

Posttrvi in ribolov. Mihael Černe, lastnik hotela »Petran« na Bledu je kupil reko Idrijco od Sv. Lucije pri Tolminu do kranjske meje, 30 km daljave. Priporoča posttrvi do 5 kg teže. Ribolovcem tudi ribolov na razpolago po dogovoru. Ribje karte izdaja lastnik lova.

Ogenj. Dne 10. t. m. zjutraj je začelo goreti v dimniku posestnika Luke Markelja iz Skovin pri Železnikih. Unele so se saje, ki menda še niso bile omedlene, kar stoji dimnik. Ali ne velja tudi za pristaše klerikalne stranke dimnikarski red? Mož pa, ki se ne briga za varnost lastnega doma in svojih sosedov, je prej goden za kam drugam, kot pa za nadzornika pri zgradbi ceste Podroš-Petrovo brdo.

Nemški volkovi. Somišljenik iz Trzica je nam poslal poziv nemškega »Schulvereine«, iz katerega odseva vsa volčja narava tega nemškega bojnega društva. V tem pozivu se rotí »alle Eltern im gemischten Gebiete«, da naj pošljejo svoje otroke v nemške šole. Poziv je naperjen v prvi vrsti proti češkim šolam, ker so ga pa razdelili tudi med tržiško slovensko delavstvo, je jasno, da hočejo Nemci spraviti v nemške šole tudi slovenske otroke. Ta poziv so gotovo dobili slovenski starši povsod, kjer je kaka nemška šola. Zato opozarjamo slovensko javnost, naj čuva, da naša deca ne zaide med nemške volkove. — S svojim pozivom so Nemci jasno pokazali, da »Schulvereine« ni ustanovljen zato, da bi skrbel za vzgojo nemških otrok, marveč zato, da dobi v svoje krepilne slovenske otroke. Vprašamo: kdaj so slovenske šolske družbe vabile nemške otroke v svoje šole? Nikdar! Slovani si hočemo zagotoviti svojo bodočnost s svojimi otroci, Nemci si tega ne upajo, zato pa ropajo naše otroke, kajti to, kar počnajo nemški »Schulvereine«, ni nič drugega kakor rop.

Kranjskogorska podružnica S. P. D. opozarja znova, da je na »Kmečko ofceto«, dne 12. t. m. popoldne, želeli, da so svatje v čem večjem številu in narodni noši. Zabava neprisiljena, domača, po starih šegah. Prijatelji narodnih običajev in planinskega društva, vsi na kmečki ofceti v Kranjski gori dobro došli!

Dostojnost in jeseniški »Čuki«. Iz Jesenice se nam piše: Odkar so začeli snovati abstinencijska društva, od tistega časa so postali klerikalci uprav zakleti sovražniki alkohola. Če ga le vidijo, takoj ga uničijo. Med najhujše sovražnike alkohola po vsi pravici uvrstimo cerkvenega peveca, odbornika jeseniške čukarije, J. M. Pred par dnevi ga je preganjalo po vseh jeseniških kotih. Slednjič je prilomastil v neko hišo, kjer so imeli mrljica. Ves zmučen in zdelan od napornega dela, se pripravil, da bi molil za pokojnikovo dušo. A tu mu zmanjka moči. Kakor je dolg in širok, se zavalil po tleh. Ker se je ljudem smilil, so ga pograbili in zavlekli v bližnji jarek. »Slovenec« bi storil veliko bogoslužno delo, ako bi pomedel najprej pred pragom svojih somišljenikov ter bi jih opozoril, da se z litrom žganja v žleodcu kaj slabo

bo stoji na braniku vere in domovine.

Poročila se je danes gospodična Josipina Del Linz, hčerka gosp. Petra Del Linza, posestnika in trgovca v Hruševji pri Postojni z gosp. Venceslavom Černigojem, pristavom južne železnice v Trstu. Čestitamo.

Nov živinski in kramarski sejem bo dne 17. t. m. v Zagorju pri St. Petru.

Gasilska slavnost v Krki. V nedeljo se je vršila gasilska slavnost in sicer razvrtje novega prapora v našem naprednem trgu Krka. Pri zjutranjem vlaku na kolodvoru so čakali vozovi, da popeljejo gasilce k slavnosti. Okoli 30 voz se je odpeljal in so bili povsod prisrčno sprejeti od narodnega občinstva v trgu. Prišla so društva iz Višnje gore, iz Sent Vida, Krka in nebroj drugih društev. Ljubljano sta zastopala Stricelj mlajši in Fran Stare. Sprevod pa je uredil in vodil Dax, vežbalec ljubljanskega društva. Po sprejemu je bila slovesna maša in na to blagoslovljenje društvenega prapora. Vsa društva so obstopila oder, kjer je župnik najprvo prapor blagoslovil in potem v svojem govoru gasilce spodbujal k zvestobi do prapora in k skupnemu delu v slučaju nesreče. Nato je govoril v vznesnih besedah g. načelnik Bregar, ki naposled izroči prapor zastavonoši. Pevsko društvo »Slavec« je zapelo pod praporom, nakar so korakala vsa društva pred novo zastavo, ki ji je kumovala gospa Boltavzerjeva iz Zgornje Šiške. Nato je bil banket in skupni obed. Popoldanska ljudska veselica se je obnesla prav dobro. Srečolov, licitacije, plesičje in druge igre, vse to je privabilo obilo ljudstva na veselico. Pevsko društvo »Slavec« je neumorno ves popoldan prepevalo in zelo zato zaslužen priznanje. S pohvalo je omeniti tudi domžalsko godbo, ki je prav marljivo večinoma samo narodne komade igrala. Našemu naprednemu gasilnemu društvu in njega načelniku Bregarju srčen »Na pomoč!«

Narodna zavednost in požrtvovalnost v Belikrajini. Naša obrambna družba sv. Cirila in Metoda ima dosedaj v Belikrajini tri podružnice, namreč moško in žensko v Črnomlju in I. belokrajnsko v Metliki. Vse tri podružnice lepo delujejo. Črnomaljski podružnici sta priredili nedavno v Gradcu veselico, ki je dala 600 K čistega dobička. A tudi metliška podružnica ni hotela zaostati. Njena veselica je donesla glavni družbi nad 300 K, a bilo bi še mnogo več, da ni nastala vsled nekega nesporazumljenja v njenem odboru kriza. Sedaj je ta kriza odstranjena. Izredni občini zbor je pokazal, da so vsi sloji navdušeni za družbo. Upati je, da se v bodoče ne zanejajo več osebnosti v podružnico. Novi odbor je sestavljen iz najbolj navdušenih rodoljubkinj in rodoljubov. Z viharim navdušenjem so zahtevali odborniki, naj načeljuje podružnico blaga gospa Katarina Guštinova, ki je pri raznih prilikah pokazala, kako idealno in požrtvovalno je njeno srce za narodne potrebe in koristi. Tako vsestranski želji in na prigovarjanje zastopnika glavne družbe se je gospa Guštinova končno tudi udala, saj pa bo imela v agilnem podpredsedniku g. Novaku krepko oporo. Upati je, da bo novi odbor z demokratičnimi načeli povzdignil podružnico do vrhunce. Zastopnik glavne družbe je izrekel dosedanjim odbornicam za ves rodoljubni trud toplo zahvalo. Pri ožjem sestanku po zborovanju so se pripravili za obrambni sklad sledeči gg.: akademiki Černič Mirko, Fux Riko in Makar Milan ter veleposestnik Dako Makar. Prihodnji dan se je prijavil znani rodoljub g. Julij Mazelle v Gradcu. Metlika ima potemtakem že 5 prijav ter prekaša marsikatero dokaj večje mesto. — Kmalu se ustanovi četrta Ciril - Metodova podružnica v Belikrajini s sedežem v Vinici, a na jesen najbrže 5. za Gradac in Podzemelj.

Iz gornjegrajskega okraja na Spod. Stajerskem se nam piše: V nedeljo, dne 5. septembra t. l. bila je v Gornjem Gradu birmna. Škof dr. Miha Napotnik pa ni bil nič kaj dobre volje. Sicer je znano, da rad pridiguje. A v Gornjem Gradu je to moral opraviti njegov spremljevalec dr. Matko. Pravijo, da je najbolj ozlovoljil škofa gornjegrajski kaplan, zloglasni Berk, kateri mu ni smel priti niti pred obličje. — Pa tudi sicer ni bil sprejem v Gornjem Gradu tak, kakor ga vsaj pričakuje eminenca dr. Napotnik. Časi se pač spreminjajo, tudi v gorskem zatišju gornjegrajskem.

Slovensko gledališče v Mariboru. Dramatično društvo, ki se je ustanovilo meseca avgusta t. l. se je sledeče konstituiralo: Gosp. Srečko Stegnar, predsednik; dr. Fran Rosina, podpredsednik; Viktor Turnšek, tajnik; Ivan Kežar, blagajnik; Peter Poč, gospodar; Vekoslav Bahovec, Vekoslav Benkovič, Stanko Marini, Štefan Medved, Jakob Novak, odborniki. Občinstvu v Mariboru in

okolici se naznanja, da je odbor sklenil, da se vabila posameznikom ne bodo več razpošiljala ampak se bodo predstave objavljale samo potem letakov in časopisja. Obenem prosimo mariborske in druge narodne kroge, da pridno pristopajo društvu kot ustanovniki ali podporniki, da se tako odboru, ki je sicer redno na delu, pa mu manjkajo sredstva, pomore, da bo mogel izpolnjevati svojo težko, a višjeonogo nalogo. Ustanovnina znaša enkrat za vselej 50 K, podpornina 3 K 20 v na leto in se lahko plačuje tudi v obrokih. Dame in gospode, ki nameravajo sodelovati kot diletantinje in diletanti prosimo, da se pisмено ali ustmeno prigrisajo odboru. Vse pošiljate in pisma naj se pošiljajo od naslovom »Dramatično društvo v Mariboru«.

Tržaški črkostavci proti Pagninju: Tiskarsko društvo v Trstu je lanskega leta vsled soglasnega sklepa izstopilo iz tržaške socialdemokratske stranke z motivacijo, da vodstvo stranke ni kos svoji nalogi in da ne vrši oziroma se ne drži programa socialne demokracije. — Ta izstop in motivacija je bil za voditelje socialne demokracije hud udarec, kajti tiskarji so pač najbolj inteligentna delavska stroka. Ko je pred kratkem bivši socialdemokratski poslanec Pagnini ustanovil novo stranko, se je seveda takoj obrnil od tiskarskega društva z vabilom, naj bi črkostavci in tiskarji sploh vstopili v njegovo stranko. Predsedništvo društva je sklicalo sejo, kjer naj bi razpravljalo o vstopu v Pagninijevo stranko, a rezultat razpravljanja je bil, da je nad dvetretjinska večina vstop odklonila, vsled česar je demisijski predsednik tiskarskega društva, ki je pristal Pagninijev. Ta sklep večine društva tiskarjev je vsekalo tudi za Pagninija in njegovo stranko neljuba — pljuska, kajti, kakor se čuje — je na vstop tiskarjev za gotovo računala.

Samomor e. kr. stražarja. V Trstu so postali samomorci in poskušali samomoriti nekaj prav vsakdanjega. Ne mine dan, da bi se kdo ne zastopil, ustrelil, zadušil, skočil v morje ali pa si na kak drug vprav »kunsten« način vzel ali pa hotel vzeti življenje. — V sredo popoldne se je ustrelil v Rocelu pri Trstu v hiši št. 263 s svojo družino stanujoči 26letni državni redar Ivan Skočaj, doma iz Materije. — Poklicani zdravnik je mogel konstatirati edino le smrt, o čemur je bilo takoj obveščeno policijsko ravnanje. Skočaj je bil oženjen in oče male deklice. — Samomorilec ni zapustil nobenega pisma, iz katerega bi se seznelo za vzrok, ki ga je gnal v tako tragično smrt. Govori se pač, da ga je privedlo do tega žalostnega koraka intimo razmerje, katero je gojil do neke, še pred poroko s sedanjo ženo — ljubljene ženske. — O te ženske!

Umrl je v Clevelandu Anton Kraševac, p. d. Molkov iz Vrhniške, v Collinwoodu blizu Clevelanda je umrl trgovec in posestnik Mihael Skebe, p. d. Stenčev, doma iz Hinja pri Žužemberku. — Skrivnostno slučaj. Našim čitateljem je gotovo še znano, da smo nedavno poročali, da je bil v Clevelandu ubit Slovenec Poje, in da sta ob istem času izginila njegova žena in 9letni sin. Sedaj se je stvar pojasnila. Žena je odšla že pred možem v nesrečo v bolnišnico, česar vsled moževe zahteve ni nikomur povedala. Sina je dal v neki dobrodušni zavod, česar tudi ni nikomur povedal. Mati in sin sta bila grozno potrta, ko so jima povedali, da je oče mrtev.

Prvi kinematograf »Pathe« prej »Edison«, Dunajska cesta št. 22, nasproti kavarni Evrope, ima od sobote, 11. do torka 14. septembra 1909: nastopni spored: Mlekaričin pes. (Komično.) Sneženi mož. (Drama v 19. slikah.) Gardsko jezero. (Krasna slika. Po naravi.) Andrej Chenier. (Umetniška drama. Krasna projekcija v 24. slikah.) Kje je moja glava? (Jako komično.) Pri zadnji predstavi nekaj slik izven sporeda.

Elektro-Radiograf »Ideal«, Franc Jožefova cesta št. 1, hotel »pri Maliču«, zraven glavne pošte, ima od sobote, dne 11. septembra do torka 14. septembra 1909 naslednji spored: Dobrotnik. (Komično.) Mornarju čast. (Drama v 19. slikah.) V Alžiru. (Interesantno, po naravi.) Vražja pijača. (Drama, krasna projekcija v barvah.) Originalna stava. (Komično.) Pri zadnji večerni predstavi izven sporeda še dve sliki.

Povračajoča se pomlad. Videti je, da se vračajo lepi pomladni časi. Cvetje vsepovsod! Z njim se se nas spomnile gđe. Beatrice Parma v Litiji, Julka Maček iz Trbovelj, Anica Pavšek in Ivana Treo iz Ljubljane. Visokošolec s splošno izobrazbo, ki je že z uspehom poučeval v gimnazijskih predmetih, išče službe domačega učitelja ali instruktora. Sprejme tudi mesto stenografa. Uredništvo ga slovenskim rodbinam najtopleje priporoča. Naslov pove uredništvo »Slovenskega Naroda«.

Tukajni trg je bogato založen s raznimi živilci, najlepšo zelenjavo

in sočivjem, ker je vreme za te pridelke v splošnem prav ugodno, zlasti zelje je nenavadno lepo, in kar je najbolje, ne predrago. Tudi lepega sadja vseh vrst je obilo na prodaj. Najvažnejši produkt ljubljanskega trga pa tvorijo zadnji teden lepe ječmene gobe, katere prinašajo v takih množinah, kakor že davno ne. Danes jih je bilo n. pr. več kot 400 košev in jerbasov na trgu. Ker jih občinstvo tudi pridno suši in spravlja v kozarce, jih za zimo, se vsa ta ogromna množina prav lahko in dobro proda; seveda prvotnih cen gobe več ne dosežejo.

Za moža se je potegnila sinoč na Poljanski cesti neka železničarjeva žena, ko je šel z dvema brivcema ter jima očitala, da ga zapeljujejo od doma. Eden brivcev je žensko tako udaril po obrazu, da je padla na tla ter zadobila pri tem na desnem očesu lahko telesno poškodbo.

Žile prerezal si je danes dopoldne na rokah s samomorilnim namenom v svojem stanovanju v Rožni dolini zasebni uradnik Stant. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je v južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 10 Slovencev in 7 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Igralka Desalka Iličičeva je izgubila v Tavolskem parku bel otročji plašč vreden 8 K. — Karolina Švalova je izgubila posrebrano ročno torbico. — Ključarski pomočnik Ivan Kremžar je izgubil dva prosta bankovca, enega za 20 K, drugega za 10 K. — Vdova za Margareta Junova je našla majžepni nož.

Dva knjigoveška vajenca se sprejemata v Opatiji. Stilistna učna doba. Popolna oskrba, hrana, stanovanje in obleka. Potnina v Opatijo se povrne. — Za trg na Dolenjskem se išče čevljarški pomočnik. »Sokol«, če mogoče vadiitelj, ki bi vodil telovadbo pri novoustanovljenem Sokolu. Vprašanja »Narodni delavski organizacije« v Ljubljani.

»Slovenska Filharmonija«. Del godbe »Slovenske Filharmonije« koncertira jutri od 10. do 12. dopoldne v hotelu »Tivolici«. Popoldne pa igra celoten orkester istotam. Od 5. do 7. dirigira g. Markuzzi, od pol 8. do 10. g. kapelnik Talich. Vstop prost.

Razne stvari.

* **Koliko je vreden mož?** V Clevelandu toži Ana Pelikan vdovo Marek za 10.000 dolarjev odškodnine, ker ji je vdova izneverila moža.

* **Ustrelil 25 oseb.** V mestu Monroe v Ameriki je zblaznel zamorec Bill Way. Pograbil je puško, tekla na cesto ter obstrelil 25 ljudi. Končno ga je neki stražnik ustrelil. Razjarjena množica je hitro napravila grnado, polila jo s petrolejem ter nanjo vrgla ubitega zamorca. V kratkem času je bil prah in pepel.

* **Kako delajo klerikalci.** Nek mornarski list piše: Klerikalni naraščaj fabricira hitro in z lahkoto župnik Dolmal iz Sardinie na Kyjevskem. Zadnjič je povabil vse mladeniče cele občine v klerikalno gostilnico in jih je pozval, naj vstopijo v klerikalno organizacijo ter je obljubil na vsakih deset fantov, ki vstopijo, četrto hektolitro piva. — Fantje — niso ubogali.

* **Zverina.** V Viewlandu, N. J., v Ameriki je policija na zahtevo društva za varstvo otrok aretirala premožnega laškega kmeta. Tožen je, da je do kože postrigel lase svoji 22letni hčeri, jo z vrvmi povezal in izvršil na nji hudodelstvo.

* **Največ jetnikov** ima skoro gotovo jetnišnica v Sugami na Japonskem. Prostora je za 2500 jetnikov, vendar ga še vedno primanjkuje. V jetnišnici vlada najlepši red. Vsakemu jetniku je odkazano delo, kakoršnega je zmožen. Sploh so japonske jetnišnice urejene na najmodernejši način.

* **Človeško okostje.** Pri podiranju neke hiše v Budimpešti so našli pod kuhinjo okostje starih ljudi. Dognalo se je, da je bila v hiši pred 30 leti zloglasna gostilna. Policija je mnenja, da so bili oropani in ubiti kaki tuji.

* **Vsakogar preseneti dandanes** dejstvo, kako hitro je mogoče napraviti dobro govejo juho, in to še brez mesa! Čisto enostavno se polije »Maggijeva kocka« za juho z vrelo vodo, in že je gotova čista goveja juha finega, naravnega okusa. Ena kocka stane samo 6 vinarjev in da krožnik 1/4 litra močne juhe. Pazite pa na to, da dobite originalne kocke Maggijeve, katere nosijo na zavojih ime »Maggi« in varstveno znamko »zvezdo s križcem«.

Telefonska in brzojavna poročila.

Goriški magistrat protestira proti slovenskemu učiteljsku.

Dunaj, 11. septembra. Ministrski predsednik baron Bienenrath je dobil

Po svetu.

* **Pretep med ravnateljem in tenoristom.** V Reki je prišlo med ravnateljem operetne družbe, Angelinjem in med tenoristom Faltorinijem med predstavo do prepira in pretepa. Ko je hotel ravnatelj zapustiti gledališče, ga je tenorist napadel z nožem in mu prizadel več manjših poškodb. Ravnatelj je zbežal, tenorista so pa zaprli.

* **Vzrok ločitve zakona.** V Chicagu je neki sodnik razsodil, da je vsaka ženska opravljena ločiti se od moža, ako jo v nedeljo samo pusti doma. Zato so praktični Amerikanci takoj preuredili dotično božjo zapoved, ki se odslej glasi: Delaj šest dni v tednu, sedmega pa posveti edinole svoji ženki.

* **Gospodarske šole v Avstriji.** Leta 1907/08 je bilo v Avstriji 175 gospodarskih šol z 8563 dijaki. Od teh so bile 3 visoke z 1077 dijakov, 3 akademije, 9 srednjih šol, 5 višjih gospodarskih šol, 2 višji vinogradniški šoli in 1 višja pivovarska šola za 1874 dijakov. Dalje je 41 kmetijskih šol s celoletnim poukom, 80 z zimskim poukom, 11 nižjih gospodarskih šol, 17 mlekarskih in gospodarskih, 24 nižjih šol za hmeljarstvo, vinogradništvo itd. ter 2 pivovarski šoli.

* **Morala v Nemčiji.** Vsled oglasa se je ponudila neka hamburška gospodična iz plemenitega rodu za spremljevalko. Z gospo in gospodom, ki ju je imela spremljati na potovanju, se je sešla na nekem hamburškem kolodvoru. Po kratkem razgovoru se je trojica razšla. Nekaj dni pozneje je dobila gospodična po dogovoru poštno-ležeče pismo, v katerem se jo je nagovarjalo po nemškem običaju k neravno čednim stvarim. Pismo je izročila policiji, ki je naročila gospodični, da naj napiše odgovor, seveda poštno-ležeče. Ko je prišel gospod na poštni urad po odgovor, sta ga dva dektiva aretirala. Kako pa so se na policiji začudili, ko je gospod povedal, da je državni poslanec Schack. Res lepa morala.

* **Mažarska svoboda.** Ruska pisateljica gospa E. de Vitte se je bila nastanila v Turčanskem Sv. Martinu, da bi tu pisala o svojih vtisih, ki jih je dobila na potovanju po čeških deželah. Kmalu sta se zglasila v njenem stanovanju dva orožnika, ki sta začela pisateljico izpraševati, kaj išče na Ogrskem, s kom obuje, če ima fotografski aparat itd. Ko sta premetala vse njene stvari, sta odšla. Takoj za njima pe prišel uradnik, ki ji je pobral več spisov, in ji sledil rekel, da je izgnana iz Ogrske. Ko je gospa de Vitte odšla, so orožniki spraševali po vasi, kaj je ruska gospa delala, če je bila to sploh gospa, če ni bil kak preoblečen mož, če je imela nevarno orožje itd. Pripomniti je, da je gospa de Vitte stara krog sedemdeset let.

* **Hrvatski milijonar.** Hrvat Mihanović iz Dubrovnika je šel v mladih letih v Buenos-Ayres v Južni Ameriki. Bil je brez premoženja, ko je začel s čolnom prevažati ljudi čez reko Rio della Plata. Kmalu si je prihranil toliko, da je kupil večjo ladjo, pozneje parnik. Čez nekaj let je ustanovil parobrodno družbo, ki je imela v svojem področju ves promet po Rio della Plata in v republikah Argentinijska, Uruguay in Paraguay. Sedaj je Mihanović vse ladjeve prodal neki angleški družbi za 65 milijonov frankov. Pred dvema leti je hotel na Jadranskem morju ustanoviti veliko paroplovno podjetje, kar mu je pa vlada zabranila.

* **Vere pešajo.** Leta 1906 znašalo je skupno premoženje cerkev raznih ver in veric v Združenih državah 1 1/4 milijona dolarjev in 33 milijonov prebivalcev je obiskovalo cerkve in svetišča. Vsak dan se je zgradilo osem novih cerkev, med katerimi je mnogo židovskih in tudi nekoliko budističnih. Po verah tvorijo ameriško prebivalstvo še vedno protestantsko večino, kajti protestantov je 61 odstotkov, katoličanov pa 36 odstotkov, dočim odpadejo ostali odstotki na ostala verstva. Le 43 odstotkov moških, ki spadajo k imenovanim 33 milijonom obiskovalcem cerkve, obiskuje cerkve, dočim odpade na ženske 56,9 odstot. Protestantje imajo med svojimi moškimi še manj cerkvenih obiskovalcev, kakor katoličani, kajti pri katoličanih obiskuje cerkve skoraj ravno toliko moških, kakor žensk. Najbolj je napredovalo število katoliškega prebivalstva, kajti v novejših letih se naseljujejo v Ameriki skoraj izključno ljudje iz katoliških dežel Evrope. Vendar je pa tudi med temi veliko število taktih, kateri cerkev ne obiskujejo. Vsi duhovni brez izjeme ver, se pritožujejo radi malega obiska cerkev, kar pomenja, da so tudi dohodki v primeru z naraščajočim številom prebivalstva, zelo majhni. Vsi zastopniki raznih ver in veric pravijo, da njihove vere pešajo, kajti ljudstvo sedaj ne daje več toliko denarja v cerkvene namene, kakor v prejšnjih časih. — Vpliv dvajsetega stoletja!

Železninar

prva moč, s daljšo prakso v Ljubljani, se sprejme s boljše plačo pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“ pod „Stalnost“.

Želi se skupščiti

posestvo

ki stoji prav blizu tarne cerkve na deželi na Kranjskem in kjer je v bližini gostilna in tudi pripraven prostor za trgovino. Zraven pa naj bode več ali manj semljiska. — Ana Reinar, Škofja Loka št. 82. 3357-2

Nedosežno

+ Najnovejša ameriška iznajdba +

Eligijensko gumaste blage za moške. Parabno na leta. K 4-00. Čez 3 miliona kosov prodanih v kratkem času. **Eligijensko gumaste blage za ženske.** (Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdravniški strokovnjaki, parabno na leta. K 2-00. Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne snamke) mu pošlje diskretno in poštino pristo, sicer 50 vin. več, edina prodaja

+ H. A. UER, tvornice za gumaste blage. — Dunaj IX 2, Wassdorferstr. 3-6.

vinske sode

iz hrastovega lesa, nekaj skoro novih, od 200—400, 700, 1200, 3000, 5000 litrov proda po nizki ceni.

FRAN CASCIO

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

V Ameriko in Kanado

priprava, cena in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:

Carpathia, 21. septembra 1909.

Ultionia, 12. oktobra 1909.

Pannonia, 26. oktobra 1909.

iz Liverpoola: 1515-13

Lusitania (največji in najlepši parnik sveta) dne 18. septembra, 16. oktobra, 6. novembra,

27. novembra, 18. decembra 1909.

Mauretania dne 25. septembra, 23. oktobra,

20. novembra, 11. decembra 1909.

Pojasnila in vozne karte pri

Andr. Odlašek

v Ljubljani, Slomškove ulice št. 25,

poleg cerkve Srca Jezusovega.

Od 12 do vštetega 19. septembra t. l. bode v prilici „Narodnega doma“ v Ljubljani

grafična razstava

Razstavljene bodo umetne reprodukcije slik, umetna tiskarska dela in akcidence domačih in tujih turdk, vse izvedeno po najnovejših načinih.

Odprto od 9. dopoldne do 6. zvečer brez presledka.

Ustopnina 40 vin. za osebo.

3352-2

Razstavni odsek

Društva tiskarjev na Kranjskem.

Povodom začetka šole

priporočila

3265-7

modna trgovina P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte

za dijake in diakinje

perilo, klobuke, čepice, majice, nogovnice, rokavice, dežnike, kravate, naramnice, podveze, žepne robce, glavnike, krtače, milo, predpasnike, pase, torbice, .. gumbe, moderce, telovadne čevlje itd. ..

Največja zaloga

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Podružnica: Novo mesto, Glavni trg.

V prid družbe sv. Cirila in Metoda!

Prva češka

splošna deln. družba za zavarovanje v Pragi

na življenje

Generalno zastopstvo za vse slov. dežele v Trstu, ul. Bonifratii 5.

EDINA slovanska delniška družba za zavarovanje na življenje, **EDINA**, katera kolekuje zavarovalne listine s narodnim kolekom, **EDINA**, katera kolekuje svoje dopise s narodnim kolekom, Zavaruje najceneje, najugodnejše na vse načine! Svoji k svojim!

Pojasnila dajejo vedno brezplačno okrajna zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih.

3386 1

Nadzornik v Ljubljani je

gospod **GESTRIN IVAN**, Radeckjeva cesta 16.

6 raznih hiš

(med temi dve z gostilno)

se proda po nizki ceni.

Več se izve

v restavraciji „pri Zvezdi“ Spodnja Šiška št. 22. 3161 5

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Sukna

In modno blago za obleke

priporočila firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu

na Češkem.

Vzroci franko.

Št. 11.166.

Razpis.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dveletnim slovenskim poukom je oddati

pet deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1909/10 (oziroma tudi za l. 1910/11), ki se začne dne 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre tistim mladeničem, ki ostanejo, dovršivši šolo na Grmu, gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu brezplačno, obleko, živотно perilo, obuvajo in šolske potrebščine pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo se sprejemajo tudi plačujoči in zunanji učenci.

Plačujoči učenci plačujejo za hrano po 80 h na dan in po 40 kron na leto ter stanujejo brezplačno v zavodu. Vse druge potrebščine si morajo sami preskrbovati.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 K šolnine na leto.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati.

Hrano je plačevati vnaprej v mesečnih obrokih, šolnino pa tudi vnaprej v dveh letnih obrokih.

Prošnjo, svojeručno pisane in kolkovane s kolkom za 1 K, je poslati do 30. septembra t. l. vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti rojstni list, spričevalo o dovršeni ljudski ali kakli višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in spričevalo župana in župnega urada o lepem vedenju prošilčevom.

Prošnjo za sprejem proti plačilu je pridejati obvezno pismo (reverz) staršev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in iz priproste računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Kdaj bo delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prosilcu posebej.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico do samo dveletne presentne službe. Ako namreč zadoste svojim vojaškim dolžnostim prvi dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz presentne službe kmetovali na svojem ali svojih staršev domu, smejo na podstavi odredbe c. kr. vojnega ministrstva z dne 22. julija l. 1895, št. 4643, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

V Ljubljani, 9. septembra 1909.

3392-1

Deželni odbor kranjski.

Edina izborna nakupna prilika za manufakturišto in krošnjarje ob direktnem dobivanju iz tkalnice.

Razpošilja se tudi zasebnikom!

40 metrov ostankov sortiranih po izbiri 15 kron.

Barbant za obleke lepih vzorcev, za obleke, bluze in spodnja krila. **Kanalske žive barve**, za posteljne preobleke. **Vianola** nežni vzorci, za srajce in bluze. **Oknafor** za moške srajce, izvrstna trepna takovost. **Velina** z borduro, za obleke in bluze. **Križet** barvast za spodnja krila, tkan iz debelega biaga. **Angledži** celotni 80 cm široki za barvaste srajce, prsnike in damske bluze. **Medretiški** za kuhinjske predpasnike in domače obleke. **Belgost** ostankov 3 do 10 metrov.

Zajamčeno brezhibno in stanovitno kakovost, zajamčeno popolnoma praleo.

Brez rizika!

Znesek se takoj vrne ako blago ne ugaia in se pošiljatev lahko nefrankovano pošlje nazaj. — Čez 1000 priznanih pisem od 1. januarja naprej.

40 metrov najfinejšega beljenega rumburškega platna za najfinejšo telesno in posteljno perilo, sortirano z belim križetom za spodnje perilo samo K 17-00. Že popolnoma zarobljene rjabe brez šiva, 235 cm dolge, 150 cm šir, tkane iz najboljših platnenih nit, nepokončljiva kakovost, zajamčeno platno, kos 2-40 K. Vzeti se mora najmanj 6 kosov. Razpošiljanje po povzetju.

Tkalnica R. Horner, Nachod, Češko.

Ob naročitvi 3 zavojev franko — Zbirko vseh svojih izdelkov s tvorničnimi cenami priložim vsakemu polkusnemu zavoju zastoj, sicer samo proti vpošiljavi 60 h v pisemnih znakih.

3385-1

RUDOLF GEBURTH, DUNAJ
c. in kr. dvorni strojnik 3252-2
VII. Kaiserstrasse 71, na ogla Burgasse.
Največja in najbogatejša zaloge vseh vrst
kurilnih peči posebno najfinije v vseh barvah v
ognju emajlirane peči s nikljasto
montažo.
Regulirne polnilne peči od 15 K naprej. Trajne-
gorilne peči za kurjenje s premogom. Štedil-
na, kuhinjska in strojna ogrevalna vseh velikosti.
Peči s železnimi pečnicami za kurjenje dveh in treh sob.
Plinove peči in plinovi kamini. — Katalogi gratis in franko.

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 8
Največja zaloge moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lažno-tenise in pristnih
goisnerskih gorakih čevljev
Elegantna
in 2178 16
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.

Peter Wernig
dr. z om. z. v Borovljah na Koroškem.
C. kr. dvorni dobavitelj Iznajditelj in izdelovalec »Triumph-Rifled vrtanja« in »Werni-
govega univerzalnega vrtanja« z najgostejšim, neprekosljivim vrtanjem, kakršnega še
ni bilo, velikanskega strelnega učinka in prednosti ob polnem jamstvu in zmernih cenah.
2244-14 P. n. lovcev priporoča svoje
izdelke prve vrste in pa kakor pere lahke tricevke, kratke
lovske puške, dvocevke za šibre in kroglice, risane dvocevke
(Beckgewehr), Mannlicher-Schönauerjeve kratke puške in pa
Wernigove štiricevne puške.
Novost! Priporočam svoje puške za kroglice, kaliber 9,3 mm, preizkušene na
različne strele. Kot največjo novost za dvocevke za šibre in kroglice
priporočam patrone z nikljastim plaščem 9,3 mm s svinčeno ostjo
in 9,3 mm patrone z legiranimi strelji in papirnim vodom. — Cenovnik zastoj in franko.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica
na Hrvaškem.
Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.
Sezija od 1. maja do 30. oktobra.
Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina,
revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni,
kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Fran-
covih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica.
Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.
RADIOAKTIVITA.
Soba od K 1— naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča
Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzljavna postaja Stubica. Postaja za
interurbani telefon. 1510-2

**! Ravno izšle nove dvo-
stranske slovenske plošče!**
Cena 4.— krone in po 2 K 50 vin.
Velika zaloge
gramofonov
od 25 kron naprej.
Dobi se tudi na mesečne obroke. Zato
zahtevajte takoj brezplačno :
cenike gramofonov
in raznih plošč.
Fr. P. Zajec
urar in optik 2832 10
Ljubljana, Stari trg 26.

Ženica, zakaj se smehljaš?
Zaradi lepote in nizke cene blaga. ki sem ga
danes dobila in ki me je tako presenetilo!
Naj zato nihče, ki hoče biti dobro postrežen, ne zamudi, naro-
čiti za poskušnjo 6 rjuh najboljših kakovosti, beljenih, brez
šiva, 150/200 cm velikosti za K. 13 50. Kos rumbarškega platna
74 cm šir. 20 met. dolgoti K 10 —; kos prima šifona
82 cm šir., 20 met. dolg K 12 —; garnitura in sicer 2 komada
za posteljo in 1 komad za mizo samo K 11 —. Ugoden nakup
ostankov, najfinije sortiranih, 25 mtr. K 20 —. — Vsoroki za
ostanke se ne razpoložijo. 3176 2
Vzorec za barhente, vse platnine in pavalnine grat's in
franko od tkalnice
Bratje Krejcar, Dobruška 9181, Češko.

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.
Izvrstne in solidne delo.
Cene zmernne. Popravila se
: : točno izvršujejo. : :

Največja zaloge navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinije
žime
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

Jos. Rojina
krojač prve vrste
Šelenburgove ulice št. 5
nasproti glavne pošte
konkurira z največjimi tvrd-
kami glede finoga kroja
in elegantne izvršitve.
Tvorniška zaloge najf. angl.
in franc. specijaliteta blaga.
Zavod za uniformiranje.

Svoji
k svojim!
Ciril-Metodove drože
Te žitne drože, izborne po
kakovosti, se priporočajo go-
spodom pekarni, trgovcem in
slav. občinstvu. Prodaja jih
v korist Ciril-Metodovi družbi
po nizkih cenah samo

Maks Zaloker
v Ljubljani
v lastni hiši
Kladzrne ulice št. 17 in
Rečne ulice št. 5.
V korist
Ciril-Metodovi družbi!

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Müllerjeve ulice 5 blizu Gradščina
Rudolf A. Warbinek

Ekspert v vse delo.
Jamstvo 6 let.
Priporočam svoje prve vrste, za vse
podnebja solidno narejene pianine,
klavirje in harmonije tudi samo-
igralne
za gotov denar, na dolga
odplačila ali naposodo.
Poprave in ugleševanja se izvršujejo točno
in računsko najceneje. 1705 1
Največja tvornica na Avstrijske juze.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripravljen izvrsten **Portland-cement** v vedno
ednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene prod-
pise glede tiskovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor
tudi svoje priznane izvrstne **gipse**. 2944-6
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavnejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad:
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Podatke hranilnice št. 49.086. Telefon št. 135.
Glavna posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna:
na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge
brez odbitka rentnega davka. 2-37
Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Slovenska tvrdka
Združenih čevljarjev v Ljubljani
Wolfve ulice št. 14
priporoča slavnemu občinstvu svojo lastno konfekcijo vseh vrst
obnavl od enostavnih do najmodernejših sedanosti.
Ker ima društvo že več let lastno zalogo surovin, pripo-
roča tudi izdelovanje raznih naročil točno po meri in okusu,
kakor jih zahtevata moderna ortopedija in anatomija. 1525-22
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Odvetnik 3273-2
dr. Alojzij Bratkovič
vljudno naznanja,
da je otvoril s 1. septembrom
svojo odvetniško pisarno
v Slov. Gradcu.

Pozor kolesarji!
Edino zastopstvo za Kranjsko
za prava 860-58
Puchova kolesa
Puch-Special' K 150
„Curier“-kole K 115
Najbolj. pnevmatike Reithofferjeve
Najnovejši živalni stroji od
66 K naprej.
Za prekupovalce ista cena, kakor
v tovarni.
Ker prodajam brez potnikov,
vseled tega blago veliko ceneje.
Ceniki zastoj in poštnine prosto.
Z odličnim spoštovanjem
Fr. Čuden
urar in trgovec v Ljubljani.

Osrednjo kurjavo in prezračevanje
vseh sestavov postavlja
Češki specijalni zavod: strojna tvornica
Jan Štětka
Praga-Kralj. Vinohrady, Fričova ulice št. 892.
Posebnost: stavbe železnih rastlinjakov
Čista kurjava s štedilniki za stanovanja z 2, 4 ali 6 sobami.
Železne konstrukcije streh, mostov itd.

Obrtno pripravljalna in nadaljevalna šola v Ljubljani.

Za bodoči naraščaj slovenskega obrtništva in važnejšega vprašanja, kakor je pripravljalna in nadaljevalna šola. Resnica pa je, da je mnogo takih obrtnikov, ki imajo do te šole posebno antipatijo in da to antipatijo vcepljajo tudi obrtnim vajencem. Mnogo je takih mojstrov, ki svoje vajence pošiljajo v nadaljevalno šolo le radi tega, ker jih po zakonu morajo pošiljati, ne pa radi tega, da bi se vajence v resnici česa naučil. Slišal sem mnogo starejših mojstrov, ki trdijo, da se vajence v šoli le pokvari in spridi in večkrat ponavljajo, češ, kaj treba šole, saj tudi jaz nisem zabajal v nadaljevalno šolo, pa sem vseeno dober mojster. Da, to je bilo, ali danes so razmere drugačne. Saj poznam mnogo mojstrov, ki so strokovno izborni izobraženi, primanjkuje jim pa vsega tega, česar se danes vajenci v obrtni nadaljevalni šoli učijo; namreč računstva, kalkulacije, dopisovanja, knjigovodstva itd. Veliko je strokovno izborni izobraženih mojstrov, ki pa še dobro svojega imena podpisati ne znajo. O pravilnem knjigovodstvu in dopisovanju pa nimajo niti pojma. Časi so minuli, ko je obrtnik lahko izhajal brez knjigovodstva. Danes je pač vsakemu obrtniku potrebno, da je knjigovodstva in dopisovanja popolnoma vešč. Dobra obrtna nadaljevalna šola je danes obrtnim vajencem tako potrebna, kakor je poljedelnemu kmetijski šola in v bančnem poslovanju trgovska akademija. Če hočemo Slovenci napredovati tudi na obrtniškem polju, treba je delati na to, da se povsod ustanove dobre obrtne nadaljevalne šole in da se za obrtne vajence ne bode uporabljal več najslabši material. Veliko ljudij je še danes tega mnenja, da naj deček, ki nima veselja do učenja, postane obrtnik, kakor da bi obrtnik nikdar ne rabil tega, česar se je v ljudski šoli naučil. Pritrdili mi bodo gospodje učitelji, ki poučujejo na obrtnonadaljevalnih šolah, kako trpljenje imajo z vajenci, ki nimajo zadostne šolske izobrazbe. Pogosto se pripeti, da morajo vajence šele učiti brati, pisati in računati, kar bi moral znati že vsak vajenec, ki vstopi v učno dobo.

To zadostno ovira uspešni pouk in to je tudi vzrok, da imamo zelo malo takih obrtnih pomočev, ki bi bili zrela za višjo obrtno šolo. To je tudi vzrok, da si morajo razni podjetniki, kakor tudi obrtniki iskati za boljša dela tuje ljudi tuje narodnosti. S tem, da dobimo v Ljubljani v do glednem času obrtno šolo, je dobila obrtna nadaljevalna šola še veliko več važnosti, in obrtnemu naraščaju bo dana ugodna prilika za nadaljno izobrazbo, ki dosedaj marsikateremu vsled finančnih razmer ni bila mogoča. Vsled tega je pa treba tukaj še enkrat opozoriti starše, kakor tudi obrtnike same, da je obrtna nadaljevalna šola važen faktor in da mora imeti vsak obrtnik potrebno šolsko izobrazbo, zlasti sedaj, ko mora vsak vajenec delati skušnjo tudi iz teorije, če hoče postati pomagalec in vsak pomagalec mojstersko skušnjo, če bo hotel postati samostojen obrtnik. V Ljubljani se je že vse potrebno ukrenilo za preosnovno obrtno nadaljevalno šolo. Vsa hvala gre marljivemu odboru, ki je pravočasno uvidel potrebo reorganizacije te šole, in obrtniki smo dolžni odboru nele da mu izrečemo zahvalo, marveč da izpolnjujemo in izvršujemo tudi sklepe odbora, ki jih ima odobriti še ministrstvo. Eno najvažnejših sprememb obrtne šole je, da se sedanja obrtnonadaljevalna šola razdeli na štiri samostojne strokovne zavode. Ustanovili se bodo skupno štirje pripravljalni tečaji z šestimi nadaljevalnimi razredi in šestimi vspe rednicami, ki bodo: a) obrtnonadaljevalna splošna šola s pripravljalnimi tečaji in z dvema nadaljevalnima razredoma; b) strokovnonadaljevalna šola za umetne in oblačilne obrti s pripravljalnimi tečaji in z dvema nadaljevalnima razredoma; c) obrtnonadaljevalna šola za mehanično-tehniško obrt s pripravljalnimi tečaji in s 3 nadaljevalnimi razredi in d) strokovno-nadaljevalna šola za stavbne obrti s pripravljalnimi tečaji in s 3 nadaljevalnimi razredi. Navedeni šolski zavodi se tako razdele, da bode splošna obrtno-nadaljevalna šola nastanjena na III. mestni deški ljudski šoli; za umetne in oblačilne obrti na mestni nemški deški ljudski šoli; za mehanično-tehniške obrti na I. mestni deški ljudski šoli in za stavbne obrti na II. mestni deški ljudski šoli. Pri tem naj omenim, da je bil skrajni čas, da se je skupna obrtna nadaljevalna šola razdelila po strokah in še bolj skrajni čas pa je, da se nadaljevalna šola v realnem polopju popolnoma opusti in nastani po mestnih ljudskih šolah.

Razmere, ki so vladale v realki, so bile že neznosne. Zaradi petih slovenskega jezika nezmožnih vajencev se je pouk vršil v nemškem jeziku. Vse tiskovine so bile po zaslugi nemškega voditelja nemške. Z inventarjem in učilnimi pripomočki se je delalo kot da bi imel šolski odbor milijone na razpolago. Gospod vodja Junowicz se sploh ni hotel ozirati na sklepe odbora, in prišlo je celo tako daleč, da so vsled netaktnega postopanja vodje Junowicza obrtniki kot zastopniki raznih korporacij iz šolskega odbora izstopili, dokler niso dobili zadoščenja.

Druga jako važna sprememba je, da se bode v bodoče vršil pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah po dnevi, to je: od 1. oktobra do zadnje nedelje meseca aprila vsak četrtek in nedeljo od 8. do 12. ure dopoldan.

K tej spremembi je pripomniti, da se bode gotovo našlo nekaj obrtnikov, ki se ji bodo odločno uprli, to pa deloma opravičeno, deloma neopravičeno. Tudi jaz, ki pa slučajno nimam nobenega vajenca, nisem za to, da bi se ves pouk zajedno vršil in da se vsled tega odzamejo na delavni dan obrtnikom vajenci iz delavnice. So posamezne obrti, kjer vajenca za razna dela, ki gredo iz rok v roke, neobhodno rabijo. Jaz z vso odločnostjo priznam, da večerni pouk onemogočuje pravi uspeh; saj je nemogoče zahtevati od vajenca, ki cel dan težko dela, zbranih misli, ko ima večkrat tudi slabo ali nezadostno hrano; pouku ne more slediti s tištim zanimanjem, kot bi moral. Evidentno je, da bode dnevni pouk dosegel v vsakem oziru veliko boljše uspehe, in obrtniki se bodo v kratkem času sami prepričali na uspehu dnevnega pouka. Edina sprememba, ki bi bila nasvetovati, je ta, da bi se naj dnevni pouk na ta način delil, da bi vajenci prvega in drugega leta učne dobe imeli pouk v četrtek dopoldan, vajenci tretjega in četrtega leta učne dobe pa popoldan.

To pa radi tega, da bodo obrtniki in obrtni podjetniki imeli vedno še nekaj vajencev doma na razpolago. Važno je tudi to, da bode v bodoče moral vsak vajenec oziroma zadruga h kateri vajenec pripada, prispevati vsako leto eno krono za učila. Ta sklep šolskega odbora je čisto opravičen, kajti povsod in po vseh šolah je treba plačevati šolnino, zakaj bi se tudi pri obrtno-nadaljevalnih šolah ne plačevala šolnina, zlasti ker je svota ene krone vendar tako nizka, da jo lahko plača vsak vajenec.

Strokovni pouk za krojaštvo in čevljarstvo bode v bodoče vodil strokovnjak, obrtnik, in je pričakovati veliko več uspeha.

Vršiti se ima tudi vsako leto skupna razstava šolskih izdelkov, in vajenci, ki bodo razstavili najboljše izdelke, dobijo primerne nagrade. Taka razstava se je vršila že koncem lanskega šolskega leta, bila pa je v naglici sestavljena in ni imela tistega uspeha kot se je pričakovalo. Vsekako je pa razstava šolskih izdelkov važnega pomena, zlasti pa sklep šolskega odbora, da se vajencem za najboljše dela da nagrado. To bode vajence vspodbujalo k pridnemu učenju in bo vzbujalo v njih večje zanimanje in veselje do šole.

Eng. Franchetti.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 960, boljega K 2, K 12—, belega, jako mehkega skubljenega K 18—, K 24—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachs, Lobes 35.
pri Plznu na Čaškom. 3260 2

G. Skrbič
Zagreb, Ilica št. 40

priporoča svojo veliko in razširjeno tvornico

žaluzij
iz deščic, železnih in lesenih rolojev za okna in prodajalnice po najnovjšem sestavu

Vse vrste lesenih, železnih in platinastih 28

rolet iz različnega platna, satena, damasta, ripsa itd.

Nova patentirana poročna držala. Nove skladne vrste odloj.

AVGUST REPIČ
sodar
Ljubljana, Kolesarske ulice 16.
(v Trnovem)
izdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne

sode
po najnižjih cenah. 37

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
priporoča

klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.
najnovejša facene
po najnižji ceni.

JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred škofo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.

Najcenejšje solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča

AUSTRO-AMERICANA

Patniki - Ameriko
Kateri želijo orlov, po ceni in zanesljivosti potujejo naj se obrnejo na **Simona Kmeteka**
v Ljubljani, Kolesarske ulice 20.
Kmetekova posrednišva in dajo se brskati.

F. K. Kaiser
puškar v Ljubljani
Šelenburgove ulice št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk, samokresov, lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov) kakor tudi umetni ogenj
po najnižjih cenah.

Popravlja pušk, samokresov, biciklov točno in solidno. Gostovlji ustroj in popravila po najnižji ceni.

Puške:

Imenitost od ... 25—
Flakort ... 25—
Pistole ... 25—
Samokres ... 25—
naprej. Poprave cen. ilustriran cenovnik franco. **F. Dušek, Opotno 76**
ob državni železnici, Četka. 1501—22

Anton Leutgeb,
363 rekavičar in bandžist. 37

Pod trančo 1. Ljubljana. Pod trančo 1.
Lastna izdelovalnica vsakovrstnih glač, usnjatih in vojaških rokavic.

Izdelovatelj kilnih pasov.
Vsa kirurški dela.
Zunanja naročila točno.
Cene nizke.

Ugodna prilika

Hovickova tkanina
1 kor 15 m, 2 kor 30 m, 3 kor 45 m, 4 kor 60 m, 5 kor 75 m, 6 kor 90 m, 7 kor 105 m, 8 kor 120 m, 9 kor 135 m, 10 kor 150 m, 11 kor 165 m, 12 kor 180 m, 13 kor 195 m, 14 kor 210 m, 15 kor 225 m, 16 kor 240 m, 17 kor 255 m, 18 kor 270 m, 19 kor 285 m, 20 kor 300 m, 21 kor 315 m, 22 kor 330 m, 23 kor 345 m, 24 kor 360 m, 25 kor 375 m, 26 kor 390 m, 27 kor 405 m, 28 kor 420 m, 29 kor 435 m, 30 kor 450 m, 31 kor 465 m, 32 kor 480 m, 33 kor 495 m, 34 kor 510 m, 35 kor 525 m, 36 kor 540 m, 37 kor 555 m, 38 kor 570 m, 39 kor 585 m, 40 kor 600 m, 41 kor 615 m, 42 kor 630 m, 43 kor 645 m, 44 kor 660 m, 45 kor 675 m, 46 kor 690 m, 47 kor 705 m, 48 kor 720 m, 49 kor 735 m, 50 kor 750 m, 51 kor 765 m, 52 kor 780 m, 53 kor 795 m, 54 kor 810 m, 55 kor 825 m, 56 kor 840 m, 57 kor 855 m, 58 kor 870 m, 59 kor 885 m, 60 kor 900 m, 61 kor 915 m, 62 kor 930 m, 63 kor 945 m, 64 kor 960 m, 65 kor 975 m, 66 kor 990 m, 67 kor 1005 m, 68 kor 1020 m, 69 kor 1035 m, 70 kor 1050 m, 71 kor 1065 m, 72 kor 1080 m, 73 kor 1095 m, 74 kor 1110 m, 75 kor 1125 m, 76 kor 1140 m, 77 kor 1155 m, 78 kor 1170 m, 79 kor 1185 m, 80 kor 1200 m, 81 kor 1215 m, 82 kor 1230 m, 83 kor 1245 m, 84 kor 1260 m, 85 kor 1275 m, 86 kor 1290 m, 87 kor 1305 m, 88 kor 1320 m, 89 kor 1335 m, 90 kor 1350 m, 91 kor 1365 m, 92 kor 1380 m, 93 kor 1395 m, 94 kor 1410 m, 95 kor 1425 m, 96 kor 1440 m, 97 kor 1455 m, 98 kor 1470 m, 99 kor 1485 m, 100 kor 1500 m, 101 kor 1515 m, 102 kor 1530 m, 103 kor 1545 m, 104 kor 1560 m, 105 kor 1575 m, 106 kor 1590 m, 107 kor 1605 m, 108 kor 1620 m, 109 kor 1635 m, 110 kor 1650 m, 111 kor 1665 m, 112 kor 1680 m, 113 kor 1695 m, 114 kor 1710 m, 115 kor 1725 m, 116 kor 1740 m, 117 kor 1755 m, 118 kor 1770 m, 119 kor 1785 m, 120 kor 1800 m, 121 kor 1815 m, 122 kor 1830 m, 123 kor 1845 m, 124 kor 1860 m, 125 kor 1875 m, 126 kor 1890 m, 127 kor 1905 m, 128 kor 1920 m, 129 kor 1935 m, 130 kor 1950 m, 131 kor 1965 m, 132 kor 1980 m, 133 kor 1995 m, 134 kor 2010 m, 135 kor 2025 m, 136 kor 2040 m, 137 kor 2055 m, 138 kor 2070 m, 139 kor 2085 m, 140 kor 2100 m, 141 kor 2115 m, 142 kor 2130 m, 143 kor 2145 m, 144 kor 2160 m, 145 kor 2175 m, 146 kor 2190 m, 147 kor 2205 m, 148 kor 2220 m, 149 kor 2235 m, 150 kor 2250 m, 151 kor 2265 m, 152 kor 2280 m, 153 kor 2295 m, 154 kor 2310 m, 155 kor 2325 m, 156 kor 2340 m, 157 kor 2355 m, 158 kor 2370 m, 159 kor 2385 m, 160 kor 2400 m, 161 kor 2415 m, 162 kor 2430 m, 163 kor 2445 m, 164 kor 2460 m, 165 kor 2475 m, 166 kor 2490 m, 167 kor 2505 m, 168 kor 2520 m, 169 kor 2535 m, 170 kor 2550 m, 171 kor 2565 m, 172 kor 2580 m, 173 kor 2595 m, 174 kor 2610 m, 175 kor 2625 m, 176 kor 2640 m, 177 kor 2655 m, 178 kor 2670 m, 179 kor 2685 m, 180 kor 2700 m, 181 kor 2715 m, 182 kor 2730 m, 183 kor 2745 m, 184 kor 2760 m, 185 kor 2775 m, 186 kor 2790 m, 187 kor 2805 m, 188 kor 2820 m, 189 kor 2835 m, 190 kor 2850 m, 191 kor 2865 m, 192 kor 2880 m, 193 kor 2895 m, 194 kor 2910 m, 195 kor 2925 m, 196 kor 2940 m, 197 kor 2955 m, 198 kor 2970 m, 199 kor 2985 m, 200 kor 3000 m, 201 kor 3015 m, 202 kor 3030 m, 203 kor 3045 m, 204 kor 3060 m, 205 kor 3075 m, 206 kor 3090 m, 207 kor 3105 m, 208 kor 3120 m, 209 kor 3135 m, 210 kor 3150 m, 211 kor 3165 m, 212 kor 3180 m, 213 kor 3195 m, 214 kor 3210 m, 215 kor 3225 m, 216 kor 3240 m, 217 kor 3255 m, 218 kor 3270 m, 219 kor 3285 m, 220 kor 3300 m, 221 kor 3315 m, 222 kor 3330 m, 223 kor 3345 m, 224 kor 3360 m, 225 kor 3375 m, 226 kor 3390 m, 227 kor 3405 m, 228 kor 3420 m, 229 kor 3435 m, 230 kor 3450 m, 231 kor 3465 m, 232 kor 3480 m, 233 kor 3495 m, 234 kor 3510 m, 235 kor 3525 m, 236 kor 3540 m, 237 kor 3555 m, 238 kor 3570 m, 239 kor 3585 m, 240 kor 3600 m, 241 kor 3615 m, 242 kor 3630 m, 243 kor 3645 m, 244 kor 3660 m, 245 kor 3675 m, 246 kor 3690 m, 247 kor 3705 m, 248 kor 3720 m, 249 kor 3735 m, 250 kor 3750 m, 251 kor 3765 m, 252 kor 3780 m, 253 kor 3795 m, 254 kor 3810 m, 255 kor 3825 m, 256 kor 3840 m, 257 kor 3855 m, 258 kor 3870 m, 259 kor 3885 m, 260 kor 3900 m, 261 kor 3915 m, 262 kor 3930 m, 263 kor 3945 m, 264 kor 3960 m, 265 kor 3975 m, 266 kor 3990 m, 267 kor 4005 m, 268 kor 4020 m, 269 kor 4035 m, 270 kor 4050 m, 271 kor 4065 m, 272 kor 4080 m, 273 kor 4095 m, 274 kor 4110 m, 275 kor 4125 m, 276 kor 4140 m, 277 kor 4155 m, 278 kor 4170 m, 279 kor 4185 m, 280 kor 4200 m, 281 kor 4215 m, 282 kor 4230 m, 283 kor 4245 m, 284 kor 4260 m, 285 kor 4275 m, 286 kor 4290 m, 287 kor 4305 m, 288 kor 4320 m, 289 kor 4335 m, 290 kor 4350 m, 291 kor 4365 m, 292 kor 4380 m, 293 kor 4395 m, 294 kor 4410 m, 295 kor 4425 m, 296 kor 4440 m, 297 kor 4455 m, 298 kor 4470 m, 299 kor 4485 m, 300 kor 4500 m, 301 kor 4515 m, 302 kor 4530 m, 303 kor 4545 m, 304 kor 4560 m, 305 kor 4575 m, 306 kor 4590 m, 307 kor 4605 m, 308 kor 4620 m, 309 kor 4635 m, 310 kor 4650 m, 311 kor 4665 m, 312 kor 4680 m, 313 kor 4695 m, 314 kor 4710 m, 315 kor 4725 m, 316 kor 4740 m, 317 kor 4755 m, 318 kor 4770 m, 319 kor 4785 m, 320 kor 4800 m, 321 kor 4815 m, 322 kor 4830 m, 323 kor 4845 m, 324 kor 4860 m, 325 kor 4875 m, 326 kor 4890 m, 327 kor 4905 m, 328 kor 4920 m, 329 kor 4935 m, 330 kor 4950 m, 331 kor 4965 m, 332 kor 4980 m, 333 kor 4995 m, 334 kor 5010 m, 335 kor 5025 m, 336 kor 5040 m, 337 kor 5055 m, 338 kor 5070 m, 339 kor 5085 m, 340 kor 5100 m, 341 kor 5115 m, 342 kor 5130 m, 343 kor 5145 m, 344 kor 5160 m, 345 kor 5175 m, 346 kor 5190 m, 347 kor 5205 m, 348 kor 5220 m, 349 kor 5235 m, 350 kor 5250 m, 351 kor 5265 m, 352 kor 5280 m, 353 kor 5295 m, 354 kor 5310 m, 355 kor 5325 m, 356 kor 5340 m, 357 kor 5355 m, 358 kor 5370 m, 359 kor 5385 m, 360 kor 5400 m, 361 kor 5415 m, 362 kor 5430 m, 363 kor 5445 m, 364 kor 5460 m, 365 kor 5475 m, 366 kor 5490 m, 367 kor 5505 m, 368 kor 5520 m, 369 kor 5535 m, 370 kor 5550 m, 371 kor 5565 m, 372 kor 5580 m, 373 kor 5595 m, 374 kor 5610 m, 375 kor 5625 m, 376 kor 5640 m, 377 kor 5655 m, 378 kor 5670 m, 379 kor 5685 m, 380 kor 5700 m, 381 kor 5715 m, 382 kor 5730 m, 383 kor 5745 m, 384 kor 5760 m, 385 kor 5775 m, 386 kor 5790 m, 387 kor 5805 m, 388 kor 5820 m, 389 kor 5835 m, 390 kor 5850 m, 391 kor 5865 m, 392 kor 5880 m, 393 kor 5895 m, 394 kor 5910 m, 395 kor 5925 m, 396 kor 5940 m, 397 kor 5955 m, 398 kor 5970 m, 399 kor 5985 m, 400 kor 6000 m, 401 kor 6015 m, 402 kor 6030 m, 403 kor 6045 m, 404 kor 6060 m, 405 kor 6075 m, 406 kor 6090 m, 407 kor 6105 m, 408 kor 6120 m, 409 kor 6135 m, 410 kor 6150 m, 411 kor 6165 m, 412 kor 6180 m, 413 kor 6195 m, 414 kor 6210 m, 415 kor 6225 m, 416 kor 6240 m, 417 kor 6255 m, 418 kor 6270 m, 419 kor 6285 m, 420 kor 6300 m, 421 kor 6315 m, 422 kor 6330 m, 423 kor 6345 m, 424 kor 6360 m, 425 kor 6375 m, 426 kor 6390 m, 427 kor 6405 m, 428 kor 6420 m, 429 kor 6435 m, 430 kor 6450 m, 431 kor 6465 m, 432 kor 6480 m, 433 kor 6495 m, 434 kor 6510 m, 435 kor 6525 m, 436 kor 6540 m, 437 kor 6555 m, 438 kor 6570 m, 439 kor 6585 m, 440 kor 6600 m, 441 kor 6615 m, 442 kor 6630 m, 443 kor 6645 m, 444 kor 6660 m, 445 kor 6675 m, 446 kor 6690 m, 447 kor 6705 m, 448 kor 6720 m, 449 kor 6735 m, 450 kor 6750 m, 451 kor 6765 m, 452 kor 6780 m, 453 kor 6795 m, 454 kor 6810 m, 455 kor 6825 m, 456 kor 6840 m, 457 kor 6855 m, 458 kor 6870 m, 459 kor 6885 m, 460 kor 6900 m, 461 kor 6915 m, 462 kor 6930 m, 463 kor 6945 m, 464 kor 6960 m, 465 kor 6975 m, 466 kor 6990 m, 467 kor 7005 m, 468 kor 7020 m, 469 kor 7035 m, 470 kor 7050 m, 471 kor 7065 m, 472 kor 7080 m, 473 kor 7095 m, 474 kor 7110 m, 475 kor 7125 m, 476 kor 7140 m, 477 kor 7155 m, 478 kor 7170 m, 479 kor 7185 m, 480 kor 7200 m, 481 kor 7215 m, 482 kor 7230 m, 483 kor 7245 m, 484 kor 7260 m, 485 kor 7275 m, 486 kor 7290 m, 487 kor 7305 m, 488 kor 7320 m, 489 kor 7335 m, 490 kor 7350 m, 491 kor 7365 m, 492 kor 7380 m, 493 kor 7395 m, 494 kor 7410 m, 495 kor 7425 m, 496 kor 7440 m, 497 kor 7455 m, 498 kor 7470 m, 499 kor 7485 m, 500 kor 7500 m, 501 kor 7515 m, 502 kor 7530 m, 503 kor 7545 m, 504 kor 7560 m, 505 kor 7575 m, 506 kor 7590 m, 507 kor 7605 m, 508 kor 7620 m, 509 kor 7635 m, 510 kor 7650 m, 511 kor 7665 m, 512 kor 7680 m, 513 kor 7695 m, 514 kor 7710 m, 515 kor 7725 m, 516 kor 7740 m, 517 kor 7755 m, 518 kor 7770 m, 519 kor 7785 m, 520 kor 7800 m, 521 kor 7815 m, 522 kor 7830 m, 523 kor 7845 m, 524 kor 7860 m, 525 kor 7875 m, 526 kor 7890 m, 527 kor 7905 m, 528 kor 7920 m, 529 kor 7935 m, 530 kor 7950 m, 531 kor 7965 m, 532 kor 7980 m, 533 kor 7995 m, 534 kor 8010 m, 535 kor 8025 m, 536 kor 8040 m, 537 kor 8055 m, 538 kor 8070 m, 539 kor 8085 m, 540 kor 8100 m, 541 kor 8115 m, 542 kor 8130 m, 543 kor 8145 m, 544 kor 8160 m, 545 kor 8175 m, 546 kor 8190 m, 547 kor 8205 m, 548 kor 8220 m, 549 kor 8235 m, 550 kor 8250 m, 551 kor 8265 m, 552 kor 8280 m, 553 kor 8295 m, 554 kor 8310 m, 555 kor 8325 m, 556 kor 8340 m, 557 kor 8355 m, 558 kor 8370 m, 559 kor 8385 m, 560 kor 8400 m, 561 kor 8415 m, 562 kor 8430 m, 563 kor 8445 m, 564 kor 8460 m, 565 kor 8475 m, 566 kor 8490 m, 567 kor 8505 m, 568 kor 8520 m, 569 kor 8535 m, 570 kor 8550 m, 571 kor 8565 m, 572 kor 8580 m, 573 kor 8595 m, 574 kor 8610 m, 575 kor 8625 m, 576 kor 8640 m, 577 kor 8655 m, 578 kor 8670 m, 579 kor 8685 m, 580 kor 8700 m, 581 kor 8715 m, 582 kor 8730 m, 583 kor 8745 m, 584 kor 8760 m, 585 kor 8775 m, 586 kor 8790 m, 587 kor 8805 m, 588 kor 8820 m, 589 kor 8835 m, 590 kor 8850 m, 591 kor 8865 m, 592 kor 8880 m, 593 kor 8895 m, 594 kor 8910 m, 595 kor 8925 m, 596 kor 8940 m, 597 kor 8955 m, 598 kor 8970 m, 599 kor 8985 m, 600 kor 9000 m, 601 kor 9015 m, 602 kor 9030 m, 603 kor 9045 m, 604 kor 9060 m, 605 kor 9075 m, 606 kor 9090 m, 607 kor 9105 m, 608 kor 9120 m, 609 kor 9135 m, 610 kor 9150 m, 611 kor 9165 m, 612 kor 9180 m, 613 kor 9195 m, 614 kor 9210 m, 615 kor 9225 m, 616 kor 9240 m, 617 kor 9255 m, 618 kor 9270 m, 619 kor 9285 m, 620 kor 9300 m, 621 kor 9315 m, 622 kor 9330 m, 623 kor 9345 m, 624 kor 9360 m, 625 kor 9375 m, 626 kor 9390 m, 627 kor 9405 m, 628 kor 9420 m, 629 kor 9435 m, 630 kor 9450 m, 631 kor 9465 m, 632 kor 9480 m, 633 kor 9495 m, 634 kor 9510 m, 635 kor 9525 m, 636 kor 9540 m, 637 kor 9555 m, 638 kor 9570 m, 639 kor 9585 m, 640 kor 9600 m, 641 kor 9615 m, 642 kor 9630 m, 643 kor 9645 m, 644 kor 9660 m, 645 kor 9675 m, 646 kor 9690 m, 647 kor 9705 m, 648 kor 9720 m, 649 kor 9735 m, 650 kor 9750 m, 651 kor 9765 m, 652 kor 9780 m, 653 kor 9795 m, 654 kor 9810 m, 655 kor 9825 m, 656 kor 9840 m, 657 kor 9855 m, 658 kor 9870 m, 659 kor 9885 m, 660 kor 9900 m, 661 kor 9915 m, 662 kor 9930 m, 663 kor 9945 m, 664 kor 9960 m, 665 kor 9975 m, 666 kor 9990 m, 667 kor 10005 m, 668 kor 10020 m, 669 kor 10035 m, 670 kor 10050 m, 671 kor 10065 m, 672 kor 10080 m, 673 kor 10095 m, 674 kor 10110 m, 675 kor 10125 m, 676 kor 10140 m, 677 kor 10155 m, 678 kor 10170 m, 679 kor 10185 m, 680 kor 10200 m, 681 kor 10215 m, 682 kor 10230 m, 6

Zlate na obroke!
Uro, vertilice za moške in dame. Nizke cene. Ugodni pogoji. 4 K na mesec. Dobavlja se na vse kraje. Zahtevate naročilni list — K. LECHNER, razpisovalnica tur in precej, Breclava, Moravske. 3254 2

Hišo

predam iz proste roke. Pri hiši je gostilniška obrt in dobro vpešana kavarana. Hiša je v dobrem stanju, ima velik vrt in je tudi priprava za vrvarski obrt, kot je že bila pradžkrat časa. Zraven je več drugega poslopja in gozdi. Več pove Anton Šink, kavarar v Škofji Lohi. 3 6 4

Parnovarna za milo, surovi margarin, kristalno sodo in stearinske sveče
IGNAC FOČK v Kranju

Kdor hoče kupiti zavitek za 6 vinarev, naj zahteva izključno

„Ottoman“ cigaretni papir.

SVETOVNOSLAVNI

FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANO

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODŌNA GRENŌIOA NA SVETU
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. BUZZO
linju; Anton Staculi; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Na prodaj je
hiša

blizu železniške postaje, s kegljiščem in z lepim vrtom. — Vsako natančnejše pojasnilo se dobi pri lastnikih Franju Severju, posestniku v Hrastju in Ludoviku Špirarju posestniku v Št. Petru na Krasu.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupi vir. 2815-2

Kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; bolj-sega 2-40 K; prima polbelega 280 K; belega 4 K; belega puhastega 510 K; kg. velečinega snežnobelega, puljenega, 640 K, 8 K; kg. puha, sivega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prvi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

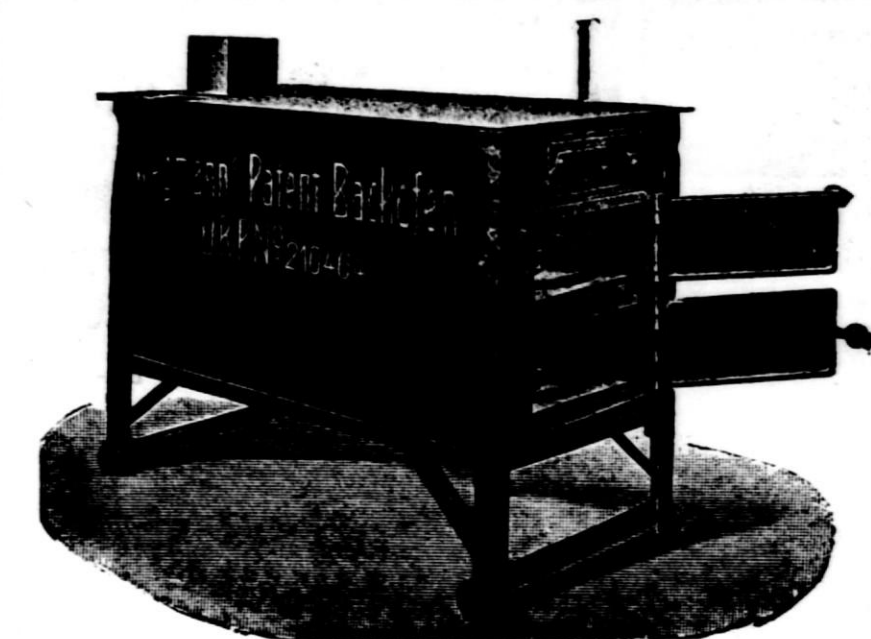
Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernice 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 58 cm šir, polnjen z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja ali vzame nazaj, za neugajajoče se vrne denar — Natančni cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešenice št. 767, Šumava.

LOKOMOBILE.

Specialna tvornica za lokomobile, delavnica za stroje
H. FISCHER, Dunaj X., Gudrunstrasse št. 140

ponuja navedene stroje od 4—125 HP, rabljene pa v brezhibnem stanju, popolnoma zmogljive za obrat ter firma za vse sestavine lokomobil, jih ki prodaja ona. **najboljšeje jamči eno leto.** — Vsak objekt se zastoni montira in spravi v obrat. Ugodni plačilni pogoji, prve vrste reference. 3088-4
Lokomobile na posodo.

Vsak kmetovalec naj bi se seznanil
z Wegmannovimi patent. krušnimi pečmi

V tej peči se ob prihranitvi drva in prostora za 50 do 80% peče izborni kruh kakor tudi vsako drugo pecivo. Lahko se tudi suši sadje in sočivje, pa tudi meso se da prekrasno speči. Te **patentne krušne peči** se izdelujejo v velikosti za 4 hlebe po K 100 do 40 hlebov in se pripravno dajo postaviti v kuhinji, na hodniku, kolarnici itd.

Vsaka peč se da za 6 tednov na polzkušnjo.

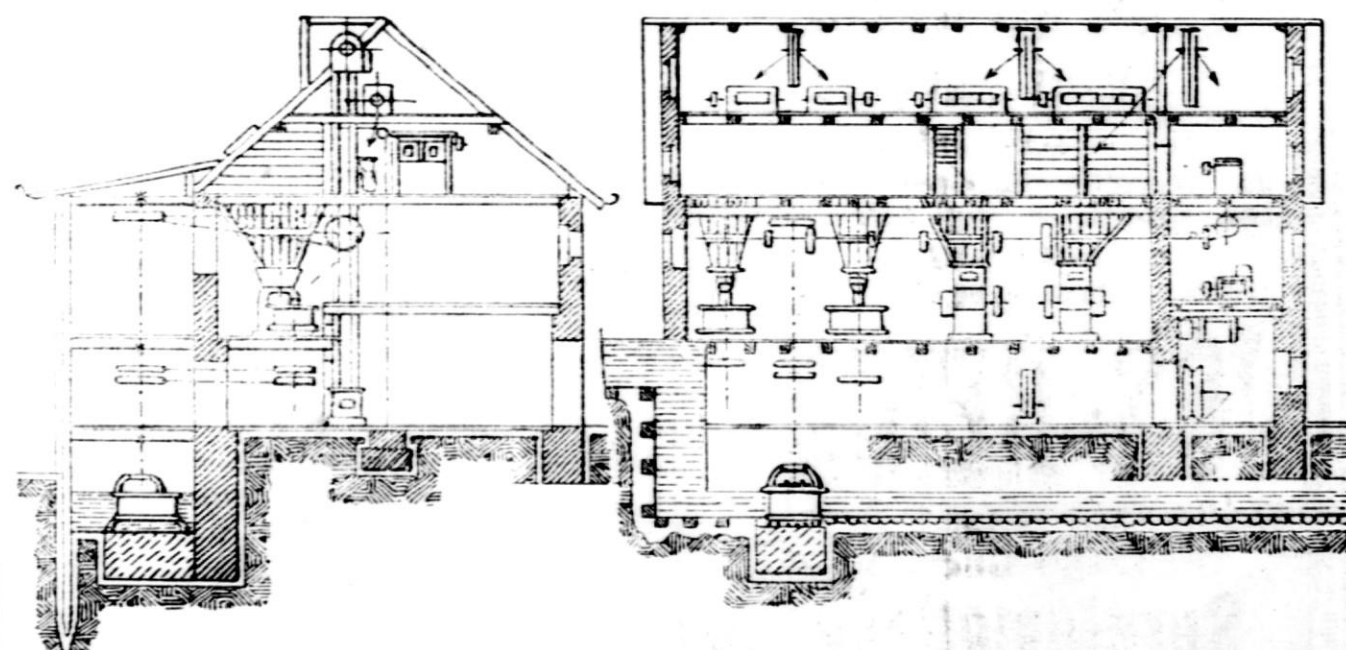
Kataloge pošlje brezplačno poleg vsakega željenega pojasnila (Dopisnica zadostuje) **Fr. Kalmus & F. P. Vidic & Komp. v Ljubljani.** 3097-4

Josip Čretnik

izdelovatelj umetnih mlinovinžag

v Št. Jurju ob južni železnici (Štajersko).

2017-5

V ti stroki prvo podjetje na slovenskem Štajerskem.

Razpošiljam na malo in veliko vsakovrstne potrebščine za mline in žage po najnižjih cenah.

Krasne reference!

Pozor!

Proda se enonadstropna z dobrodočo

hiša

gostilno

s popolno koncesijo v Podlublju blizu industrijskih Borovih, kjer je tudi puškarna Hiša ima 4 orala sveta, vrt in polje, ter pet sob za tuje. Slovenci pozor! rešite svojo zemljo. — Za ceno in drugo se vpraša pri g. Matevžu Mačniku, sedaj najemniku v Področici, Koroške. 3280-2

Stock Cognac Medicinal

Prisni vinski destilat v uradno plemiranih steklenicah.

Camis & Stock Barkovlje.

Edina parna žgálnica konjaka pod državno kontrolo. 3819 47

Preselitev.

Svojim cenjenim gostom nazonjam, da sem se preselila s
Sv. Jakoba trga št. 8 na Francovo nabrežje št. 15. 33 6 2
Zahvaljujem se cenj. gostom za dosedanj obisk ter se priporočam tudi za nadalje.

Nežika Kralj.

Betonsko podjetje 2731-8

Tvornica cementnih izdelkov, umetnega kamnja in marmorja

ZAJEC & HORN

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73,

filijalka na PEŠATI, pošta Dol pri Ljubljani.

Priporočamo bogato zalogo umetnega kamnja: cevi, okrogle in ovalne, stopnice, (najelegantnejši vzorci, brušene in polirane), mazačne, kakor tudi hidraulično stisnjene **metallique-plošče** za tlakove cerkva, vež, kuhinj, hodnikov, trotoarjev v ravnih barvah in vzorcih; **podboje, krize, nagrobne spomenike, okvirje, postamente, balustrade, ornamente, fasade** itd. — Opozorjamo posebno na prekrasne plošče iz umetnega marmorja (Carralith-patent) za prevleko sten v vestibulih, stebrov, najboljše nadomestilo naravnega marmorja vseh vrst za umivalnike, nočne omarice, kredence itd. Gospode interese, zlasti misarske in stavbinske mojstre vabimo najviljudneje, da si ogledajo na licu mesta blago.

Cenike in vzorce pošiljamo radi volje na zahtevo.

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

zarezano strešno opeko prve in druge vrste,

— jamstvom za nje trpežnost skleni 5 let

iz lastne nove moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani
in opeko za zid, dalje stavniki kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči pri J. KNEZU v Ljubljani.

1836-21

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 58.
Specialna tvernila za gorilne motorje.
Originalni motorji „Otto“
 v svari 3718 47
 z napravo za sesalni plin
 za karjenje s gorilnim premogom, ali
 s kerozinom ali plinovim bencinom, kero-
 zinom ali etilom.
 Gospodarsko najbolj primerna
 obratna moč novega časa!
 Študentski naslov „Otto“ na svetilni plin,
 bencin, kerozin, petrolin, kerozin.

Svetovnoizslavni zaradi preproste in solidne sestave.
 Vsa pojasnila in cenike daje brezplačno tvrdka
 D. S. Fakin kot zastopnica za Kranjsko
 Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

Perje
 za postelje in puh
 priporočila po najnižjih cenah
F. HITI
 Pred škofijo št. 20.
 Znanja naročila se točno izvršujejo.

Tovarna oljnatih barv, lak
 in firneža
Brata EBERL
 Ljubljana 343-86
 črteslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.
 Prodajalnica: * Delavnica:
 Miklošičeve ulice št. 6. * Igriške ulice šte. 6.
 nasproti hotela „Union“. *

Pozor! Pozor!
Nova modna trgovina za gospode in dame

Ljubljana **Peter Šterk** Ljubljana

Star trg šte. 18

se priporočila slav. občinstvu kot zelo solidna za nakup raz-
 nega modnega blaga.

Velika zaloga moškega, ženskega in otročjega perila, najmoder-
 nejših bluz, spodnjih kril, modercev, predpasnikov, rokavic, no-
 gavic, ovratnikov, kravat, šerp, pajčolanov, žepnih robčkov.

Otročje oblačila, svilne za bluze in nakite, svilni trakovci,
 baržuni, vezanine, posamentrije, borte, čipke, čipkasti
 ovratniki in vse potrebščine za šivilje.

Velika zaloga nainovejših 1595 16

moških klobukov, čepic in slamnikov.

„Pri zlatem čevlju“
 Ljubljana
 Stari trg št. 9
 velika zaloga
čevljev
 domačega in tujega izdelka.
 Trpežno blago. — Cene solidne.
 Točno postrežba.

Najkrajša in naicenejša pot
V AMERIKO

s modernimi velikimi brzoparniki iz
 Ljubljane čez Antwerpen v New York
 je proga

Red Star Line
 Reda spreda *

Na naših parnikih Finland, Greenland,
 Vandalia, Zealand, Lapland in Samland
 ki obratujejo vsak teden ob sobotah redno vožnje
 med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost,
 h-berna hrana, vjudna postrežba in spalnice pe
 govem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
 vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja
 vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak terek
 sopoladne. 17-37

Naši parniki vozijo tudi na mesec po več-
 krat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
 vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.
 Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odalej 26
 od železnega kolodvoza na levo pred znan gostilno „Pri Starom Tiskarju“.

Naznanilo.

C. kr. umetnoobratna strokovna šola v Ljubljani

bode v šolskem letu 1909/1910 obsegala naslednje oddelke:

I. Zimske kurse za stavbne obrtnike (zidarje, tesarje in kamno-
 seke.) Vsak kurz traja tri sime. Pričetek 3. novembra. Vpisovanje novih
 učencev od 15.-20. oktobra. Zahteva se starost 18 let in učno izpričevalo
 dotičnega obrta.

II. Oddelak za železobvozne dečke s dvema letnikoma, ki priprav-
 ljata za učenje pri mojstru ali pa za vstop v oddelak IV.) Učenci imajo tudi
 pouk v obdelovanju lesa in v ključavničarstvu. Pričetek 20. sept. Vpiso-
 vanje novih učencev 16., 17., in 18. sept. Zahteva se starost 12 let in
 ljudska šola.

III. Strokovne šole za mizarstvo in strugarstvo, v katero se
 novi učenci več ne sprejemajo.

IV. Nove ustanovljene oddelke za lesno in kamneno kiparstvo
 (podobarstvo) s tremi letniki. Pričetek in vpisovanje kakor za oddelak II.
 Za redne učence se zahteva absolviranje oddelka II) ali meščanska šola ali
 pa trije razredi srednje šole, pri čemer se neugodni redi iz latinščine in gr-
 ščine ne vpošteva; kot izredni učence lahko vstopi vsak kiparski po-
 mečnik.

V. Strokovne šole za umetno vozenje in čipkarstvo s tremi
 letniki. Pričetek in vpisovanje kakor pri oddelku II) Zahteva se starost 12
 let in ljudska šola.

VI. Javne risarske šole za mojstre in pomočnike. Vpis in vstop
 sta mogoča tudi med letom. Pričetek 3. oktobra.

VII. Javne risarske šole za dame. Vpis in vstop kakor pri od-
 delku VI) Pričetek 22. septembra.

Na oddelkih I. in V. so učenci redni ali pa tudi izredni, t. j. taki,
 ki obiskujejo le nekatere predmete.

Pouk je brezplačen. Na razpolaganje je mnogo ustanov v zneskih od
 10 do 40 K na mesec.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

3169-3

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1909.

C. kr. ravnateljstvo.

Slovenci, pozor!
 pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
 priporočila največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršu-
 jejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Avg. Agnola

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana,
 svetilk, zrcal, šip, ko-
 zarcev, vrčkov itd.

Gostilniška in kavarnarska

namizna posoda

po najnižjih cenah.

Ustanovljeno leta 1848.

Edini zavod

za kemično čiščenje obleke
 ter zastorjev, barvarja in
 likanje sukna
 na par.

JOS. REICH

Poljanski nasip

Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice šte. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Ustanovljena leta 1882.
 Telefon šte. 185

Polno hranilno račun šte. 828 405

Ustanovljena leta 1882.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga s neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa K 71.417.344-75
 upravnega premoženja K 17.519.962-93

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega
 plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim
 prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 K 17.102.911-27.

Posojuje na zamatljiva po 5 1/2 %, s 1 1/2 % na amortizacijo ali
 pa po 5 1/2 %, brez amortizacije; na mesec po 6 %.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.-12. in od 2.-4. izven
 nedelj in praznikov.

Uvažno! za Uvažno!
 gospodinj, trgovce in živinorejce.
 Najboljša in najcenejša postrežba
 za d. egve, kemikalije, zelišča, cvetja,
 korenine itd. tudi po Knolpu, ustne
 vode in zobni prašek, ribje olje, re-
 dline in posipalne moka za otroke,
 dišave, mila in sploh vse toaletne
 predmete, fotografirane aparate
 in potrebščine, kirurška obve-
 zila vsake vrste, sredstva za desin-
 fekcijo, vosek in pasto za tla itd. —
 Velika zaloga najfinjšega ruhanja in
 hemjaka. — Zaloga svetlih ma-
 meralnih vod in solij za kopal.
 Glavni. konces. oddaja strojev.
 Za živinorejce
 posebno pripravljeno: grenka sol,
 dvojna sol, sofer, sočja, kolmoč,
 trivilno opno itd. — Vana naročila
 se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija
Anton Kanc
 Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
 Kupuje po največji ceni raz-
 lične (rože), cvetja, korenine, kum-
 ar, čerje itd. itd.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
 Židovske ulice št. 7
 puškar
 priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih 18 37
pušk in samokresov
 lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in drugih
 strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel.
 Posebno priporočam belgijske treščarje in puške Beck & Krup-
 povim cevmi za brenčini amonik.
 Priporočam tudi
 .. veliko zalogo vseh lovskih potrebščin ..
 .. po najnižjih cenah.
 Popravila in naročila se izvršujejo točno in (natančno)
 Osnovniki na zahtevanje nastoj in polnino pristo.

Industrijski vozevi
Franco Visjan
 Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 25
 priporoča svojo bogato zalogo
 16 37 novih in že rabljenih
VOZOV.

Veletrgovina z železom

„Merkur“ 1858 24
Peter Majdič v Celju
 se priporoča cenjenim odjemalcem.

Najbolj varno naložen denar
 je v slovenski
Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog nad 36 milijonov K.	Rezervni zaklad: nad 1 milijon kron.
---	--------------------------------------

Za varnost denarja jamči in je porok poleg rezervnega zaklada mest. občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar maloletnih otrok in varovanec ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 1/4 % ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuna.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. pošne hraniln.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6 % izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolжник pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica ljubljanska izdaja lične

domače hranilnike
 proti vlogi 4 kron, ki se takoj obrestujejo. Priporočamo jih slasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varnosti.

V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov vpeljala je ta slovenska hranilnica tudi

Kreditno društvo.
 Hranilnica se nahaja v lastni palači
 v Prešernovi, prej Slonovi (Elefantovi)
 ulici šte. 3.

Ant. Presker
 krojač,
 Ljubljana, Sv. Petra c. 16
 priporoča
 svoje velike zaloge gotovih oblač
 za gospode in dečke, jopice in
 plaščev za gospe, nepremeditivnih
 havelokov itd. itd.
 Oblike po meri se po najnovejših
 vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. ČADEŽ
 Mestni trg št. 14
 poleg Bratstva manufakturne trgovine
 priporoča
klobuke
 in slamnike
 čipice, razne moško perilo,
 kravate, torbarnike itd.
 Blago imam solidno, cene zmerno.
 Postragem točno.

Vsak dan svež
sladoled
 in
ledena kava
 se dobi
 v sladličarni
J. Zalaznik
 Start trg št. 21.

Edvardu Tavcarju, Kolodvorske ulice št. 35
 nasproti občinski gestini „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. —
 Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, tečne in brezpla-
 one. — Postrežba poštena, rečna in selišna.

Fotokom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
 nija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington tudi naše
 druzave posebno ugodno in izredno ceno brez avveatov. Odhod na te
 progi iz Bremna enkrat mesečno. 3267-2

Ti se dobivajo pa tudi tudi preko Baltimore in na vse ostale dele sveta
 kakor: Brazilijo, Kuba, Buenos Aires, Gvatemalo, Singapore in Avstralijo itd.

J. Mikš
 trgovina dobrot
 Ljubljana, Mestni trg

Keil-ov lak
 najboljši plenk za marmorne tla.
 Keil-ova bela glazura za omivne mize 97 v
 Keil-ova voščena pasta za parkete . . . 90 .
 Keil-ov lak za pozlačenje okvirov . . . 40 .
 Keil-ov lak za slamnike v vseh barvah
 Keil-ova pasta za čevlje 30 .

3091-4 dobiva se vedno pri
 Ljubljani: Leskovic & Meden. H. Ljubljana.
 Postojna: Anton Džirich. Škofja Loka: Matej Žig. n
 Radovljica: Otto Homan. Idrija: Val. Lapajne.
 Kamnik: Ed. Hajek. Rudolovo: I. Picek.
 Črnomelj: Anton Zure. Zagerje: Rih. E. Mihelič.
 Kranj: Franc Dolenc. Kočevje: Franc Loy.

Preselitev trgovine!
 Vljudno naznanjam, da sem preselil s 1 septembrom t. l. svojo
 trgovino s Kongresnega trga št. 14
v Prešernovo ulico 10-14
 nasproti „Mestne hranilnice“,
 kjer sem prevzel staro znano trgovino gosp. I. KORDIKA, z galanterij-
 skim, norimberškim blagom, igračkami ter vsakovrtnimi potrebšči-
 nami za različne sloje.
 Zahvaljujoč se za dosedanje iskazano zaupanje in toplo priporočajoč
 se nadaljni naklonjenosti, bilježim
 z velespoštovanjem
Lud. Dolenc.

Izvolite pisati po vzorce!
V. J. Havliček in brat v Poděbradech
 (Háralj. Češko.)
 — Izvezna hiša modnega in manufakturnega blaga. —
 Priporočamo v izvršnih kakovostih:
Modne blagove — sukna
 Jesen 1909—1910 Zima
Barhate. Flanelle. Opreme za neveste.
 Vzorec franco.
 1 zavoje 40 m pralnih ostankov
 okusno odbranih 18 K franko po
 povzetju. Od teh se vzorci
 ne pošiljajo. 776 25

Najboljši nakup!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko po s parniki „Severovenskaga Lloyd“
iz Bremna v
New York

cesarskimi brzojarniki „KAISER WILHELM II.“ „KRONPRIN-
 C WILHELM“, „KAISER WILHELM I. GROSSE“
 Prekomorska vožnja traja samo 8 dni
 Harand, sanacijiv podok in voljavne vozne letke na parniku gori navede-
 noga parobrodnega družva kakor tudi letke na vse progi ameriških beloe-
 nic dobite v Ljubljani enake cene in pr.

EDVARDU TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
 nasproti občinski gestini „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. —
 Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, tečne in brezpla-
 one. — Postrežba poštena, rečna in selišna.

Fotokom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
 nija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington tudi naše
 druzave posebno ugodno in izredno ceno brez avveatov. Odhod na te
 progi iz Bremna enkrat mesečno. 3267-2

Ti se dobivajo pa tudi tudi preko Baltimore in na vse ostale dele sveta
 kakor: Brazilijo, Kuba, Buenos Aires, Gvatemalo, Singapore in Avstralijo itd.

Najnovejša iznajdba.
Velik požar
 se samore lahko in naglo pogasiti samo s
Smekalovimi brizgalnicami
 s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave,
 ki od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo V vsakem
 položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča: gasilna društva,
 Krško, Kostanjevica, Bohinska Bistrica, Metlika, Šenčur, Koroška Besl.;
 Hrušica, Zgornja Bistrica, Dravice, Spodnja Idrija, Predosje, Sora, Setob
 Trzin, Žabnica, Ravne, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valta vas,
 St. Peter na Dolenjskem.

R. A. Smekal
Zagreb
 skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, čepi, pasov, se-
 lila, sekali in gospodarskih strojev ter materialnih mlinov.
 Odplačevanje na obroke.

Papirna stroka.

Velika trgovina s papirjem **lito** mladega, spretnega predajalca, ki se da porabiti tudi za potovanja.

Ponudba s osnaženjem referenc, zahteva glede plače je poslati s priloženo fotografijo pod „marljivo“ na uprav. „Slov. Naroda“. 3323-2

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastv. koncesijonirana potovalna pisarna

za 246-35

Ameriko

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.

2169-15

Ustanovljena l. 1888.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov.

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradon št. 9
priporoča vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najprostejših **prstenih peči** različnih vzorcev kakor: renaissance, barok, gotske, secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Št. 4136/09.

3257 3

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje v svrhu dobave potrebnih mehkih in trdih desek, obročev, bukovih in hrastovih sodov, premoga in koksa

za leto 1910 oziroma 1911 konkurenčno razpravo.

Pismene ponudbe, vsaka pola kolkovana s kolkom 1 K in s pobotnico, ki znaša 10% od zaslužka za leto 1910, vloženega pri kaki o. kr. blagajni in napisom na vnani strani ovitka: „Ponudba za dobavo k št. 4136 ex 1909“ morajo se doposlati podpisani o. kr. tobačni tovarni najkasneje

do 28. septembra 1909 do 11 ure dopoldne.

Za leto 1910 potrebovale se bodo sledeče množine:

4 m dolge, 14 mm debele mehke deske, okoli:

14.000 kosov	19 cm širokih desek	5.000 kosov	31 cm širokih desek
14.000 "	21 " "	5.400 "	33 " "
8.000 "	23 " "	3.600 "	35 " "
8.000 "	25 " "	1.200 "	37 " "
8.000 "	27 " "	800 "	39 " "
5.000 "	29 " "		
73.000 kosov.			

4 m dolge 20 mm debele mehke deske, okoli:

4.000 kosov	19 cm širokih desek	1.000 kosov	31 cm širokih desek
2.000 "	21 " "	1.000 "	33 " "
1.000 "	23 " "	500 "	35 " "
500 "	25 " "	500 "	37 " "
1.000 "	27 " "	500 "	39 " "
1.000 "	29 " "		
13.000 kosov.			

200 kosov	4 m dolgih, 26 mm debelih, 316 mm širokih mehkih desek
100 "	4 " " 33 " " 316 " " "
100 "	4 " " 40 " " 316 " " "
2 m ³ 2 m dolgih, 26 mm debelih bukovih desek	

155.000 kosov leskovih malih obročev, 2-5 m dolgih v butarah po 100 kosov

300 kosov bukovih sodov a 2 hl 26.000 meterskih stotov premoga

100 " hrastovih " 1 " 500 " " "

Množine potrebne za leto 1911, katero bodo primeroma iste kakor za leto 1910, naznanile se bodo event. ponudnikom pred potekom leta 1910.

C. kr. tobačna tovarna.

Ljubljana, dne 31. avgusta 1909.

A. Hlaváček, c. kr. nadzornik.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da izdelujem v svoji novi, največji in po najmodernejšem sistemu urejeni tovarni na Kranjskem za upognjeno pohištvo in deščice (parket)

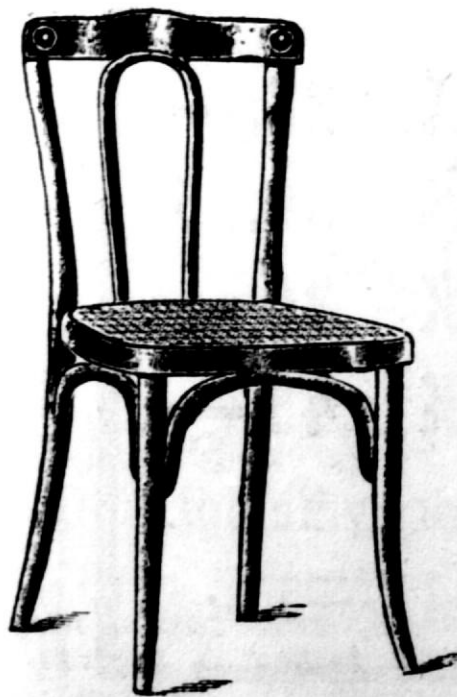
Stole, različne vrste od priprostega do najfinjšega izdelka, naslonjače, gugalnice, pisalne mize, obošalnike, mize v vsaki velikosti, vrtno stolo, stole za glasovir itd.

Imam vedno veliko zalogo bukovih in hrastovih na par prepariranih deščic (parket po najnižji ceni.)

Na zahtevo pošljem moj ilustrirani cenik zastoj in franko 8099 4

Ivan Bahovec,

tovarnar na Duplei p. Kamnik.

J. Kunst

Ljubljana

Zidovske ulice 1.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsaka naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se skrbno izvajajo in zadržujejo. — Pri zunanji naročilih naj se blagovni vzorci pošljijo.

Fr. P. Zajec

optik, urar in trgovec s steklenimi izdelki.

Starý trg 20.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

JOSIP STUPICA

germanar in sedlar v Ljubljani, Slomškova ulica šte. 6

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljeno kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno :

opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka Prešernove ulice št. 5.

Atelje za ortopedične aparate in bandaze.

Izdelovatelj kirurških medicinskih instrumentov in vseh potrebnih za bolnike.

Anton Krejči

Ljubljana, Wolfve ulice št. 5

priporočam svojo bogato zalogo najmodernejših, najfinjših

kožuhovin, klobukov in čepic

Prevezoma tudi vse v to vrsto spadajoče pogačice proti najnižji ceni. Kupuje tudi vsakovrstne klobuke divjačine in jih najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

Mestni dekliški licej.

Vpisovanje v III. razred liceja bode dne 16. septembra od 9.—12. ure, sprejemna izkušnja pa dne 17. sept. ob 8. uri.

Gojenjam, ki so bile že na zavodu, se je javiti dne 17. sept. med 10. in 12. uro.

V I. in II. razred liceja in v I. letnik višje dekliške šole se zaradi pomanjkanja prostora, oziroma zaradi opustitve šole, deklice nanovo ne bodo več sprejemale.

Natančnejša pojasnila v zavodu na črni deski.

88208 3

Ravnateljstvo.

POZOR! POZOR! POZOR!

Najstarejša prevozna tvrdka v Ljubljani

Jurja Jankeviča naslednik

1640 - 81

MARTIN LAMPERT, Kolodvorska ulica št. 31

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje raznovrstnega blaga, kakor tudi za vsakovrstne selitve s posebnim novo nabavljenim modernim vozom.

Cene zmerne!

Postrežba najtočnejša!

Puntigamska pivnica Sv. Petra cesta 47

priporoča izborni kraški teran, Colaričev oviček, bel in rdeč iz Drenove ter priznana dobro Puntigamsko marčno pivo.

3844-2

Jutri, v sredo, otvorila se bode

vinska klet

v kateri se bode točilo

izborne istrsko vino, belo in rdeče po 56 vinarjev liter.

Za izborne in ceno kuhinje je dobro preskrbljeno.

Sprejme se več gospodičen v kuharski penk, katere lahko dobivajo tudi hrano.

Marija Rozman, restavratorka.

Na c. kr. II. drž. gimnaziji na Poljanski cesti

(oziroma Strossmayerjeva ulica 1) v Ljubljani

se bodo novi učenci v I. razred vpisovali v sredo, dne 15. septembra od 8. do 12. ure dopoldne.

Oglasiti se jim je, spremljanim od roditeljev ali njih namestnikov, z rojstnim listom in šolskim izprijčevalom pri gimnazijskem ravnateljstvu.

Vzprejemna izkušnja se bode vršila v četrtek, 16. septembra od 8^h naprej.

386 2

Učenci iz okrajnih glavarstev Kranj, Radovljica, Črnomelj in Novo mesto morajo s seboj prinesiti dovoljenje o. kr. deželnega šolskega sveta.

Ravnateljstvo c. kr. II. drž. gimnazije.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Vpisovanje v glasbeno šolo

se bo vršilo dne 14., 15. in 16. septembra dopoldne od 9. do 12. in popoldne od 3. do 6. ure v društveni hiši v Vegovih ulicah št. 5.

Redni pouk se prične 18. septembra.

Pogoji vsprejema:

1) Društvenina staršev 4 K na leto, za kar dobivajo društvene muzikalije brezplačno; 2) vpisnina za vsakega učenca 2 K; 3) ukovina: a) za klavir, violino, violo, violončelo, kontrabas, flavto, klarinet, oboe, fagot, rog, trobento, pozavno ali harfo po 4 K na mesec; b) za solopetje po 8 K na mesec; c) za teorijo in zborovo petje v šolskem zboru po 2 K na pol leta; d) za zborovo petje v dijaškem zboru po 1 K na pol leta; e) za pripravljani tečaj zborovega petja odraslih po 2 K na mesec; f) za harmonijo po 2, odnosno 1 K na mesec; g) za kontrapunkt in kompozicijo po 4 K na mesec; h) za glasbeno zgodovino po dogovoru; i) za ensembleske vaje po 1 K na pol leta.

8801-3

Odbor „Glasbene Matice“.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

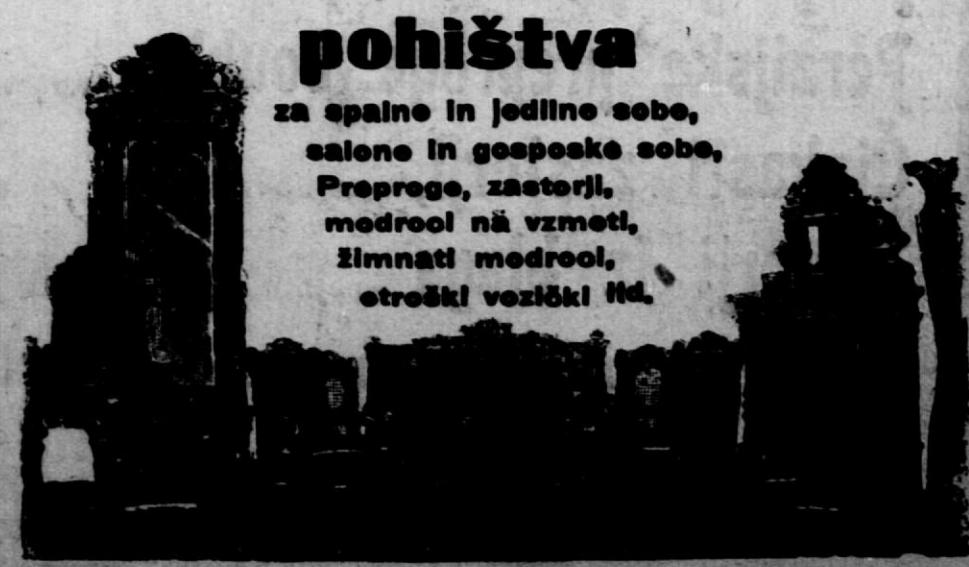
Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

850 37

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe, Preproge, zastirali, medreol na vzmeti, žimnati medreol, otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

857 Najnižje cene. Najboljše blago.

Lezioni italiane.

Conversazione, grammatica, letteratura.
S'annuncia dal 15 di questo mese
Dalmatinova ulica 5 al pianterreno.

Brivski pomočnik

se takej sprejme pri
Ivanu Potašek, brivcu
v Kranju 3359-2

Triumph-štedilna ognjišča

na gospodinj-
stva, ekono-
mijske i. t. dr. v
vsakršni iz-
stavi. Zbog
at so najboljše
priporočila. Pri-
nasus tudi ko
najbolje in na-
trpežnejši delovni delavci pripravitev
goriva. Specialiteta: Štedilna ognjišča
na hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago
glavni katalog franco proti doplačilu
znamki. 2506 14
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & Snu
Wels 19, Avstrija

Hiša

z dobro
idejo
gostilno
na Bohinjskem jezoru
se zaradi odpotovanja preda slov.
gostilničarju. Hiša ima 10 sob,
urejenih za tujce, lep vrt in ve-
randa. — Vprašanja pod „št. 100“,
Sv. Janez, Bohinjsko jezero. 3264 3

Gospodična

iz boljše hiše, stara 14-16 let, ki
obiskuje tukajšnje kole, se sprejme
na stanovanje in hrano
pri družini, kjer bi imela družbo pri
domači hčerki-holarici. Klavir na pro-
sto porabo.
Naslov pove uprav. „Slovenskega
Naroda“.

Dva dijaka

iz boljše rodbine se sprejmeta
na hrano in stanovanje.
Na razpolago je klavir. 3160 5
Josipina Lavrenčič,
Marije Terezije cesta 11, I. nadstr.

Hiša na prodaj:

V Spodnji Šiški se preda iz proste
roke hiša, obstoječa iz 4 prostornih
stanovanj, nekelelike vrsta in 1440
štirijskih m sveta zraven hiše.
Več se izve pri lastniku hiše v
Sp. Šiški, Kmetiška ulica št. 211.
3290-3

Hišnik

ali hišnica (najraje sakonski par brez
otrok) se sprejme. Mizarji imajo
prednost.
Pismene ponudbe je poslati do
13. t. m. pod „Hišnik“ na upravni-
štvo „Slov. Naroda“, kjer se izve tudi
naslov. 3331-3

Predstave ob delavnikih:

ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri

Ob nedeljah in praznikih:

ob 10. in 11. uri dopoldne in

ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Vzake sobote in srede nov program

Slike se dobivajo samo iz prve svetovne

pariške tvornice Pathé Frères.

Kinematograf Pathé

prej „EDISON“

Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“.

Cene prostora:

I. prostor 50 h, II. prostor 30 h; I. prostor otroci 30 h,

II. prostor otroci in vojak do nare-

dika 20 h. — Vsak četrtak in soboto

od 3. do 6. predstave za učence

po znižani ceni: I. prostor 20 h, II.

prostor 10 h. — Abonementni listki:

I. razred 12 komadov za 5 K, II. raz-

red 12 komadov za 3 K. 3321

„SLAVIJA“

12-104

ajemno zavarova na banka v Pragi.

Rez. fendi: 44,437.056-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 98,323.486 35 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

s vsakršni slovensko-narodne uprave.

Vsa posredila dej:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši

št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti

požarnim škodam po najnižjih cenah

Škode senjuje takoj in najkrajše

Ukiva najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje in čistega dobička izdatne

podpore v narodne in občinske namene.

Alfred Fränkel

kom. družba.

Najboljši vir

za izbornu, cenó in moderno

obutev

s stalnimi, v podplate vtisnjenimi tvorničnimi cenami.

Specialiteta: Pristni Goodyear svetovni čevlji

priznana najboljši sedanjosti.

Alfred Fränkel, kom. družba.

Podružnica: Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 9.

Zastopnik: I. KRALJEVIČ.

Izredno ceno!

in
priznana dobro!

od 7.50 K

Moški čevlji na trakove

naprej.

od 6.50 K

Ženski čevlji na trakove

naprej.

od 2.20 K

Otroški in dekliški škornji

naprej.

Največje podjetje svoje vrste v monarhiji!

Modna ::
vsetržnica

D. Lessner

Dunaj VI., Mariahilferstrasse št. 81-83.

::: Modna
vsetržnica

Preproge in zastorji neprekosljivih izbir.

Ilustrovane kataloge razpošiljamo na zahtevo drage volje.

Svojim zunanjim odjemalcem nudimo vedno največje ugodnosti, ker je naše blago najboljše in cene najnižje.

Razpošiljanje po povzetju! Naročila od 20 K naprej se pošiljajo poštne prosto.

Podolžne preproge Manila	izvrstne kakovosti	meter od	90	vin. do	K	2.60
Podolžne preproge Tapestry	najboljših kakovosti	meter od	K 3.15	do	K	6.15
Podolžne preproge Velvet	najboljših vzorcev	meter od	K 6.15	do	K	8.10
Preproge z robom,	kakovost Manila, velikost 300/200.	meter od	K 8.50	do	K	15.50
Preproge Tapestry,	lepi vzorci, velikost 300/200.	komad	K 35.75			
Preproge Axminster,	fina velourska kakovost, po velikosti	komad od	K 30.-	do	K	128.—
Perzijske preproge double,	apartni vzorci po velikosti	komad od	K 8.75	do	K	39.75
Čipkasti zastorji,	najnovejših vrst, za eno okno dva dela	od	K 4.96	do	K	30.—
Zastorji iz blaga	najboljših kakovosti, za eno okno dva dela	od	K 3.50	do	K	45.—

Draperije, namizni in posteljni prti, pregrinjala, lambrekini, blazinice itd. so vedno v velikanski izbiri v zalogi.

Modna vsetržnica D. LESSNER.

od goriškega župana Bombiga brzojavko, v kateri v imenu občinskega sveta in italijanskega prebivalstva protestira proti premestitvi slovenskega moškega učiteljskega iz Kopra v Gorico.

Gorica, 11. septembra. Lahki so sklicali za jutri protestno zborovanje proti vladni odredbi, da se ima slovensko učiteljske iz Kopra premestiti v Gorico.

Češki deželni maršal.
Dunaj, 11. septembra. Semkaj je prispel deželni maršal češki, knez Lobkowitz ter imel dolgotrajno posvetovanje z ministrskim predsednikom.

Ministrski svet.
Dunaj, 11. septembra. O vprašanjih, tičečih se češkega deželnega zbora, bo imel jutri sejo ožji ministrski svet. Te seje se vdeležijo ministrski predsednik baron Bienenroth, minister notranjih poslov in oba ministrar-vojača dr. Žaček in dr. Schreiner.

Posvetovanje krščanskih socialcev.
Dunaj, 11. septembra. Vodstvo krščansko socialne stranke je sklicalo vse krščansko socialne poslance na sejo, ki bo 16. t. m. ob 9. dopoldne v poslopju državnega zbora.

Kdaj se snide državni zbor?
Dunaj, 11. septembra. V dobro poučenih političnih krogih trdijo, da bo državni zbor sklican sredi meseca oktobra.

Konec velikih vojaških vaj.
Velike Meziříci, 11. septembra. Ob 3. na 11. dopoldne se je dvignil v zrak zrakoplov z belo zastavo kot znamenje, da so velike vojaške vaje končane.

Kdo je zmagal?
Velike Meziříci, 11. septembra. Kakor se zatrjuje, si je priborila palmo zmage severna armada.

Samomor vojaškega dostojanstvenika.
Velike Meziříci, 11. septembra. Siro se vest, da je grof Šeptickij, ki je bil pri vajah generalštabni šef nekega voja, izvršil samomor, ker je podlegel svojemu nasprotniku. Grof Šeptickij je brat državnega poslanca istega imena in maloruskega nadškofa v Lvovu.

Narodni socialci ne pridejo na Dunaj.
Praga, 11. septembra. »Pravo Lidu« javlja, da so narodno-socialni poslanci sklenili, da se ne vdeležijo seje državnega zbora, dokler bodo trajale protičeške demonstracije na Dunaju in dokler se ne poravnajo krivice, ki se gode Čehom na Dunaju in v Poštom.

Gospodarstvo.

— Stevilke govore. Statistika se pri nas prav malo ali pa nič ne goji. To je vzrok, da o nekaterih stvarih nismo čisto nič informirani in ker nimamo stvarnih podatkov, številk, tudi ne vemo, kje in kako bi se oprile deli. Ko pa pride suhoparen številkar in brez fraz pokaže par suhih števil, se primemo pogostoma za glavo in vslikujemo: ali je to mogoče?! Tako nekako je s ciklorije, ki se nam na prvi hip zdi zelo malenkostna reč. Pa vzemimo v roke številke! V Avstriji je 5.538.262 rodbin in vsaka rodbina porabi povprečno na teden 1,4 kg ciklorije; v Avstriji se torej porabi na teden 1.384.565 kg ciklorije, kar da na leto 7069 vagonov v ceni ca. 50 milijonov kron. Če upoštevamo, da je v Avstriji 60% slovanov, bi morali misliti, da je tudi konzum ciklorije razdeljen tako in da slovanke tovarne izdelajo za 30 milijonov ciklorije in ostale za 20 milijonov. Kaj pa se! Mi Slovani in posebej Slovenci smo že taki, da ne pustimo, da bi se naše število kje uveljavilo, in zato izdelajo slovanke tovarne na leto samo 730 vagonov ciklorije, tuje, razum Francka, 820 vagonov, in Franck sam 5519 vagonov. Z drugimi besedami, Franck sam vtakne v žep na leto 38 milijonov, med katerimi je tudi lep del slovenskih novcev in ta denar je za nas za vedno izgubljen, ker gre v tujino in se nikdar več ne vrne. Kdaj se bomo spametovali?...

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega „Mollvege Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpija najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekar- nar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na de- želi je izročeno zahtevati MOLL-ov prepat, raznamovano z varnostno znamko in pod- pisom 18-13

Kalodont
S: dob' povsod!
neobhodno potrebna zobna Crema
vzdržuje zobe čista, bele in zdrave.

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborne deluje dobro znane
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda
ki usrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo in ust-
ni steklenica z navodlom 1 K.
Ei gorodnemu gospodu M. Lovstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo in ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najstopleje pripo-
ročam. Obenem pa prosim, pošljite mi
3 steklenice Melusine ustne in zobne vode
Dovolim, da to javno oznamim, kar
je res hvala vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 22. aprila 1908.
Doz. lekarna Mil. Lousteka
v Ljubljani; Resljova cesta št. 1
dolg novozgrajenega Frac Jofstovce
tobi: mesto 70 37

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda:
„Mali igralci Trnjulčice“ v Kranju K 14.
„Trnjulčice“ v Kranju smo igrali —
Zavedni slovenski igralci mali — Kar
vstopnine smo nabrali — Družbi Ciril-
Metodovi v dar poslali. — Zdej še pro-
simo Boga — Da mnogo posnemovalcev
Slovenecm dá. — Gosp. Franč Stele iz
Kamoika K 4. nabral v gostilni gosp.
Jožefa Grkmana v Tunjicah Gg. dijaki in
dijakinje ložke doline na Notranjskem
K 44. Gospa Kristina Grebenc v Vel Laš-
čah K 10. iz nabiralnika v gostilni Fr.
Ks. Grebenc tam Neimenovan nabral
K 6. v družbi slovenecv in Iki pri Volo-
ski. Gosp. Anton Senčar na donasko-hum-
skem izletu K 4-22, znesek K 691 pa
za izlčitirano jabolko v Gaberju pri Ro-
gatu. — Skupaj K 89-13. — Živeli!
Za Aljažev dom je poslala pisarna
dr. Tavčarja iz neke kazenske zadeve K 20.

Žitne cene v Budimpešti.
Dec 11 septembra, 1909.

Pšenica	za oktober 1909	za 50 kg	K 13 60
„	april 1910	50 kg	K 13 74
Rž	za okt. 1909	50 kg	K 9 55
Koruzna	za maj	50 kg	K 7 06
Oves	za oktober 1909	50 kg	K 7 30

Čista
Vzdržljivo.

Metereološki poročila.
7. tina nad morjem 306-3. Srednji mesni tlak 726-0 mm

septem.	Cas opazovanja	Stanje breme- metra v mm	Temperatura v t. m.	Vetrovi	Nebo
10.	9. sv.	737-1	19 0	sr. jzh.	del. obl.
11.	7. sv.	736-1	13 8	sl. vzhod	megla
12.	2. pop.	734 5	27 6	sr. jzh.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 19 4,
norm. 15 6 Padavina v 24 urah 0 0 mm.

+
Tužnim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem
prežalostno vest o smrti ljubljene-
ga soproga, oziroma očeta, brata in
strica, gospoda
Mihaela Kribarja
gostiln. čarja
ki je po daljši bolezni, previden s
sv. zakramenti za umirajoče, danes,
dne 10. septembra ob 3. popoldne, v
61. letu starosti, mirno zaspal v
Gospodu
Pogreb bo v nedeljo, 12 t. m.
ob 4. popoldne izpred hiše žalosti,
na Martinovi cesti št. 10, na pokop-
ališče k Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo slu-
žile v župni cerkvi Sv. Petra
V Ljubljani, 10. septembra 1909.
Žalujejo ostali.

+
Franz Marout roj. Gram na-
znanja v svojem in v imenu svojega
mladotnega sina Ivana vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem prežal-
ostno vest, da je njen srčno ljub-
ljeni nepozabljeni soprog, oče, brat,
svak, stric in gospod
Ivan Marout
vulgo Možina
posesnik, gostilničar in izvožek
po dolgotrajni mučni bolezni previden
s sv. zakramenti za umirajoče, dne
11. septembra 1909 ob 1/6 zjutraj v
66 letu svoje starosti v Gospodu
zaspal.
Zemeljaki ostanki drugega pre-
mislulega se v nedeljo, 12 t. m. ob
polu 6 uri popoldne, v hiši žalosti,
Radeckga cesta št. 24 blagoslove,
in prepeljejo na pokopališče k Sv.
Križu, kjer se polože k večnemu
počitku.
Sv. maše zadušnice se bodo da-
rovale v več cerkvah.
3408
V Ljubljani, 11. sept. 1909

Zahvala. 3398
Za vse izkazano srčno sočutje
povodno bolezni in smrti mojega
preljubega soproga, gospoda
Avgrusta Albrechta
posesnika, trgovca itd v Kamniku
kakor tudi za spremstvo drugega
rajnika k večnemu počitku, izrekam
t. m. potom vsem sorodnikom, prija-
teljem in znancem iskreno zahvalo.
Posebej se pa prisrčno zahvaljujem
prečastiti duhovščini, meščanstvu,
uradnikom, slav. I. slov. pevskemu
društvu „Lira“ za preganljivo petje,
Č. talnici, domačemu kakor tudi dom-
žalskemu Sokolu, požarni brambi in
Veteranskemu društvu, godbi ter
vse darovalcem prelepih vencev.
Sploh vsem sočutnikom najpri-
srčnejša zahvala.
V Kamniku, 8. sept. 1909.
Josipina Albrecht

Stalne krajevne zastopnike
sprejme proti mesečni gotovi plači 100 K
poleg dobre provizije velika avstrijska banka
za prodajanje oblastveno dovoljenih sreč
na mesečne obroke.
Ponudbe pod „Življenska sreča“ na
upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 3369 1

Šolske knjige
za ljudske in srednje šole, učite-
ljišče in licej, za obrtne in stro-
kovne šole kakor tudi
druge potrebščine
priporoča
Narodna knjigarna
v Prešernovih ulicah.

Venceslav Černigoj
Josipina Černigoj rojena Del Linz
4409
— poročena. —
Trst dne 11. septembra 1909. Krševuje

Izurjen mlekar
išče do 1. oktobra službo
na deželo ali v mesto.
Ponudbe na upravnishvo „Slo-
venskega Naroda“. 3375 1
V našem se da s 1. novembrom 1909

gostilna
„Pri smreki“
v Spodnji Šiški št. 83.
Vpraša naj se pri hišnem go-
spodarju. 3394-1

Dve deklici
iz dobre rodbine se vzameta na hrano
in lepo stanovanje. Vrt in klavir na
razpologo. 3397-1
Vprašanja do 13/9 M. K. Bled,
Zaka 35.

Kupim v Ljubljani ali v Kamniku
hišo z velikim
vrtnom
ali v ta namen pripravnim prostorom.
Natančna obvestila in pogoje
pod naslovom „P. G.“ v Višnji gori.
3387-1

Vsaki petek in postni dan
se dobijo

morske ribe
pri 3374 1
Ant. Staculu v Šelenburg. ul. ci 4.

Prodaja se
hiša z gostilno

v Ajdovščini, v sredini trge; kraj je
močno obljuden, mnogo trgovine in
industrije, železnična postaja. Hiša je
enonadst opna, več sob in z vsemi
drugimi potrebnimi prostori preskrb-
ljena, popolnoma v dobrem stanju.
Več pove H. Stibel, Trst, ulica
dela Scoglio št. 3. 3378 1

5000 kron zaslužka
plačam onemu, ki mi dokaže, da moja
čudna zbirka

300 kosov samo za 5 50 K
ni priložnostni nakup in sloer:
Pristna švicarska pat. sist. rem. Roskopf
šepma ura točno regul. in ki natančno gre, s
šitno tvariško pismono garancijo; ameriška
double zlata oklepna verižica; 2 amer. doub-
e zlata prstana (za dame in gospode); angl. po-
zlačena garnitura: manšetni, ovratniški in napra-
ni gumbi; amer. žepni nožek; elegant-
na svilnata kravata najnovejšega kroja, barva
in vzorec po želji; prekrasna naprava igla s
simili-briljantom; mična damska broža, poslednja
novost, koristna popotna toaletna garnitura;
elegančna, pristno unaj. denarnica; par amer.
butonov s limit. žlahtnim kamnom; salonski
album z najlepšimi pogledi sveta; prekr. kofčje
za na vrat ali v lase iz pristnih jutrovaških
biserov; 6 indijah čarovnikov — razvedro vsako
družbo in še 250 razl. predmetov, koristnih in
neuprljivih pri vsaki hiši: zastoj. Vse skupaj s
eleg. sist. Roskopf šepma ura, ki je sama
dvakrat toliko vredna, samo 5-50 K. Po
povešju ali denar naprej (tudi znamko) pošilja
S. URBACH, svetovna razpošiljalnica.
Krahevo št. 67.
N. B. Kdor naroči 3 savitka, mu pridenom
zastoj prima angl. britov ali t. najda. plača.
žepnih robocev. Za neupajoče denar takoj na-
zaj, vsak tistko terej inklučena. 3403

Sprejmejo se
šivilje
pri 3391-2
A. Singer v Gosposki ulici št. 4.

Stanovanje
z eno sobo, kuhinjo in drvarnico, se
oddaja za mesec november. 8404-1
Kje. pove uprav. „Slov. Naroda“.

Modni salon Ozmec & Vičič
sprejme takoj 3406 1
spretno modistinjo.

Novozidana hiša
v Rožni dolini št. 178 (cesta 3)
se prodaja iz proste roke. 3382-1
Izve se pri lastniku tam.

Prodaja se nova, davka prosta
hiša z gostilno
na dobrem prostoru, v sredini mesta
Ljubljane. Hiša se obrestuje po 6%.
Naslov pove upravnišvo „Slov.
Naroda“. 3101-1

Mobilirana
mesečna soba
s posebnim vhodom, se poceni
oddaja.
Več se izve v Rožni ulici 25, II.
nadstropje. 3388

Prve vrste zavarovalna družba za življenje išče

akviziterja

proti stalni plači in proviziji. Gospodje, ki
si žele lepe službe za vedno ali ki računajo
na postranski zaslužek, naj pošljejo ponudbe
pod „Wien“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Dva dijaka
iz boljše hiše se sprejemata v boljši
rodbini
na hrano in oskrbo.
Poišve se pri upravništvu „Slo-
venskega Naroda“. 3399

Marija Sever
učiteljica klavirja 3378 1
na Jurčičevem trgu 3,
je od 10. do 11. ure dobiti doma.

Za oskrbovanje malega posestva
v Zaplani pri Vrhniki
išče se priden, pošten in oženjen

hlapec.
Ponudbe pod: R. Rutner, trgovec
na Vrhniki. 3405

Vladni svetnik
dr. Fr. Zupanc
zopet redno ordinuje
od dne 13. t. m. naprej.

Kupite samo **MAGGIJEVE** **kocke** **za govejo juho à 6 h**
Narejene so iz najboljšega mesnega izvlečka in najfinnejših zelenjav in vsebujejo tudi potrebno sol in dišave.
Karavni, fini okus po govejem mesu je njihova velika prednost.
Samo prave z imenom MAGGI in varstveno znamko: zvezdo s križcem!
3394

Dijaki

se sprejmejo na Starom trgu 6, II. na hrano in stanovanje. 3240-4

Učenec

se sprejme v trgovini I. Krivic na Dunajski cesti. 3150-2

Mizarstvo

na vodno silo se zaradi smrti posestnika takoj proda. 18 Podrobnosti: A. Musser, Bled.

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano v Hilsnerjevi ulici št. 12

Hiša naprodaj

Hiša na Mivki 6, se prod. Več pove lastnik hiše Janoz Taborski. 2401-1

Dijaki

iz boljše rodbine se sprejmejo na lepo in zdravo 3261-3

stanovanje ter dobro hrano.

Glasovir na razpolago. — Poizve se v Gradišču, 7, I. nadstropje na levo.

Sprejmeta se takoj izvežbana in zanesljiva

slikarska pomočnika in učenec

pri Antonu Stiplošku v Šiški pri Ljubljani 3337-3

Dva dijaka

iz boljše hiše se sprejmeta na prijazno stanovanje.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3194-3

Proda se pod ugodnimi pogoji in za nizko ceno

enonadstropna hiša

na Solu pri Ljubljani, Poljska cesta št. 20. 2596-28

Poizve se v pisarni dr. Frana Počka, odvetnika v Ljubljani, Stari trg št. 30.

Dijaki ali gospodične

se sprejmejo na hrano in stanovanje pri boljši rodbini.

Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3222-4

DIJAKE

sprejme 3268-3

na hrano in stanovanje

Janko Likar, mestni učitelj

Prečne ulice šte. 2, II. nadstropje.

Kupim dobro ohranjene

sode za vino

od 15 do 25 hektolitrov.

Naslov se izve pri upravništvu „Slov. Naroda“. 3131-9

Radi preselitve se da v najem takoj ali pozneje

kavarna

osiroma vsa hiša, v kateri se nahajajo 3 stanovanja, kavana, kleti, velik solenjadni vrt in drugo pritlikino. Več se izve na Gluševih 206, pri lastniku kavarni. 3195-1

Koncipijenta

sprejme 3358-2 dr. R. Pipuš, odvetnik v Mariboru.

Dva dijaka

se sprejmeta

na hrano in stanovanje v bližini II. drž. gimnazije.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3260-3

Dijaki ali gospodične

iz boljše rodbine, se sprejmejo pri boljši rodbini

na hrano in stanovanje.

Poizve se v Ljubljani, na Bregu 20, I nad trepje. 3145-3

Mesečna soba

lepo meblirana, na Miklošičevi cesti 10, (nasproti hotela „Union“), se odda takoj. Razgled na cesto.

Več se pove v ravnotam, v III nadstropju na levo. 3361-2

Dijaki

se sprejmejo na hrano in stanovanje.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3330-3

Razpošiljam kolesa

za štiri tedne na poskušajo in vpogled proti povzetju. Posamezni deli koles čudovito poceni in dobri.

Ilustrovani cenovniki poštine prosto.

Franc Dušek

tvornica koles, Opatovo št. 30, ob drž. železniščah. 422-34

Ženitna ponudba.

25 let star trgovec, v prijaznem kraju na deželi, s 50 tisoč H premoženja, se želi v surho ženitve seznaniiti z gospo, staro od 15 do 25 let, ki je nekoliko izobražena, ima veselje do gospodinjstva in ima tudi nekaj premoženja.

Le resne ponudbe s sliko in polnim imenom naj se blagovolijo pošiljati do 20. t. m. 1909 pod šifro „Trgovec 20“ pošte restante Radeče pri Židanem mostu.

Slika se takoj vrne, stroga tajnost zadržana. 3372-2

Naznanilo.

V Zagorju pri Št. Petru bode dne 17. septembra t.l. nov živinski in kramarski

semenj

K obisku vabi županstvo.

3407

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus,

Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Jzposojevanje koles

prejem koles za emajliranje, ponikanje ter popravila

15 solidno in ceno. 2954

Karel Camernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Kodesečna pomada za lase. ali lase veda za doseg krepke rasti las in brade; v kratkem času presenetljiv uspeh. Cena 2 K in 3 K po povzetju pošilja gospa Hilde Menzel, Dunaj, II. Praterstrasse 63 II. nadst., vr. 7, G. 11-18

Dekleta

se sprejmejo na hrano in stanovanje.

Klavir — vrt. 3381

Streliška ulica šte. 18.

Kraeno **BLUZE** največja izbira v svetu in drugim modnem blagu tudi po meri. Vsakokratna krila, perilo in otroške obleke priporoča po najnižjih cenah M. KRISTOFIČ por. Bačar STARI TRG št. 23.

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodke ulice št. 6 3183

priporoča in namerča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor privatne, trgovinske in gostilniške osebe za Ljubljano in zunan.

Izbrana različnih služb, slasti za ženske.

Potnična tubaj.

Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor. Prosi se za natančni naslov.

Prilika za nakup!

Prekrasna žepna ura z verižico samo K 3.50.

30.000 komadov nakupljenih, zato razpošiljam prekrasno 36urno (ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na sidro, švicarsko kolesje z lepo dolbenim okrovjem s sekundnim kazalom in lepo pozlačeno ali posebej verižico, natančno izdelano za samo K 5.00. Dalje ponujam pristno pozlačeno 36 urno remontoarko na sidro, veleprama švic ura s pozlač. verižico za K 4.00. Sletno pismono jantstvo za vsako uro. Po povzetju razpošilja

S. KONEH, I. voz ur Kravov št. 358.

Nebroj zahvalnih pism in nešteto ponarob.

Za neugojče denar nazaj 3 68

Dragocena knjiga

popolnoma zastoj,

zraven pa se

franko

v zaprti kuverti dobi vsak, kdor se

obrne na nas, in

zrtvujemo to samo zato, da trpeče

šloveštvo opozorimo na blagodejni učinek

električnega zdravljenja postopanja.

Več bolnikov se ne ve, da se proti splošni živčni slabosti, revmatizmu, nevralgičnim t. šloem, živčnim migrenam, prebavi, pomamljanju spanja, glavobolu, obolelostim vseh vrst, in mnogim ženskim boleznim galvanski trajnos bki tok rabi z najboljšim uspehom.

Knjiga, ki jo vsakemu

gratis in franko

pošljemo pod zaprto kuvertu in brez vsake obveze, ni cenovnik, nego znatvena razprava pisana v lahko razumljivem, poljudnem jeziku; pristopna je vsakomur.

3390

Elektro-terapevtska ordinacija

Dunaj, I. Schwannstrasse 1, Mezzanin, Abt. 1 s/2.

12. IX. 1909.

Kupon za brezplačno knjigo.

Na

Elektro-terapevtsko ordinacijo na Dunaju, I. Schwannstrasse 1, Mezzanin Abt. 1 s/2

Prosim pošljite mi knjigo: „Razprava o modernem elektro-terapevtskem postopanju“

gratis in franko pod zaprto kuvertu.

Ime:

Naslov:

Več mebliranih mesečnih sob

s posebnim vvhodom se odda takoj ali pozneje v Florjanski ulici št. 24. pri hišnem lastniku. 3293-3

2 dijaka

se sprejmeta na stanovanje.

Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3343-3

Majhna mesečna soba

s posebnim vvhodom, s hrano ali brez nje, se odda takoj.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3327-2

Radi opustitve obrta se ceno proda skoraj popolnoma nov

ruski biljard

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3363-2

Proda se v prijaznem trgu

gostilna

s kencezijo in vso pripravo. Cena 8000 kron.

Ponudbe sprejema Ratislav Žmitok v Boh. Bistrici. 3376-2

Elegantno stanovanje v vili

s 4 sobami, verando, kopalno sobo in pritlikinami, se odda za mesec november. 3341-3

Več se izve v stavbni pisarni F. Supančiča, Šubičeva ulica šte. 5.

Gostilna

s prenočiščem za tužce, z velikim prometom, v obljudenem kraju na Gorenjakem, večja železniška postaja, se da na račun, ali pa tudi v najem.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3340-3

Lepo stanovanje

v novi hiši, v solnčni legi s električno razsvetljavo, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, jedilne shrambe, sobe za posla in vseh pritlikin

se odda za november termin.

Poizve se na Jurčičevem trgu št. 2, III. nadstropje. 3322-2

Redka prilika!

Kupil sem od tovarne, ki jo je uničil požar, celo zalogo, krasnih, težkih

stanečnih 3329-3

posteljnih odej

v vseh najnovejših in najkrasnejših vzorcih, ki imajo čisto neznatne, komaj vidne madeže od vode in pošiljam 3 kose za 9 kron. — Od je so za vsako boljšo družino za pokrivanje postelj in oseb in so jako tople in mehke.

OTON BEBERA, o. kr. fia. nadstranik v p. v Náchodu na Češkem.

Tacitol

najboljša zobna tinktura sveta

zobnega zdravnika

A. Schweigerja.

Dobrota za šloveštvo. Nič več zobnih bolečin. Vse drugo pove popi, pridejan vsaki steklenici.

Steklenica stane K 1.60.

Zunanji naročnikom najmanj štiri steklenice se pošilja voda poštino prosto.

Dobiva se v lekarnah:

Bohine, Ploce, Mayr, Trnava, v drogeriji Kame in po vseh večjih trgovinah. 1761-20

Išče se zanesljiv in isurjen pisar

za več ur na dan, event. za stalno. Ponudbe s zahtevami plače na upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „Pisar“. 235-3

Išče se dobro vpeljana trgovina

ki bi imela letnega prometa najmanj 50000 kron

Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod „tako“. 337-2

3 dečke ali deklice

sprejme na hrano in stanovanje

Kati Flis, Bleiweisova cesta 11, I. nadstropje. 3355-3

Kupiti hoče 3348-2

dva Singerjeva

šivalna stroja

samo dobro ohranjena

A Humer, Poljsnik, pošta Litija.

Sprejemom koncipijenta

začetnika, ki ima vse tri državne izp. te.

Novo mesto, 9. septembra 1909.

Dr. Slanc.

3389-2

Sprejme se takoj

učenka

v manufakturno trgovino v starosti 15 do 16 let, s primerno izobrazbo, zmčna slovenskega in nemškega jezika. 3380-2

Ponudbe pod „stroga poštenost 22“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Iščem spretnega

trgovskega sotrudnika

prvo moč, izvežbanega v manufakturni in mešani stroki za glavno trgovino v Litiji in

prodajalko

s takojšnjim vstopom za podružno trgovino v Kresnah ob juž. železnici. Plača po dogovoru.

Prijazne ponudbe je pošiljati na naslov: E. Elsner v Litiji. 3334-3

Išče se takoj blizu mesta starejša gospodična

spretna pisarniških del, zmčna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanju. Prednost imajo one, ki so večje tudi v gospodinjstvu.

Plača po dogovoru.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3371-2

Drva.

Slav. občinstvu naznanjam, da se od danes naprej dobivajo drva lepa, suha, bukova za kurjavo po 22 do 24 palev dolga od pol sežnja naprej v vsaki množini.

Priporoča se vljudno za cenjena naročila

Karel Meglič

Ljubljana, Emenska cesta šte. 2 v Jakopičevi hiši. 3223-1

Ženitna ponudba.

56 let star udovec brez otrok, v državni službi v prijaznem kraju na deželi, 3 letnimi dohodki 2000 kron, si želi neveste, stare od 35 do 45 let, gospice ali udovo brez otrok, ki bi imela veselje do gospodinjstva in nekaj premoženja. Huharica ima prednost.

Le resne ponudbe s sliko in polnim imenom naj se blagovolijo pošiljati do 12. septembra 1909 pod šifro „D. J. 1909/9“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Slika se takoj vrne. Stroga tajnost zadržana. 3318-3

Razpis.

Cesarice Elizabete bolnica v Novem mestu

3360 2

še pomožnega zdravnika

jetno plačo 1800 K s prosto hrano in stanovanjem v bolnici. Tozadevne prošnje naj se šim prej vložijo pri vodstvu bolnice v tem mestu, katero tudi daje na vprašanje natančnejša pojasnila.

V Novem mestu, dne 6. septembra 1909.

Vodstvo cesarice Elizabete bolnice.

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg št. 5.

Irgovina z norimberškim in galanterijskim blagom na drobno in na debelo.

: Velika zaloga pletenin :
kakor nogavic, srajc, maj,
spodnjih hlač, otroške
:: :: obleke itd. :: ::

3558-42

Šolske knjige

za vse šole

v najnovejših odobrenih izdajah

ter

3349-2

vse šolske potrebščine v najboljši kakovosti
priporoča po zmernih cenah

L. Schwentner

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 3 (poslopije „Mestne hranilnice“).

Čudovito nizke cene, kakor v obče priznано.

Čudovito nizke cene, kakor v obče priznано.

Največja izbira je samo v
Angleškem skladišču oblek

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Čez 3000 kom. jesenske in zimske obleke za gospode in dečke od 10 K višje, čez 1000 kom. površakov in raglanov od 12 K višje, čez 3000 pelerin od 8 K višje, čez 15000 kom. najnovejše konfekcije za dame in deklice, kakor jopice, paletoti, mantilije, pelerine, kostume, krila in bluže, čez 2000 kom. oblek za otroke od 4 K višje.

O. Bernatovič.

Odjemalci na debelo dobijo znaten popust.

Doktor

3354 2

pl. Foedrantsperg

Sv. Jakoba trg 2

zopet ordinira.

Globin

najboljše čistilo za čevlje

1547 Pozor! Ponujajo mnogo ponaredb.

Zahlevajte izrecno Globin iz Fris Schula d. d.

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež

Oljnate barve

v posodicah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Čaki

pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznано in strokovno
preizkušeno najboljši.

Karbolinej prve
vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

219-70

domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov
in steklarskega kleja.

Zahlevajte cenike!

Stoj prijatelj!!!

Predno si kupiš ali izposodiš

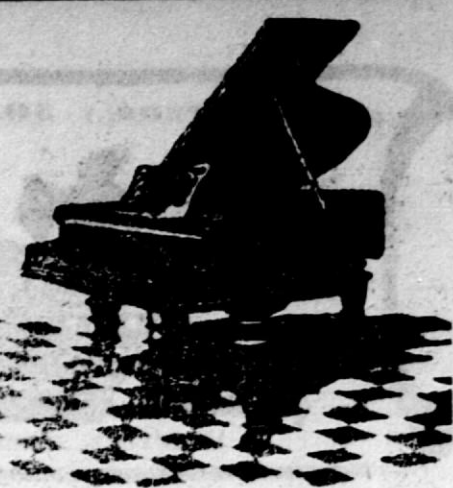
klavir, pianino ali harmonij

potrudi se še k rodoljubu, edini narodni trdnici

Alfonz Breznik Gradisce šte. 11,

poleg gostilne p. i. Kronl.

Kot strokovnjak, učitelj Glasbene Maticе in
zapriseženi izvedenec c. kr. deželne sodišča, jamčim za
trpežnost in blaglasnost strokovno preizkušeni in-
strumentov iz različnih prvovrstnih tvornic. Prodaja na obroke tudi brez zadatja Jamstvo
10 let. Najnižja najemina. 203-35

Zahlevajte brezplačne poskušnje!

Edina tvornica:

Fritz Schulz jun.

Akt.-Ges.

Eger i. B.

1915-6

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in
slav. občinstvu svojo ogromno
zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobni spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega karar-
skega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem
in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena
in stavbna dela. Preskrbujem slike za na spomenike
po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.
Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne
spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

1478-18

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Komenskega ulice št. 26.

Odvetnik

dr. Karl Sturm

3332 3

vljudno naznanja

da je odprl odvetniško pisarno
v Črnomlju.

Fotografski umetni zavod Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko
spadajočih naročil kakor: reproduciranje,
povečavanje, fotografiranje tehničnih
predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

365-37

Ponudimo vsako poljubno množino:

Zarezane strešnike (prve vrste)

(za privezati in pribiti na lato,
torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opako, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takej brezplačno.

805 10

Patentirano v 30. državah.

Letošnja huda zima je pokazala, da presaga glede trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je ima odlični izdelovalci za slovensko **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravnostam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: **Ivan Jelačin v Ljubljani.** 1653-41

Slovenski elektrotehnik

Fr. Sax

Ljubljana, Gradišče 17.

Uvaja vsakojake elektrosigurne naprave, kot zvonila, telefon, elekt. ključavnice za blaginje in navadna vrata, preiskovanje strešnikov, nasvete za njih popravilo, oziroma oskrbi popravilo in novouredb.

Izven Ljubljane se priporoča za avajanje jako točnih

elekt. naprav za luč in moč.

Na razpolago dobro in zanesljivo blago.

Pokličite me, ako je Vaš električni obrat moten. 2795-7

NAZNANILLO.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da bom tekom tega leta odprl v Ljubljani

tehnično pisarno

Tu bom izdeloval vsakovrstne načrte za javne in privatne stavbe, sprejemal bom tehnična in vsa v stavbinsko stroko spadajoča dela. Sklicujem se pri tej priliki na neštivilne javne in zasebne stavbe, ki sem jih v zadnji dobi zgradil v največjo zadovoljnost dotičnih naročnikov, n. pr.: **Narodni dom v Brežicah, župne cerkve v Cerkljah in pri Sv. Križu na Dolenjskem, na Teharjih pri Celju itd.** Letos zidam enajstrazredno ljudsko šolo v Št. Jurju ob Juž. žel., knezoškofjske zavode v Št. Vidu nad Ljubljano in več drugih obsežnih stavb.

Solidnost moje tvrdke potrjujejo mnogoštevilna priznanja, ki so se mi izročila od raznih strani.

Priporočam se sl. občinstvu za blagohotno naklonjenost ter beležim

z odličnim spoštovanjem

Krško, dne 30. vel. srpana 1909.

3282-3

Valentin Scagnetti ml.

arhitekt in mestni stavbenik.

Klobuke slaničke

cilindre in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča

IVAN SOKLIČ.

352 37
Pod trambo št. 2. Postaja elek. železnice.

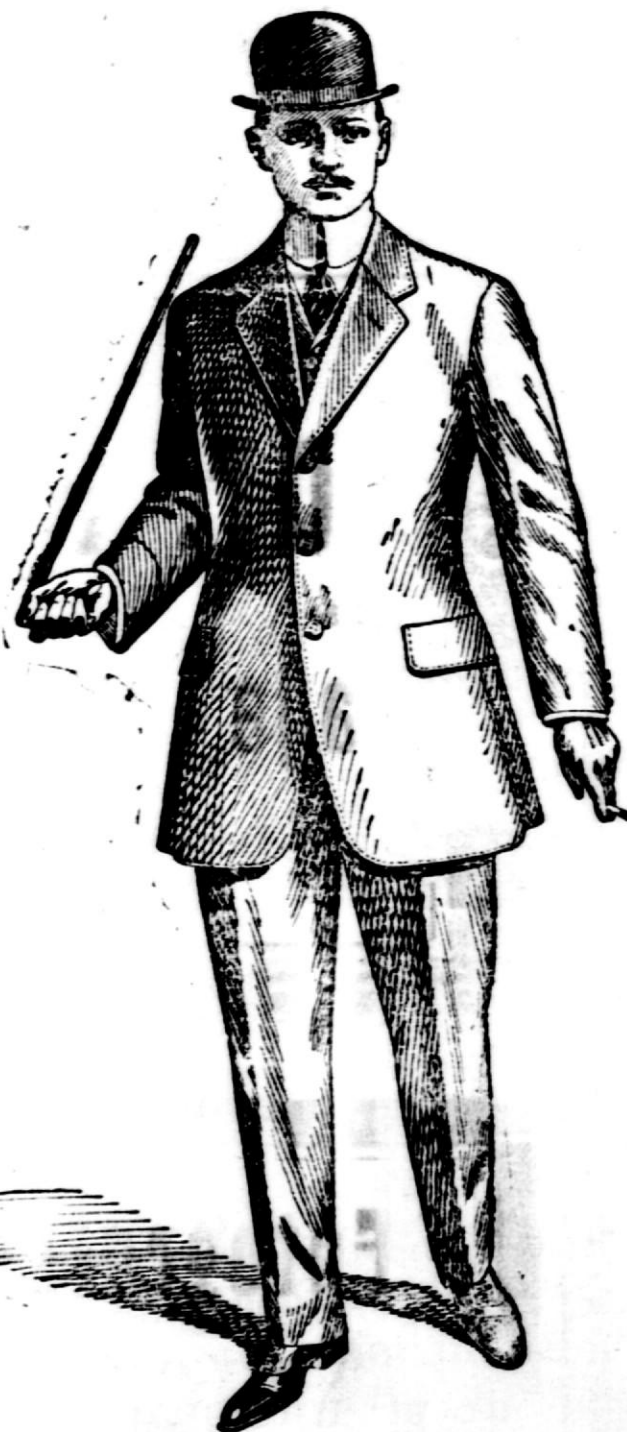
Svoji k svojim!

Velika zaloga
juvelov, zlatnine,
srebrnine različnih ur in očal.

Blago prve vrste.
Solidna postrežba. Cene najnižje.
Lastna delavnica
za popravila in nova dela.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfve ulice 3.

Za
jesen in zimo

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Prešernove ulice 9 Ljubljana Prešernove ulice 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke
: ter mične novosti :

v konfekciji za dame

:: :: in deklice. :: ::

ceniki zastonj in franko.

Zacherlin

pomaga čudevito kot nede-
sejni „uničevalci mrčesa“.
Pristen sumo v steklenih.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

